

AREGGEL

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TEREZ-KÖRUT 52. SZÁM

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ES 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 120 lira, 2 francia frank, 10 lei

M. N. MEZŐKÖZSÉGVIZSÁG KÖZNEVELÉSI JOZSEF 3003-30, JOZSEF 310-14
Hirtelkönyvtár
I. növekedéskapló
10/29/22

VIII. évfolyam

Budapest, 1929 január 7

1. szám

Sándor király vasárnapra virradó éjszaka fölfüggesztette Jugoszlávia alkotmányát, föloszlatta a szkupstinát és proklamálta a diktatúrát

Minden szerbhez, horváthoz és szlovénhez intézett kiáltványában elhatározza és kimondja, hogy a királyság 1921 június 28-iki alkotmánya nincs többé érvényben. „A parlamentarizmus Jugoszláviában már a nemzet lelki szétzüllesztését és egységének megbontását kezdte előidézni és ezért a munka új módszereit kell megtalálnunk és új ösvényeket kell törni.”

Az új törvényeket a jövőben királyi ukázzal fogják kihirdetni, a régi törvények addig érvényesek, addig azokat királyi rendelettel meg nem változtatják

A karácsonyra készülő Belgrád csendes, az emberek némán olvassák a proklamációkat, — Zágrábbal megszűnt a telefon- és távirőösszeköttetés

(A Reggel tudósítójától.) A történelem tragikus ritmusa dübörög a sürgönyökben, amelyek Belgrádból a világ minden tája felé röpülnek. Hosszu, gyötrelmes tanácskozások játszódtak le drámai izgalmak között a vasárnapra virradó éjjel Sándor király dolgozószobájában és éjfélre a jugoszláv állam új uralkodója életelte a friss pergamentet, amelyen a vidoroni alkotmány betűi fekeltek, hogy magához ragadja az államhatalom teljességét. Sándor király manifestuma, az új miniszterekhez intézett beszéde, az első törvények, amelyeket az egyetlen kézmozdulattal elsöpört alkotmány helyébe állított, világosan elárulják a szenvedélyes akaratot: mindenáron, mindenki ellen, minden esetre megvédeni az állam szilárd egységét. Diktatórikus eszközökkel e súlyos föladatot, amely még Mussolini célkitűzésénél is nagyobb, nagyon nehéz lesz megoldani. Eljöttő pillanat-

ban egy bizonyos csupán és pedig az, hogy ettől a most meginduló küzdelemtől függ a jugoszláv állam jövő sorsa, sulya, hatalma és helyzete ebből az egyensúlyból kilendült keleteurópai világban.

Belgrád, január 6.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A vasárnapra virradó éjszaka Jugoszlávia életében döntő, történelmi jelentőségű fordulatot hozott. A király acemak új kormányt nevezett ki, hanem a parlamentáris alkotmányt is fölfüggesztette, föloszlatta a szkupstinát, a megyei és községi képviseletüket és diktatórikus hatalommal maga vette kezébe a törvényhozásnak és az állam igazgatásának minden teendőjét. A hivatalos lap első oldalán közli Sándor király kiáltványát Jugoszlávia népéhez:

és az egyesek közötti megértés, vagy csak a legközségesebb összeköttetés is teljesen lehetetlenné vált.

A parlamentarizmus távol állván a nemzet és az állam egységének megerősítésétől és eszméinek kifejlesztésétől, a mai állapotában már a nemzet lelki szétzüllesztését és egységének megbontását kezdi előidézni.

Szent kötelességem minden eszközzel megvédeni a nemzet és az állam egységét. Eltökéltem, hogy e föladatomat habozás nélkül teljesítem.

Népem egyesülését épségben tartani és megtartani az állam egységét, uralkodásom legfőbb eszménye.

Hasonlóképen ennek kell a legfőbb törvénynek lenni nemcsak számomra, hanem mindenki számára. Ezt parancsolja rám népem és a történelem előtt a felelősség tudata, a hazaszeretet és a kegyeltes hála a számtalan értékes áldozat iránt, akik ezért az eszményért estek el.

Ha ezeken a bajokon az eddigi módszer szerint parlamentáris kormányok kieserülésével, vagy új törvényhozői választásokkal akarunk segíteni, ez azt jelentené, hogy értékes időt pazarolunk el hiu kísérletekre, amelyek már eddig is több évünket fölemésztették.

A munka új módszereit kell megtalálnunk és új ösvényeket kell törni.

Meggyőződésem, hogy e komoly pillanatban minden szerb, horvát és szlovén polgár megérti királyának ezt az őszinte szavát és hogy a leghűségesebben segítségemre lesznek továbbá fáradószámban. Egyedül arra törek szem, hogy a legrövidebb időn belül elérjem az állami közigazgatás intézményes megvalósulását és az államnak olyan megszerve-

Kedves népemnek, minden szerbnek, horvátnak és szlovénnek!

A nemzet és az állam legnagyobb érdekei, valamint jövőjük arra készítetnek, hogy mint uralkodó és mint ez ország fia, közvetlenül forduljak a nemzethez és nyíltan és őszintén megmondjam neki, mit parancsol nekem e pillanatban lelkiismeretem és hazaszeretetem.

Eljött az óra, amikor a nép és a király között nem lehet közvetítő és nem is kell közvetítőnek lenni. Sok fáradózás folyamán és sok türelem árán, amelynek bizouységát adtam magas tisztém ellátása során

néptömegeink panaszsa lépte a telkemét,

amely ítélőképeségével már régen belátta, hogy nem lehet az eddig követett utat folytatni. Az a reményem, egyuttal népemé is, hogy belső politikai életünk fejlődése magával hozza a rendet és a konszolidációt az állam helyzetében, nem valósult meg. A parlamenti helyzet és minden politikai nézet egyre inkább negatív jelleget ölt, amelynek a nép és az állam ezidőszereint csupán kárát vallja. Ezentormán

veszelelemben forog az állam minden hasznos intézménye, azok haladása és egész nemzeti életünk fejlődése.

Országunkban ez az egészségtelen politikai helyzet nemcsak arra alkalmas, hogy károsan ítéljék meg beíró életünket és haladásunkat, hanem káros államunk külpolitikai viszonyainak rendezésére és kifejlesztésére, valamint külföldi tekintélyünk és hitelünk megerősödésére.

A parlamentarizmus, amely mint politikai eszköz fájdalommal gyászolt apámnak hagyatéka, megmaradt az én eszményemnek is.

A politikai szenvedélytől elváltak azonban olyan mértékben kezdtek vele visszaélni, hogy államunkban minden hasznos munka akadályává lett. Sajnálatos viszálykodások és a szkupstinai események megrendítették a nép hitét ez intézmény haszouosságában. A pártok

zését, amely a legjobban megfelel a lakosság általános szükségleteinek és az állam érde-

keinek.
Következésképpen

elhatároztam és kimondom, hogy a Szerb-Horvát-Szlóven Királyság 1921 június 28-iki alkotmánya nincs többé érvényben

Az ország minden törvénye érvényben marad mindaddig, amíg — ha ennek szüksége fölmerül — rendelettel meg nem szüntetem érvényességét.

Az új törvényeket a jövőben hasonló ukázzal fogom kihirdetni. Az 1927 szeptember 11-én megválasztott szkupstinát föloldoztam.

Amikor ezt az elhatározásomat közlöm névemmel, megparancsolom az állam minden hatóságának, hogy ehhez alkalmazkodjék és mindenkinek és minden egyesnek, hogy tartsa tisztelben és engedelmeskedjék annak.

Kelt Belgrádban, 1929. január 6-án.

Sándor s. k.

Az új kormány névsora

Ezzel a proklamációval egyidejűen, amely Jugoszlávia történelmének új fejezetét nyitja meg, Sándor király kinevezte régi bizalmas hívét, Zsifkovics tábornokot, a királyi gárda parancsnokát, aki még számitetésükben is hűséges hívként volt a Karagorgyevicsenek, miniszterelnökké és kinevezte az új minisztereket is.

A kormány a következőképpen alakult meg:

Miniszterelnök és belügyminiszter: Zsifkovics Péter hadosztálytábornok, a királyi gárda parancsnoka.

Külgügyminiszter: Marinkovics, aki az előző kormányban ugyanezt a tisztséget viselte és most súlyos beteg.

Tárcanélküli miniszter: Uzunovics volt miniszterelnök.

Közlekedéssügyi miniszter: Korosec volt miniszterelnök.

Hadügyminiszter és tengerészeti miniszter: Hadzsics tábornok, volt hadügyminiszter.

Pénzügyminiszter: Serljuga, a jugoszláv bankok szövetségének alelnöke, a zágrábi lözde elnöke.

Szociálpolitikai miniszter: Drinkovics Máté volt miniszter.

Közoktatásügyi: Maximovics Borsidar volt miniszter.

Kultuszminiszter: Laloupovics, az államtanács alelnöke, a horvát mohamedánok vezetője, igazságügy: Szarskics Milan radikális képviselő, volt miniszter.

Közegészségügyi: Kruly volt miniszter.

erdészet, bányászat és ideiglenes agrárreform: Radivojevics László demokratapárti képviselő.

posta-, távíró- és közmunkaügyi (ideiglenesen): Szakovics Szvetla radikális képviselő, földművelésügyi: Franques Ottó zágrábi egyetem tanár.

E névsor szerint az új kormányban szerbek, horvátok és szlovének egyaránt helyet foglalnak

Zsifkovics kormányának földművelésügyi minisztere Franques Ottó tanár, a zágrábi egyetem mezőgazdasági fakultásán, és Serljuga pénzügyminiszter, aki még egyáltalában nem szerepelt a politikában, a zágrábi lözde és a jugoszláv Unióbank elnöke.

Marinkovics külügyminiszter, akinek betegsége miatt nyugtalanító, sőt válsághírek terjedtek el Belgrádban.

továbbá Laloupovics kultuszminiszter és Radivojevics bányászati miniszter, a demokratapárt tagjai voltak. Uzunovics volt miniszterelnök, Szarskics igazságügyi és Szakovics postai miniszter, a radikális párt centrumát képviselik az új kormányban, Korosec volt miniszterelnök minisztersege pedig a szlovének részvételét szimbolizálja. A vasárnap virradó éjszaka már éjfélre járt az idő, amikor az új miniszterek teljes számban felsorakoztak a király dolgozószobájában és két lelkész asszisztenciája mellett letették a hivatali esküt.

A király beszéde az új miniszterekhez

Az új miniszterek esküvétele után

Sándor király a következő beszédet intézte a kormány tagjaihoz:

Miniszter Urak! Minden fáradozásom ellenére, hogy olyan megoldást találhassunk, amely megengedi a harmónikus munkát az állam megerősítésére és a nép általános jólétére, meg kellett állapítani a legutóbbi kihallgatások folyamán, hogy a jelen viszonyok között ilyen megoldást parlamenti úton nem lehet találni.

Ezért határoztam el, hogy a közigazgatás rendszerének megváltoztatásával kibővítem ki a nehézségeket és keresek orvoslást a bajokra, amelyekben az állam és a nép élete szenved. Ilyen szándék vezérelt, amikor összehívtam önöket, hogy dolgozzanak velem együtt, remélve, hogy kellően értékelik a földad juttosságát és bizalmam jelentőségét. Munkájuk kezdetén néhány szót akarok intézni önökhez, amelyet irányadónak kell tekinteniük jövő tevékenységük számára. Minthogy

a miniszterek egyedül nekem tartoznak felelősséggel,

Önök mindegyik a maga hatáskörében a legmagasabb állami tekintélyt képviseli. Önöknek és alárendeltjeiknek magasan főnn kell tartaniuk a hatalom tekintélyét és minden körülmények között biztosítaniuk kell, hogy tisztelben tartsák. Ezt csak akkor tudják meg-

valósítani, ha

szigorúan betartják az ország törvényeit és nem engedik meg sem azt, hogy kijátsszák őket, sem pedig, hogy csekélyebb figyelemben részesüljenek. Önöknek és alárendeltjeiknek minden elhatározásukban és cselekvésükben csupán a szolgálat érdekének és az állam érdekének sугgallatára kell hallgatniuk. Nyenformán megteremtik az egész lakosság bizalmát a hatóságokkal szemben, valamint tartósan biztosítják azt az érzést és meggyőződést is, hogy

államunkban a legteljesebb törvényesség és abszolút egyenlőség uralkodik.

Minden kötelességtudó hivatalnokban meg kell lenni a biztonság érzetét és annak a tudatnak, hogy akkor tesz szert az igazi támaszokra, ha odaadással és bizalommal hasznosnak és becsületesen látja el hivatalát.

Elvárom önöktől, hogy az egyetértést fogják ápolni és kifejleszteni valamennyi szerb, horvát és szlovén nemzeti egyesülésének, egyenlőségének és egyenjogúságának szemléiben.

Elvárom, hogy serény munkába kezdjenek és a legteljesebb tevékenységet fejtik ki az állam igazgatásának minden területén, anélkül, hogy gátolná önöket ama nehézségek bármelyike is, amelyet az eddigi igazgatás magában rejtett s mindenekelőtt elvárom, hogy haladéktalanul hozzátartanak gyors és célszerű intézkedésekkel az állam igazgatásának megjavításához. Föl-

hívom önöket, Miniszter Urak, segítsenek nekem fáradozásukkal és tiszták lelkiismeretes gyakorlásával ebben a nagy munkában, amelyet királyságunk javáért és jólétéért és népünk jobb jövőjéért folytatunk.

Tartsák mindig szem előtt, hogy az állam ügye a legfőbb törvény és hogy a népet szolgálni a legszentebb feladat.

Belgrád csöndes, Zágráb néma...

Sándor király látható megindulással fejezte be beszédét és az új kormány tagjai sem palástolták meghatározottságukat, amíg a királyi palotából elhatározta, hogy vasárnap reggeltől kezdve teljhatalommal vegyék kezükbe Jugoszlávia sorsának irányítását. Az állam életében beállott óriási jelentőségű változást vasárnap délelőtti reudkivüli kiadásban közölték a lapok Belgrád lakosságával, amely tünepi hangulatban készült a görög-keleti karácsony megünnepelésére. Nosokára

kiragaszolták a házak falaira Sándor királyi proklamációját és a fatragaszokat mindenütt nagy tömeg vette körül, amely némán olvasta a királyi szöveget.

A parlamentáris alkotmány felfüggesztését általában a horvát paraszi-demokrata koalíció részéről tanúsított minden kompromisszumot visszautasító és meg nem alkuvó magatartásnak és főleg annak a követelésnek tulajdonítják, amely föderalizmus államot akar Jugoszláviából csinálni. Arról azonban,

hogy mit szól Zágráb a diktatúrához, semmit sem lehet tudni, mert Zágrábot Belgrádtól teljesen elvágta a távíró- és telefonforgalom szünetelése.

Belgrád tehát hallgat és hogy Zágráb mit fog mondani, azt pozitív értesülések híján ma még senki sem találhatja el vagy jóslhatja meg. A horvát paraszi-demokrata koalíció vezetői szombad éjszaka visszatértek Zágrábba és bizonyára előkészítették híveiket a fordulatra. Az új kormány vasárnap korán délelőtti megtartotta első minisztertanácsát, amelyen tudomásul vették a miniszterelnöknek azt a bejelentését, hogy

továbbra is a királyi testőrség parancsnoka marad, megtartja tábornoki rangját és a király melletti szolgálati beosztását.

A miniszterelnök bejelentette, hogy a király kabinetirodájának főnökévé Jettics bécsi jugoszláv követet nevezte ki. Ezután letárgyalták a főispáni és kerületi főnöki állások betöltésének kérdését. A minisztertanács végzetével az újságírók nyilatkozatot kértek Zsifkovics miniszterelnöktől, aki röviden így válaszolt:

— Nincs mit mondanom. Dolgozni fogunk.

Négy ukáz = négy törvény

A hivatalos lap vasárnap száma közli a királyi ukázzal hozott négy első törvényt.

Az első törvény huszonegy cikkből áll és a királyi törvényhozási és végrehajtó hatalmáról, valamint az állam legfelsőbb kormányzásáról intézkedik. Kimondja, hogy

az S. H. S. állam, amely eddig alkotmányos királyság volt, a mai naptól kezdve örökös királyság és a miniszterek csak a királynak tartoznak felelősséggel.

A második törvény az állam rendjének biztosításáról intézkedik és súlyos büntetésben részesíti mindazokat, akik az állam és az állami intézmények ellen propagandát folytatnak, amennyiben ennek a propagandának célja az állam intézményeinek erőszakos megváltoztatása. Ennek a törvénynek egyik szakasza kimondja, hogy

mindazok a politikai pártok és egyesületek, amelyek a jelenlegi államforma megváltoztatására törekednek, föloldozandók.

Ugyancsak föloldozták azokat a politikai pártokat is, amelyek vallási vagy faji alapon állnak.

(Folytatása a 4. oldalon.)

ATALMAS

tömegeket mozgat meg a

MAGYAR DIVATCSARNOK 2 hetes leltári árusítása
Rákóczi-ut 74

Most vásároljon olyat is, amire most nincs szüksége!

Nikolájevics Nikoláj nagyherceg, a cári orosz hadsereg volt generalisszimusa a világháboruban, vasárnapra virradó éjszaka Antibes-ben meghalt

Páris, január 6.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Nikoláj Nikolájevics nagyherceg, II. Miklós volt orosz cárnagybátyja Antibes-ben meghalt. Az elhunyt nagyherceg 72 éves volt.

(A Reggel tudósítójától.) Nikolájevics Miklós nagyherceggel a világtörténelmi színpadnak egyik legerdekesebb szereplője távozott el örökre. A mindenható orosz nagyherceg, aki a világháború elején az orosz hadsereg generalisszimusa volt, élete végén, testi betegségtől elgyötört és anyagi források híján, az orosz cári hatalom és az orosz hadsereg hatalmának élő szimbólumából, az Oroszországgal hajdan szövetséges európai kormányok kérvényezésére volt kénytelen lelétezni, hogy gyógyíthassa, fentarthassa magát. Az orosz emigráció legitimista frakciója, amely főleg a cári udvar méltóságából, elüzött udvari és közigazgatási tisztviselőkből, továbbá magasrangú közfunkcionáriusokból és katonatisztokból állott, egészen a legutóbbi időkig egyedül őt tartotta Oroszország fővezérének, uralkodójának, cárijának. Néhány évvel ezelőtt azonban az orosz legitimisták két pártra szakadtak és az egyik párt Cyrill nagyherceget választotta meg orosz cárnak,

amelyek közül az egyik párt Cyrill nagyherceget választotta meg orosz cárnak, aki Cannesben vezetett valóságos udvartartást, ill. ügyfölté maga köré azokat az orosz főurakat, tábornokokat, tiszteket és magasrangú hivatalnokokat, akik híveinek vallották magukat. Az orosz emigrációnak ez a kettészakadása Nikoláj Nikolájevicsét mélyregeesen elkedvetlenítette és ettől kezdve teljesen visszavonult antibes-i magánháza s politikával többé egyáltalán nem foglalkozott. Szikár alakja csak nagyritkán tűnt föl ettől kezdve az antibes-i pléacon, amint ápolója vagy titkára kíséretében rövid sétára indult. A legutóbbi időkig még Páris közelében, Chaignyban élt az egyik Radziwill herceg kastélyában, majd

amikor nem tudta a bért megfizetni, az olasz királynéhoz fordult segítségért.

Az olasz udvar nem akarta, hogy a nagyherceg Olaszországba költözzék, ezért választották számára mint tiszteletnyilvánítást Antibes-ot. A nagyherceg nem sokkal halála előtt

a francia kormányhoz is támogatásért fordult, részben a világháboruban szerzett érdemeire, részben francia tábornagi rangjára hivatkozva.

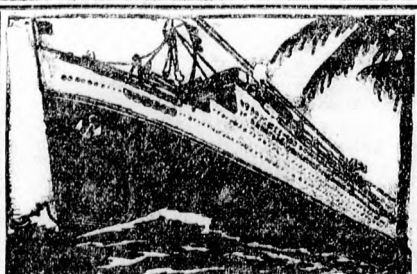
A kedvdi engedélyezése azonban formákba ütközött és ezért kérésé meghiúsult. Nikolájevics holttestét bebalzsamozták és valószínűleg Antibes-ben helyezik nyugalomra. A világháború elején Nikoláj Nikolájevics az orosz hadsereg generalisszimusa volt. 1915 szeptemberében, a dugperemcati ütközet után, amelyben az orosz front főlépcső részét az egyedül német és osztrák-magyar haderők áttörték,

főbentették a főparancsnokságot és a Kaukázusba küldték a türökök elleni operációk vezetésére. A forradalom kitörése után Délfranciaországba menekült.

Nikolájevics nagyherceg halála Párisban nagy részvétet keltett

Páris, január 6.

(A Reggel tudósítójának telefonjelzése.)



Tengeri utazások Triesztből

Január 19-én a nápolyi öbölbe
Február 5-én a francia Rivierára
Március 13-án Spanyolországba a

„VULCANIA“
új óriás motorhajóval,
a világ leggompózsabb óceánjárójával
Heitenkenil láratok Szieltiába és Egyiptomba
Mersékelt részvételt iljakk

Fővilágosítás és prospektus a
„COSULICH-LLOYD“
tengerhajózási társaságok budapesti irodájában
VII. Thokoly-ut 2 és IV. Váci-ut. 27-29

Nikolájevics Miklós nagyherceg halála nagy részvétet keltett az orosz társadalmi körökben, mint az orosz legitimisták között, akik a nagyhercegnéket néhány héttel ezelőtt bekövetkezett politikai visszavonulása ellenére is benne látták a monarchisták szimbólumát. A legutóbbi napokig megnyugtató hírek érkeztek a nagyherceg egészségi állapotáról, s úgy lát-

zott, hogy a Riviera talpraállítja a szívós aggrastyánt.

Nikolájevics Miklós nagyhercegről a francia lapok azt írják, hogy a világháború egyik legnagyobb stratégája volt.

A nagyherceg halála után a volt orosz haderők szervezetének legfőbb parancsnokságát Kutepov tábornok veszi át. Ebbe a szervezetbe a volt cári hadseregen kívül a Wrangel, Kolcsak és a többi ellenforradalmi haderők tartoznak. Kutepov tábornok a háború alatt a délországi front parancsnoka volt és az összeomlás után résztvett a bolsevisták elleni küzdelemben.

Vasárnap „Miss Hungáriá“-vá választották Simon Böskét,

egy keszthelyi orvos szöke, 19 éves leányát, aki a választásra festette ki magát először életében

(A Reggel tudósítójától.) Négy rendőrtiszt és tizenhat rendőr szállotta meg vasárnap délelőtt az Erzsébet-körtüri Uri Kaszinó helyiségét, hogy megpróbáljanak rendet tartani abban a leánytömegben, amely a klubhelyiséget elárasztotta. Ebből a tömegből kellett kiválasztania a zsűrinek Miss Hungáriát, Magyarország legszebb leányát. Az 1929-es világszép-ségverseny amerikai rendezője a párisi „Le Journal“-t bízta meg azzal, hogy az egyes európai államok legszebb leányait kiválogassa. Maurice de Waleffe, a szépségverseny rendezőbizottságának vezetőikéreké vállalta a magyar zsűri elnökségét.

218 leány vonult el vasárnap délelőtt a zsűri előtt.

amelyben Heltai Jenő, Beöthy László, Hegedűs Gyula, Iványi-Grimwald Béla, Kisfaludi-Sirobi Zsigmond, Pólya Tibor, Hermann Lipót, Zilahy Lajos, Lengyel Menyhért, Zádor István, Porzsoló Kálmán, Csécsi Nagy altábornagy, Pekár Gyula, gróf Zichy Géza Lipót, gróf Zichy Tivadár, báró Brandenstein Albert, Ince Sándor és mint egyetlen női juror: Márkus Emília foglaltak helyet. Hosszas tükröléti esztendőzások, izgatott fizura- és toalettagazgatások után megkezdődött a fölvonulás. A feketeerdő-nadrágos, feketebarisnyás Maurice de Waleffe, aki tudvalevően a férfiak térdnadrágdivatjának előharcosa Európában, a jelölteket sorra kezenfogva vezette végig a zsűri előtt.

Mindjárt az első kettőnek — mind a kettő magas, szöke, fekete ruhás fiatal leány — sikere van, mindketten megkapják a piros cédulát, amely a döntőre kvalifikál. A cédulák csak az jut hozza, aki legalább három zsűritagtól „r“ jelzést kap. (A „netenir“ rövidítése.) A legpeheesebbek azok, akik két szava-

zatot kapnak és hiába várják a harmadikat. A legtöbbször azonban megesik Márkus Emília jó szöke, aki az utolsó pillanatban bemondja az előzőnek a boldogító harmadik „r“-t. De vannak a pályázók között olyanok is — néha nyolc-tíz egymásután —, akik egyetlen szavazatot sem kapnak. Igaz, hogy nem is érdemlik meg. Megdöbbenve és értetlenül néz rájuk az ember:

mit láthatnak a tükörben ezek a szegény kis csunya leányok, hogy el mernek jönni oda, ahol a legszebb leányt keresik?

A zsűri ezeknek a kis outsidereknek udvariasan csak ennyit mond: „Köszönjük, méltóztatásuk hazameenni, az eredményről majd az újságokból értesül.“ Sikere van a zsűri előtt a 14-es szöke, kitűnő alakú Némethy Edénak, akiről azonban kiderül, hogy nem leány, hanem elvált asszony és így máris kiesik a küzdelemből. A magas, kreolbőrű, gyöngygyakabos, fróufrus 71-es egyhangulag jut be a döntőbe, de Beöthy László odasiet hozzá és október mondia neki: „Hogy csinálhatt magának ilyen rossz frizurát? Azonnal menjen és fésülködjön át.“

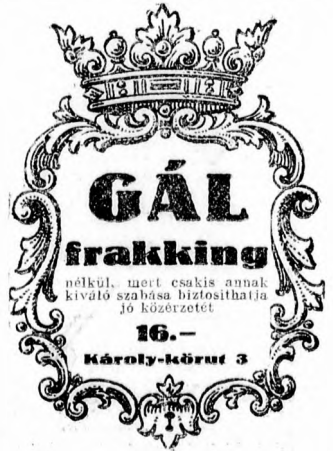
A jelöltek különbözőképp próbálják meghódítani a zsűrit: bájos mosolygók, a mannequintól áttanult libegő járással, csökegy néhány kedves szóval is. Az egyik azzal próbálja elnyerni az elnököt francia író kegyeit, hogy franciául beszél hozzá. Ez sem segít rajta, nem jut a döntőbe, — pedig meennyit gyakorolhatta magát szegény a francia nyelvtanból. A rostálás után 35 leány kerül ismét a zsűri elé. A zsűri most pontokkal szavaz: a szép arcot három ponttal, a jó alakot szintén hárommal, esetleges más egyéni bajt négy ponttal jutalmaz. Az összegzés után a legtöbb pont tulajdonosi: a 116-os Simon Böske, a 71-es Lefkovits Daisy, az 1-es és a 37-es Nagy Kató kerülnek be a döntőbe. Általános izgalom közben újra kezdődik a szavazás. Egy-két festőművész, de főleg Pekár Gyula a 71-es mellett kardoskodnak (aki közben Beöthy utasítása szerint átfésülködött), leginkább azért, mert ez a legnagyobb tipus, — annak ellenére, hogy Lefkovitsnak hívják, Végül mégis

a 116-os Simon Böskét jelentik ki győztesnek.

A zenekar a Himnuszát játssza, miközben Pekár Gyula disziti föl a boldog győztest a „Miss Hungária“-szalaggal. Maurice de Waleffe, akit megkerdezzük, hogy van meglepéde az eredményről, ezt feleli: „Nagyon finom, disztigált szépségnek találok Miss Hungáriát. Különösen a tekintete, az alakja és természetesen, leányos bája tetszik nekem.“

Az európai államok győztesei közül már

Ne menjen bálba



Angol flanel pijsamaöltöny 18.—

Váltóhitelt folyósítunk
dolgi fedozetre, anóra, ókszerre, szánygre, zongorára és egyéb kereskedelmi áruira

Jelzőlámpák és öntök
II. helyre is előnyösen folyósítunk

BANK- ÉS ÁRUFORGALMI VÁLLALAT
Budapest V. Nádor-utca 30. szám

A világhírű

Sidol

fém-tisztítót
hamisítják!

Csak zárt palackban valódi a Sidol!
Cimkéje zöldszínű piros koronával.
Ami Sidol elnevezés alatt
kímérelt árusítanak, hamisítvány!
Minden Sidol-hamisítvány ártalmas,
fölmárvia a kezét, rongálja a tárgyakat
és nem gazdaságos.
Saját érdekében utasítsa vissza!

ötöt-hatof láttam, de eddig a magyar testük nekem a legjobban."

Közben Simon Böske kiszabadul a fotografnak és rajzolóknak gyűrűjéből s most az újságírók veszik közre. Magas, sötétszőke haja, finom arca, 19 éves leány az újdonsült Miss Hungária. Minden dekollázs nélkül, csukottnyakú, fekete selyemruhát visel, fehér csipkellárral és manzsettával. Első interjúban ezeket mondja, eléggé folyékonyan, úgy látszik, titokban készült is rá:

— Edesapám dr. Simon Sándor késztheteli orvos. Bécsben és Drezdában jártam intézetben. Drezdában titokban már énekelni tanultam Wedekind nőcértől. Erika Wedekindtól, de amikor az edesapámnak megmondtam, hogy színésznő szeretnék lenni.

nagyon kikaptam. Most már talán könnyebben fog menni. A versenyre csak annyi előkészületet tettem, hogy

egy barátom utmutatása alapján kifestetem a szájamat — életben először.

Nem akartam itt föltűnést kelteni azzal, hogy nem festem a szájamat...

Miss Hungária február 1-én indul Párisba, ahol az európai országok győztesei közül „Miss Európa“-t megválasztják. júniusra pedig a szépségverseny rendezőbizottságának költségén Amerikába hajozik, ahol Galvestonban fogják megválasztani „Miss Universe“-t, a világ legszebb leányát.

Sok szerencsét, Miss Hungária!

Halász Imre

A darabot teljesen és gyökeresen átdolgozta, a szcenáriumot is megváltoztatta, a dialógokat újírta, úgy, hogy alig maradt valami Drégely szövegéből.

Szint, hangulatot, életet vitt a papírjelenetekbe, ötleteket helyezett el, szóval megcsinálta a darabot. Bár a színpadon nem szerepelt, mint lárszerző, valójában lárszerzője volt a darabnak, amelyből az ő tudta, engedély és hozzájárulása nélkül készült a Harnath-Ábrahám-opereit, amelynek tantítményében Drégely Gábor részesedik. Feladti Sándor és dr. Maróty Sándor azzal védekeznek, hogy Hevesi Sándor munkájából egyetlen szó sincs az operetben, tehát nincs is jogcíme a Verebely-lányhoz. A ma délutáni tárgyalásnak az lesz a szándéka, hogy

Hevesi Sándor betérjeszi Drégely Gábor eredeti szcenáriumszövegét, saját kézirása kész darabszövegét és a Magyar Színházról beszerzett végleges sugópéldányt, amely szöveget Hevesi Sándor eredeti kéziratával.

Annak cáfolatára, hogy az ő munkájából egyetlen szó sincs az operetben, részletesen írták az opereti szöveghőmögé, amely bár csak kivonatolva a vigdéltek, mégis teljes mesejeben ugyanaz, csak megváltozott, sőt dialógusban is sok helyen szó szerinti egyezik a vigdéltek eredeti szövegével.

Hevesi Sándor pörének mai tárgyalásán

„Az utolsó Verebely-lány“ szerzői ellen ki fog derülni, hogy „A kisasszony férje“-t, amelyből a „Verebely-lány“ készült, annak idején nem Drégely, hanem elejétől végig Hevesi írta

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti törvényszék Földy-tanácsa ma délutáni tárgyalja azt a rendkívül érdekes és szerzőjogi pört, amelyet Hevesi Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója indított Feladti Sándor, a Fővárosi Operettszínház és dr. Maróty Sándor, az ismert színpadi kiadó ellen. Irói és színházi körökben nagy érdeklődéssel néznek a pör mai tárgyalása elé, amelyben a színházlatogató közönség egy kis izelítőt kap majd abból, hogy „A kisasszony férje“-ből hogy lett „Az utolsó Verebely-lány“ és hogy miért kénytelen Hevesi Sándor szerzőjogi pört indítani. A mai tárgyalásról ki fog ugyanis derülni, hogy

az 1916-ban a Magyar Színházban nagy sikert aratott „A kisasszony férje“ című vígjáték szövegét Drégely Gábor szcenárium nyomán, de mégis teljes egészében Hevesi Sándor írta.

Beőthy László, a Magyar Színház akkori igazgatója megbizta ugyanis Hevesi Sándort, hogy a hozzá beérkezett kitünő ötletű vígjáték-szcenáriumot, amely Drégely Gábor alkotása volt, dolgozza át és tegye színpadi játékra alkalmassá. Hevesi Sándor a megbízást elvállalta és 2% szerzői tantítmény részvételével a darab lárszerzője lett és a szcenárium alapján a darabot teljesen újból, új dialógusokkal megírta.

Az idej színházi szezonnak egyik legnagyobb sikere „Az utolsó Verebely-lány“ című operett, amely tudvalevően Drégely „A kisasszony férje“ című darabjából készült, amelynek szerzői csak Drégely Gábor engedélyt bírták az operettré történő átdolgozásra. Mikor Hevesi Sándor megírta, hogy a „Verebely-lány“ „A kisasszony férje“ című darabából készült, a szerzői jog megrögzése és az elmaradt tantítmény iránt indított pört,

kérve a bíróságtól a darab letiltását.

Hevesi Sándor a törvényszékhez intézett beadványában közli, hogy annak idején Beőthy László megbízatalára és Drégely Gábor tudatával és beleegyezésével készítette el Drégely szcenárium alapján „A kisasszony férje“-t

teljes szövegével és összes dialógusaival.

Drégely Gábor színpadi irói tehetése a esetlekedések és szcenáriumok megteremtésében összpontosult, de darabjai tulajdonképeni megírását

mindig másokra kellett bízni.

PARISIEN GRILL
 Pauley Ede-u. 35. Telefon: 988-09

Saison legjobb műsora
Rastus és Banks

ZÁLOGCÉDULÁKAT brilliáns-ékszereket
 bármikor drágábban vesz
Székey Emil Király-
 utca 51. (Ferdé-templommal szemben.) Telefon

Az elmúlt esztendőben rossz volt a szezon, nem érte el a szokásos forgalmat. Régibevált munkáim foglalkoztatása céljából feldolgoztattam velük a raktáramon levő kitünő valódi angol szöveteimet, hogy a beérkező új szöveteimnek helye legyen.

téli- és átmeneti-kabátokat, tavaszi raglánokat, felöltőket
önköltségi áron bocsátom a t. közönség rendelkezésére

WIDDER FÉR FIZSABÓ
 IV. Városház-úton 29.
 Telefon: Aut. 899-29.

ő a színházi előadások bruttó jövedelmének két százaléka kaptá, amely Drégely Gábor lárszerzői és tanítói juttatásáért terhére esett.

Zsitvay igazságügyminiszterjelölt a sajtójavaslat előadói tervezetének alapos átdolgozását kívánja

(A Reggel tudósítójától.) Betülcsa miniszter-előnök ma reggel érkezik vissza a budapesti vadászatról Budapestre és nyomban megkezdí az igazságügyminiszterválasztás megoldását célzó tárgyalásokat. Zsitvay Tibor igazságügyminiszteri kinevezését politikai körökben e hét elejére várják, a hazelők azonban

nem hiszi, hogy az aktuális kérdések jövő hét közepe előtt tisztázódjanak.

Kormányparti körökben, ahol egyre több szó hallatszik az új sajtótervezet ellen, úgy tudják, hogy

Zsitvay még az igazságügyi tárca elfogadása előtt tisztázni akarja az új sajtójavaslat kérdését.

A hazelők már többször kijelentette, hogy őszinte háve a sajtó szabadságának és éppen ezért arra számítanak, hogy amennyiben még e héten megjelénik az igazságügyminiszter kinevezése, ez

a sajtójavaslat előadói tervezetének alapos átdolgozását,

esetleg a javaslat parlamentári tárgyalásának újabb előadását fogja jelenteni.

Károly király két unokaöccsének röpülőgépe lezuhant

Páris, január 6.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap délben Dijon mellett lezuhant egy kis kétfedelű röpülőgép, amelynek utasai a 27 éves Antal és 23 éves Ferenc József Habsburg-főhercegek voltak. A hercegek, akik unokaöccsei az elhunyt Károly királynak és hái Lipót Szlovén főhercegnek, könnyebb sérülésekkel bezállították a dijoni kórházba. A röpülőgép teljesen összetört.

12.000 halottja van az amerikai spanyoljárványnak

New York, január 6.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Az Egyesült Államokban kilenc hét óta dúlő spanyoljárványnak eddig 12.000 halálos áldozata van. A halottak száma a leközlelebbi időben minden valószínűség szerint még lényegesen emelkedni fog.

A jugoszláv diktatura ukázai

(Folytatás a 2. oldalról.)

A harmadik törvény

két sajtótörvény módosításáról szól és sok rendkívül szigorú rendszabályt tartalmaz.

Megállapítja az iró, a szerkesztő, a kiadó, a nyomdatulajdonos és a terjesztő egyesével és együttesen; felsorolja azokat az eseteket, amelyekben a belügyminiszter véglegesen betiltathatja a lapot.

A negyedik törvény a községi autonómiáról szóló törvényt módosítja és

kimondja megyeyüléseket, valamint a községi képviselőtestületek főslozátását.

Mit szói Páris a diktaturához?

Páris, január 6.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A belgrádi események a lehető legnagyobb mértékben izgatják a francia politikai köröket és a sajtót. A belgrádi kormányválság most lezajlott egész hetében a francia sajtó egy pillanatra sem szünet meg tanácsokat adni Sándor királynak.

A francia lapok egyértelműen a horvát állapot mellett vannak,

amelyet megértenek és méltányolnak. Francia politikusok és vezető publicisták egyhangú véleménye szerint

a belgrádi centralistikus politikai irány csak gyöngíti az állam erejét.

Sándor király ukázát, amellyel főslozlatja a szipustínát és magának tart fenn minden szuverén jogot, úgy tekintik, mint a párisi befojás érvényesítését.

Párisban és környékén hét ember megfagyott

Páris, január 6.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Párisban és a vidéken tegnap a nagy hideg s a dühöngő hóviharak következtében hét ember megfagyott.

őzv. Strelinger Gyuláné, szül. Plesch
 Melánie mérhetetlen fájdalommal és örök gyászszal szívében jelenti, hogy felejtethetlen inádott férje,

Strelinger Gyula
 épületfakerekedő

a legzavartalanabb boldogságban és büszkeséggel szereltem elöltölti házasságának 28. évében, rövid szenvedés után e hó 6-án meghalt.

Temetése e hó 8-án délelőlt 11 órakor lesz az újpesti ízr. temetőben.

Gyászruhák 4 óra alatt

Horváth és Halász
 Telefon: Aut. 871-09
 női gyászruhakészítő vállalat, IV. Váci-úton 26
 Felt. gyászöltözöcsék speciális raktára

A vasárnapi bányász-kongresszus

a pilisvörösvári sztrájk ügyében végsőkéig elkeseredett, de példásan fegyelmezett víta után elfogadta Dréhr államtitkár közvetítő javaslatát és elvetette az általános sztrájkot

Ha garanciát kapnak a munkaadóktól az egyeztetőbizottság döntésének elfogadására és a munkások teljes számú visszavételére, a sztrájkolók holnap fölveszik a munkát

(A Reggel tudósítójától.) A pilisvörösvári sztrájk hétkeddi kelében, vasárnap délután a Magyarországi Bányász- és Kohászati Országos Szövetség kongresszusát tartott a vasnapi munkások Magdolna-utcai színházában. A kongresszus, amelyen Andrika főfelügyelő helyettes is megjelent, első perctől kezdve a legizgalmasabb hangulatban folyt le. Híre járt, hogy a pilisvörösváriak

(Környe) nem fogadják el a javaslatot és azt kívánják, hogy a külföldi szervezetektől kérjék nekik segítséget a sztrájkolók támogatására. Orsz. Márton (Nagybányon) azt javasolja, hogy minden bányamunkás havonta 4 pengőt adjon a sztrájkolóknak és az így összegyűlt havi 120.000 pengővel

Folytassák a sztrájkot.

Ezek után a felszólalások után a kongresszus tagjainak izzó hangulatából és elkeseredéséből következtetve, valószínűnek látszott, hogy az egybekütykelt el fogják vetni a Szakszervezeti Tanács megrészkelt álláspontját és a radikálisabb megoldás: a sztrájk folytatása mellett döntenek. Ezt azonban a következő felszólalóknak, köztülük több pilisvörösvári munkásnak állásfoglalása megakadályozta. Kispál

József (Pilisvörösvár), Harnóczák Ferenc (Pilisvörösvár), Szabó József (Pécs), Lében József (Piliszentlászló) és Kozma András (Pilisvörösvár), valamennyien azt kívánták, hogy a kongresszus ne vágja el a békes megvezetés lehetőségét és ezért a határozati javaslatot fogadják el.

Orsz. Lipót (Pilisvörösvár) felszólalásában elmondta, hogy a „Szaksz” próbálkoznak békeket szerezni maguknak a sztrájkolók között, szítják a gyűlöletet és azzal feutyegedőnek, hogy ha kell, fölrobbantják az igazgató-sági irodákat és az egész telepet. Négyórai tanácskozás után, késő este került a sor a szavazásra. A kiküldöttek közül

hatvanötön szavaztak a Szakszervezeti Tanács javaslatára mellett és tizenkilencen elvetették azt.

Igy a kongresszus határozatilag kimondta, hogy

Dréhr államtitkár közvetítő javaslatát elvben elfogadják

és ha a hétfői nap folyamán garanciát nyernek arra, hogy a javaslatot a munkaadók is elfogadják, az egyeztetőbizottság döntését magukra nézve kötelezőnek ismerik el és a sztrájkolók közül senkit el nem bocsátanak.

a keddi napon hajlandók a munkát újra fölvenni.

az ország összes bányáira kiterjedő általános sztrájkot fognak javasolni

A mérsékelteltek viszont annak a közéleti javaslatnak elfogadása mellett foglaltak állást, amely Dréhr államtitkártól egyrészt a szénbánya igazgatóságához, másrészt a munkások szakszervezetéhez érkezett, Fodor József ferjesztette a kongresszus elé ezt a közvetítő ajánlatot, amely az ellentétek elintézésére paritásos egyeztető bizottság felállítását javasolja. Ebben a bizottságban a munkások és munkáltatók képviselői foglalnának helyet, az elnöki tisztet pedig Voss miniszter vállalná.

A tárgyalások előfeltételeként azonban Dréhr államtitkár a sztrájkolóktól a munka fölvetését kívánja.

Ezt az ajánlatot — mondotta az előadó — a Szakszervezeti Tanács fölülvizsgálja és elvben elfogadhatónak tartja azaz a feltételt, ha a szénbánya igazgatósága a felállítandó egyeztető bizottság határozatát megáronozza kötelezőnek ismeri el és ezenfelül garantálja, hogy a sztrájkból kifolyólag senki el nem bocsát. Az előadó ebben az irányban nyújtotta be határozati javaslatát, amelyet azonban minduntalan megszakított a kongresszus tagjainak ellenzése.

„Nem fogadjuk el! Inkább éhezünk tovább!”

— kiáltottak mindenfelől elkeseredetten, a viháros hangulatban

Rothenstein képviselő

állott föl, hogy a Szakszervezeti Tanács indítványát megvédelmezze.

— Legyenek meggyőződve a kongresszus tagjai — mondotta —, hogy amit a Szakszervezeti Tanács ajánl, az a legokosabb az adott körülmények között. Mi sem vagyunk szerelmesek a kormányfőnkbe, de el kell fogadnunk ezt a hivatalos helyről való közvetítést.

meg kell mutatnunk, hogy mi mindent meg akarunk tenni a béke érdekében.

Esztorgályos János

ezintén a közvetítő javaslat elfogadására ösztönözte beszédében a kongresszust, majd tegye jöhbáborodás közben mondotta el a következőket:

— A pilisvörösvári bányászok kiküldöttei ma reggel elindultak, hogy résztvegyenek ezen a határozati engedélyezési gyűlésükön. Hűbekeleten ezt toherato erre utól őket, amely szatonynyával volt leboritva. Egyszerre az autó megállott.

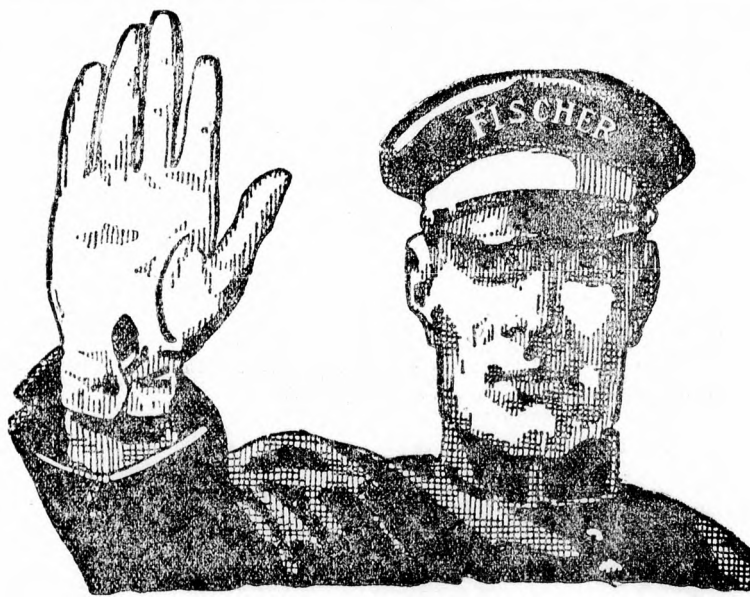
a panyva szetyvilt és tíz esendőrgy ngrött a bányászok elé. A esendőrgök visszaparancsolták és visszafékdösték a Budapest felé igyekvő bányászokat.

Csak néhányan tudtak közülük az esendőrgy átválgolyva eljutni ide.

„Minket is esendőrgök fognak érvényesíteni oda-haza!” — kiáltják közbe erre a jelenlevő pilisvörösváriak. Tóth István, a pilisvörösvári munkások egyik vezetője szólott föl ezután: „Mi nem akarunk fölfordulást!” — mondotta — „csak élni akarunk! Ezerhatszáz szerkesztőben ember és családja áll kenyér nélkül téli idején. Hogy tudja ezt nézni a kormány?” Chován József salgótarjáni munkás ferjesztette be ezután javaslatát, azt követelve a kongresszustól, hogy arra az esetre, ha a munkásság kívánságait január 16-ig nem teljesítik,

mondják ki az egész országra kiterjedő, általános bányászsztrájkot!

Addig is 48 óráig tüntetősztrájkjal tiltakozzának a esendőrgök brutalitása ellen. Ocskorszék János határozati javaslatban szólítja föl a kormányt a nyolcórás munkaidőnek, a létező minimum biztosításának törvénybeiktatására, valamint a tömeges munkásokbocsátások megakadályozására. Podhorányi József (Salgótarján) nem járult hozzá a Szakszervezeti Tanács javaslatához, amely — szerinte — le akarja szerelni a bányászok mozgalmát. Nagy Pál



Csak január 15-ig

tart páratlanul látogatott karácsonyi vásárukból fennmaradt selyem, gyapjú és pamut téli divatkelméknek hatalmas méretű

maradék kiárusítása

A maradékokat a már leszállított árak feleáráért adjuk el.

Vételkényszer nélkül tekintse meg minden osztályunk maradékvásárát és meg fog győződni róla, hogy ezen maradékok kiárusítása a cég halálának szerény kifejezője vevőivel szemben.

FISCHER SIMON és TÁRSAI RT.

SELYEM- ÉS NŐIDIVATÁRUHÁZ

BUDAPEST V, BÉCSI-UTCA 10

Izgalmas és botrányos jelenetek közt vasárnap volt az Erzsébetvárosi Kör közgyűlése, amelyen szabálytalan szavazással akarták az alapszabályokat módosítani

A szavazást az elnöklő miniszteri biztos megsemmisítette és a közgyűlés folytatását jövő vasárnapra tűzte ki

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt zajos botrányok közt tartották meg az Erzsébetvárosi Kör rendkívüli közgyűlését. A Körnek Ehrlich G. Gusztáv volt évtizedekig az elnöke, aki mint a főváros régi közgyűlésének egyik törzsfőnöke, ebből a társaságból irányította egykor a közélet politikáját. Az aggasztón Ehrlich egy éve lemondott az elnökségről és akkor a Kör tagjai két pártra szakadtak; az egyik Ugron Gábort, a másik Rassay Károlyt vallotta vezérének. Amikor aztán az ellenzéki tagok többségbe kerültek, a belügyminiszter fölügészeltette a Kör alapszabályait és miniszteri biztos rendelt ki a Kör fölügészeltető és ellenőrzőre. A vasárnapi rendkívüli közgyűlésen a tagokat már az előcsarnokban igazoltatták és csak azokat bocsátották be a terembe, akik tagsági jegyükkel igazolták magukat. Az alapszabálymódosító közgyűlésen Boór Aladár miniszteri tanácsos, belügyminiszteri biztos elnököl. Ott volt Páskándy helyettes miniszteri biztos, Szécsy fővárosi fogalmazó, Takács rendőrkapitány és Ehrlich G. Gusztáv vezetésével megjelent az Erzsébetvárosi Kör régi tisztikara. Az elnök felszólította a megjelenteket, hogy a Kör tekintélyének megővése érdekében kerüljék a szenvedélyes felszólalásokat, mert a rendet minden körülmények között fenn fogja tartani.

Dr. Sebő Béla, a Kör ügyésze ismertette az alapszabálytervezetet. Az első hat paragrafust egyhangúlag elfogadták. A 7. paragrafusnál — amelynek utolsó mondatát úgy intézkedik, hogy azok a tagok, akik egy évvel hosszabb idő óta tagdíjhátralékban vannak, a közgyűlésen so akké, so passzív jogokat nem gyakorolhatnak, tehát nem szavazhatnak és nem választhatnak —

— pokoli lárma tört ki.

Dr. Balassa Gyula ügyvéd rámutatott arra, hogy az Erzsébetvárosi Kör 1900 tagja közül so több mint egy éve tartozik a tagdíjjal. Ezt a 800 tagot, a Kör gerincét, nem lehet választójogától elűzni. Indítványozza, hogy a hetedik paragrafus utolsó mondatát, amely a tagdíjhátralékos tagot megfosztja szavazati jogától, töröljék az alapszabálytervezetből és kéri erre

a titkos szavazás elrendelését.

Nagy zaj fogadta Balassa szavait, a jobboldal viharosan ellentmond, a baloldal tomboló tapsal és éljenzéssel válaszol.

Karok emelkednek a levegőbe, öklüket rázák egymás felé.

Boór tanácsos alig tud rendet teremteni a káotikus hangzavarban. Felszólítja a közgyűlést, hogy tisztelje a szótiszabadságot. Különben kénytelen lesz radikálisabb eszközökhöz nyúlni. Ez a figyelmeztetés mégis csak használt. Elek Hugo, Gábel János zajos jelenetek közt jelentik be tiltakozásukat, majd Vécsey Béla, Nádor Jenő Gyula, Ullmann Jakab, Sebő Béla, Gellert Rezső és Sándor József támadják a jogfosztó paragrafust. Sándor beszéde közben tetőpontjára hág az izgalom. A terem balsarkában

két tag már-már egymásuk ront.

amire Boór tanácsos ismét ügyvel-bajjal rendet terem és kijelenti, hogy Balassa ügyvéd indítványát "titkos szavazásra bocsátja, ha a megjelentek egyhármadréve úgy kívánja. Ismét kitör a vihar. A jobboldal, mint egy ember: — Nem kívánjuk! — míg a bal tapsal

üdvözi a szavazás elrendelését. Páskándy miniszteri titkár és Takács rendőrkapitány megszámlálják a baloldalon fölvonult tagokat. Szécsy vezénnyel vannak. Tehát megvan a régi alapszabályokban előírt kisebbség, tekintve, hogy az előcsarnokban följelöltetett leveket 236 tag írta alá a terembelepeskor. A baloldal tomboló örömmel fogadja az eredményt. Boór elnök elrendeli most a titkos szavazást. Három tőrűsbe osztja be a tagokat és minden urna mellé egy-egy bizalmiférfi rendel a tagok igazolására. Később jár az idő, mire a három bizottságnál összeszámlálják a szavazatokat. 197-en szavaztak Balassa indítványa mellett, 228-an ellene. Ekkor a tömegem keresztül az elnöki pódiumra verekszi magát Ungár Manó, a III. szavazatszedőbizottság bizalmiférfia és bejelenti az elnöknek, hogy

a III. urnába 162 szavazatot dobáltak, de ezek közül csak 113 szavazatot szavazatláttak le a névjegyzékbe, 49 szavazatnak nincs gadjája.

Ujból perecekig tartó botrány. Molnár Gyula nagykereskedő, a III. szavazatszedőbizottság elnöke is az elnöki emelvényre rohan, de hangja elvész a fölsíkelítő zivajjában. Az elnök végre is visszavonul a pártok vezetőivel és csak jó félóra mulva nyitja meg ismét a közgyűlést. Kihirdette az eredményt, de miután szabálytalanság történt,

a szavazást megsemmisíti és az új szavazást a jövő vasárnapra tűzte ki.

Ezután az alapszabályok bátralevő szakaszait állandó zajban elfogadja a közgyűlés.

Tizenöt budapesti rendőrtisztviselő vidékre helyezésének híre nyugtalanságot keltett a főkapitányságon

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti rendőrfőkapitányság tisztviselői között néhány nappal ezelőtt megdöbbentést keltett az a hír, hogy a belügyminiszterium több befolyásos vidéki rendőrtisztviselőt Budapestre készült helyezni, megfelelő számú fővárosi rendőrtisztviselő pedig vidéki kapitányságokhoz nyerne beosztást. Hír szerint

tizenöt budapesti rendőrtisztviselőt helyeznek át a közeljövőben vidékre.

Az áthelyezés Dapokles-kardja már azóta tőbe ugyan a fővárosi rendőrtisztviselők feje fölött, amióta a budapesti rendőrtisztviselőt néhány évvel ezelőtt egyesítették a vidéki rendőrtisztviselői stáussal, eddig azonban a belügyminiszterium tekintettel volt arra, hogy a fővárosi rendőrtisztek egészen más irányú és szélesebbkörű tapasztalatokkal rendelkeznek, mint vidéki kollégáik, család- és társa-

dalmi kapcsolataiknál fogva is jobban ismerik a főváros viszonyait és szükségleteit, így, hogy mostanság nagyszámú áthelyezésre nem is került sor.

Legutóbb szörvénysosn előfordult ugyan egy-egy áthelyezés, ezeket azonban az szolgálat érdekeit-re való hivatkozással mindig külön indokolták. Néhány nappal ezelőtt Bezzegh-Kuszgát főkapitány napirendjében közölte, két fiatal rendőrtisztviselőnek vidékre való áthelyezést és azt, hogy helyüket két vidéki rendőrtisztviselővel töltsék be. Minthogy mindkét áthelyezett rendőrtisztviselő beteges jelentett, még el sem foglalták új állomás-helyüket, amikor szombaton kihallgatásra rendelték a főkapitányságra Vincze Oszkár rendőrkapitányt, aki eddig a VIII. kerületi kapitányságon teljesítet szolgálatot és közölt vele, hogy belügyminiszteri rendelet folytán Kisujtásra helyezzék át. Vincze áthelyezésében senki sem lát büntetést és ezért sokan azt mondják, hogy a régi, kitűnő tisztviselő új beosztásának hátterében alighanem más szempontok is meghúzódnak. Vincze valószínűleg nem is fog már jelentkezni a Kisujtás rendőrkapitányságon, hanem beindítja lemondását és ügyvédi irodát nyit a fővárosban.

Ezt azonban nem minden rendőrtisztviselő teheti meg.

A rendőrtisztviselői kart nyugtalansággal tölti el az áthelyezés gondolata,

mert a tisztviselők sohasem tudhatják, melyik pillanatban kell fölszámolniuk pesti háztartásukat és családjukkal együtt vidékre költözni. A rendőrtisztviselők idegösszegeben a főváros közönsége is osztózik, mert nem kevéssé, hogy azok éppenszörre dőlnek és rágóznak, bizonyosságára, akik saját életviszonyaiból mittek ké, vagy olyanok, akik igen tiszteltre-méltó, derek tisztviselők bizonyára, de a főváros számukra teljesen ismeretlen terület...

104 órája röpi megszakítás nélkül és 21-szer vett föl benzint más röplőgépekről a „Question Mark“

Newyork, január 6.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A „Question Mark“ vasárnap szerint 4 órakor (közép-európai időszámítás szerint déli 1 órakor) 104 órája volt a levegőben. Eddig 21 alkalommal föltöltte meg a benzintartályokat más röplőgépek segítségével. A motorok kielégítően működnek.

Kiadó 2 egymásbanyiló 2 ablakos, igen nagy utcai és udvari szoba

külön bejárattal, telefonhasználattal, butorral vagy butor nélkül, irodának, orvosi rendelőnek igen alkalmas. VIII. Rökk Szilárd-utca 19. II. em. 18. sz. Telefon: József 334-42

BŰNÖS-E?
ROXIE ASSZONY, HOGY MEGÖLTE BARÁTJÁT?

A Chicago

ESKÜDTET ITEL!

CECIL B. DE MILLE

PHYLIS HAVER, a démos

VIKTOROV, a tánc

PALACE DÉCSI FORUM

Látogatás Csuli, Cuki, Muki, Kuszi komáéknál a gödöllői ezüstrókatelepen

Tizenhárom kis rókája született eddig az 1927-ben hozatott öt pár kanadai ezüstrókának

Nagy ezüstrókatenyésztő telepeit alapít a földmívelési miniszterium

(A Reggel tudósítójától.) A földmívelésügyi kormány gödöllői mintatelepeire 1927 novemberében tizenhatnapos utazás után, két ciklont átélve, megérkeztek a kanadai ezüstrókák. Öt pár ezüstróka, szintészt, legdrágább fajta, azaz a magas nemzetgazdasági rendeltetéssel, hogy a leendő

magyarországi ezüstrókacsaládok

ösei legyenek. Így érkeztek új hazájukba mindenféle vízum- és különösebb utvelnéhezesség nélkül a két Simon, Jerry, Wallie, King és a hölgyek közül a két Marion, Lucy, Kate és Bessy. Valamennyien fölfelé menőleg kilencéziglign igazolhatóan fajtiszták, amit különben hivatalosan megállapított magas pontszámuk igazol. Mert minőségüket százas pontszám fejezi ki: közülük kettő 89-es és egy 78-as. A többiek pontszáma e két szám között mozog. Letelepdesi engedélyük, honosságuk, házasságuk és névmagyarosításuk nagyon rövid úton történt. A rosszhangú két Simontól Csulika, Gyurka, Wallieből Muki és Jerryből Kuszi lett, King King maradt, amiből azonban számniemű következtetést nem kell levonni. Marion Csuli, Kate Cuki, Bessy Médi lett. Letelepdesi és tartózkodási helyüknek a korábbi Gödöllőt jelölte ki, de járási főbírájuk nem Endre László, hanem Dudás bácsi, az ő és Vera asszony, aki vizsgázott tenyésztő. Soruk legtöbbjének pedig Békassy Imre miniszteri tanácsos, akinek büszkesége a gödöllői ezüstrókatelep és családja.

ritka fajtájú prémialatok tenyésztése.

A telep magas, nádforatú kerítéssel van körülvéve. Külön parcellákban, drótsővények mögött elkülönítve élnek a házastársak. Idegen megjelenése az állatok között *úgyes riadalmat* okoz. Csak Csulika volt hajlandó barátkozni, a többieknél már eredményszámba ment, hogy nem bujjak el az interjú elől a rókalyukakba. Mert a mintaszertűn berendezett telepen és a most épülő új telepen is mindegyik parcellában görbemenetű, föld alá vezető rókalyuk van, széles ferenyéllyel, külön „kölykeztető ládával”. Saját maguk sem készíthették volna el fölkeletesebben!

Szűnik fekete, a vakító hában: acélba játszó kékesszékete. Bundájuk vastag, finom, szinte gyapjas. Jellegzetességük:

az ezüstösen esillogó szalag hátukon, lejükön és oldalukon.

A Gödöllőre érkezett öt család első paróitása 1927 november 9-án kezdődött és április 20-ig megszülettek a kisesnyek, pontosan mind-egyik családnál 52 napra. A szaporulat tizenhárom kölyökróka volt.

nyole nőstény és öt hím. Ezekon kívül még négy kölyökróka született, espedig a Muki és Cuki menaszól. Fajdalom, itt a családi örököknek befejeződött az a körülmény, hogy a nőstény Cuki kérésnyit megaltr. Csak később eszmélt szörnyű tettenre, amikor szomszédainál látta a családi áldás boldogságát és örömet. Cukinak, a gonosz anyának büntetésé az lesz, hogy

cladták 1500 pengőért egy német kísérleti telepnek.

ahol majd leszoktatják az illysmiről, így maradt Muki övevény. Különben a nőstények ezüstösebbek, a hímek feketébbek. A már 31 született ezüstrókák még szebbek, mint az öregek, ami megdönti a szkeptikusok nézetét, hogy tenyésztésben a fajta elkorosul és hogy a kanadai rókákkal a kanadai hőmérséklet is el kellett volna hozni, nehogy egy szép napon a

TABARIN
MŰSOROK MŰSORA SLÁGEREK SLÁGERE
A
TABARINBAN
Kezdete 10 órakor Záróra 6 órakor
TABARIN

SAKORVOSI rendelő vér- és nemibetegek részére EZÜST SALVARSAN OLTÁS
Rendelés egész nap, Rákóczi út 62. I. o. I. Rókussal szemben

kanadaiak házasságából egyszerű magyar rókák-komá szülessen. Természetesen a házastársak cszeskednek is. Két lábra állva, egymás nyakába akaszzkodnak. Egy kis nézetelérésnél a hím mindjárt a nőstény nyakához kap. Milliméteres módra. Mutatta is Vera asszony Médiu a főtogatás nyomait. De a vemhességi és szoptatási időszak alatt a hím nagyon gyöngöd. Bár különválasztják a nősténytől, mégis a legjobb falatokat a nősténynek viszi. Vakkantó hangon hívja a dróthálóhoz és átadja saját porcióját. Etlapjuk igen változatos. Napjában kétszer kapnak enni. Reggel és este. Husz pótteken nem kapnak. Fő teplőlékek az asztal szíve, edes alma, füge, darált fészék, mályszó, tejbekeverés, papoc, hal, létszerszűt, zab-dara. E egyszerű ellátás dacára

egy ezüstróka naponként a kinstárnak csak 72 fillérjébe kerül.

A tíz rókáért eredetileg 4000 dollárt fizettek: ennek ellenében a szaporulat egy év alatti tizenhárom darab volt. A német katalógus árai szerint egy pár ezüstróka ára 4000-5000 márka. Az ezüstrókatenyésztés így tehát a földmívelésügyi miniszteriumnak ugyszólván egyetlen rentálhís üzeme, főleg ha tekintetbe vesszük, hogy az elhaltas vagy kihűlés nem jelent kárt. Sőt, az öreg állat származé még szebb és értékesebb. A már itt született fiatal ezüstrókák közül egyelőre még csak a hímek vannak anyakönyvbe. Gazember, Gyönyörű, Gyurka, Ehes, Csillagos a nevek. A nőstények neve fölött még nem döntöttek, de január 10-ig ez is megtörténik, mert az új telepen akkor kezdődik a fiatalok házassága. A jövő elé tehát a legszebb reményekkel nézhetünk. Mégis, ne higgyék hölgyeink, hogy most már bezzé jön az ezüstrókában! A hazai tenyésztés célja

nem a luxuszégek kielégítése, hanem további hazai tenyésztőtelepek ellátása.

A hölgyekre egyelőre, sajnos, még nem kerül a sor. Az árakat pedig még egyelőre leg-alább, a londoni és a lipcsei szőnyebörze dönti el. A mi Kuszink és Médiuk, Mukink és Csulikánk, s a többiek is mind, tisztában vannak egy nemzetgazdasági, mint társadalmi hivatásukkal, sőt felelősségükkel is e teren, mégis, mire késői utódtak abba a kellemes helyzetbe kerülnek, hogy közvetlen kapcsolatba júnak önnel. — Talán már nem is lesz dírat az ezüstróka? ... Szász Menyhért

Törökországban is bevezették a méterrendszert

Konstantinápoly, január 6.
Konstantinápolyból táviratozza A Reggel tudósítóját, az ankarai nemzetgyűlés törvényjavaslatot fogadott el a régi török mértékegységek kiküszöböléséről. Törökországban ezennel a tízes és méterrendszer egységeit használják.

A balassagyarmati törvényszék Salgótarjánban tartja meg január 14-én a főtárgyalást a szocialista bányamunkás meggyilkolása ügyében

(A Reggel tudósítójától.) A salgótarjáni Sasok és a szocialdemokrata bányamunkás-szövetkezetek, valamint

az egyik szocialista bányamunkás meggyilkolásának ügyében január 14-re tűzték ki a főtárgyalást.

A helyi tanuk hosszú sorát kell Salgótarjánban kihallgatni és ezért a balassagyarmati törvényszék úgy döntött, hogy

Musica rt Royal-épület VII. Erzsébet-körút 49
Angol szerkeztű zongorái és pianinói árban és kivitelben páratlanok!
Grotian - Steinweg vezérképviselése
Javítás Koleszónzár Hangolás
ZÁLOGCÉDULÁKAT briliáns-ékszereket bármilyen drágábbban vesz
Singer IV. Egyetem-utca 11. Egyetem-tér Sarkán

kiszáll Salgótarjánba és ott tartja meg a törvényszéki főtárgyalást.
A két vádlottat, **Antony Istvánt** és **Farkas Pétert**, **Dániel Sándor** vődi. Antonyt szándékos emberölés büntetésével, Farkast pedig szándékos emberölés büntetésének kísérletével vádolják. Augusztus 26-án ugyanis az Eberdó Magyarok Egyesületének salgótarjáni irodája körül *erekek* támadt a Sasok és a szocialdemokrata bányamunkások között és a *erekek* vége az egyik szocialista munkás *halála* lett, amiért most vonják felelősségre Antonyt és Farkast, a Sasok két tagját.

Január 10-től a szépséges
Dita Parlo a jellegzetes
Gustav Froelich a tragikus
Lars Hanson főszereplésével
HAZATÉRÉS
Erich Pommer-Ufa film
Joe May rendezés
UFA OMNIA ORION

Az egyetem rektora nem akarta megengedni, hogy Kmety Károlyt a tudományegyetem aulájában ravatalozzák föl

A volt függetlenségi professzor utolsó terve: hogy összegyűjtse Rothermere számára a szabadkirályválasztó álláspont jogi és történelmi dokumentumait

(A Reggel tudósítójától.) Kmety professzort vasárnap délután kettős érekeporsóban kivittek a Nap-utcai kétémeletes családi palotából a Kerepesi-temető halottasházába. Abban a pillanatban, amikor a fiatalos és friss öreg ur holttestét, akinek finom és jellegzetes rokokó-figurája, az örökös kopott cildinderről és fényes lakkeipécel, akadémiás ferenczösfekabútjában, mátlól fogva hiányozni fog a pesti utcáról, kivitték a kapun, négy unokája, akikkel a „nagyapa” még utolsó pillanatában is hancurozott, anélkül, hogy tudták volna, miről van szó, egyszerre hangosan sirva fakadt.

A professzor iróasztalán

még érintetlen rendteltségben hevernek azok a pénzügyi jogi és adóügyi szakmunkák, amelyek társaságában Kmety Károly élete utolsó hónapjaiban napokonként

hajnali négy-öt óráig ébren töltötte az éjszakát.

Az asztal egyik sarkán nagy halom elszárgult újságcsik: Kmety most készült kötetbe gyűjteni az „Egyetértés”-ben és más lapokban megjelent vezércikkeit, amelyekben az önálló nemzeti hadseregről és Lengyelország talpraállításáról szállt szóra. Kmety professzorban, aki, amióta dékánná választást a Károlyi-kormány alatt tanúsított magatartása miatt az egyetem elnövről haláláig megsemmisítette, politikával csak egy-egy lunyar katedrára megfoglyozásban nyilatkozott, az utolsó hetekben ismét fölébredt a régi függetlenségi politikus harci kedve. Amióta Rothermere karósonyi úzenete megjelent, Kmety mintha huzéval fiatalodott volna: mindenütt boldogan emlegette, hogy a királykérésben most már az az álláspont indul győzelemre, amelyet ő képviselt fiatalokora óta írásában és az egyetem közösi katedráján. Azzal foglalkozott, hogy

összegyűjtse Rothermere számára a szabadkirályválasztó álláspont jogi és történelmi dokumentumait.

Ezeken a tudományos munkán kívül csak egyetlen dolog érdekelt: családja anyagi jóléte. Iróasztalának egyik bökjében találtak egy bőrkötésű könyvecskét, amelynek első lapjára nagy betűkkel a következő címet írta Kmety:

„Apai jótanácsok az én kedves gyermekeimnek. Kövessétek pontosan és mindenkor.”

„Szerezésétek egymást mindig” — így kezdődik a rövid írásmű — „sohase frigyeljétek meg egymás boldogságát és szerencséjét, még akkor se, ha valamelyikőtöknek kevesebb szerencsét hozna a sors. Ha baj és szomorúság ér, gondolatok vigasztalásul arra, hogy mily szép volt gyermekkorotok: ilyen ügyekkel keresétek adatik osztályverszűt. Kedveketek mindig megőrizétek. Ez az élet főtevéte. A lakarlakosságot soha szem elöl ne térszétek, hogy vagytonotok lehetőleg megmaradjon.

Vagyton nélkül izgalmas az élet

és néha keserves is. Csupán kétségbe ne esétezenneketek. Papa, mama akkor is vétekéte lesz, ha már nem lesnéte it köztetek és gondot viselnéte ráteok, mert határtalanul kedves és jó gyermekeok vagytok mindnyáján. Mindnyáján kedveceokéte vagyteok.” A könyv több lapján ki vannak téve és csak egy oldal maradt még éppen, az, amelyen Kmety összeírta házátéok és papírjátéok értéket; ez nyilván

tervezett végrendeletének a vázlatá.

Ugyanebben a főokban egy befejezetlen önéletrajzot is találtak, amelyben Kmety gyermekkorának emlékeín kívül főok nagy patrónáisaival, Szilágyi Deszével és Apponyi Alberttel

foglalkozik. Mindezek a tervek most már csak torzók maradnak: Kmety Károlynak halála után még egy harca maradt hátra, ezt azonban

Monsignore Kaas, a német jövő embere, nem érti meg a magyar politikát

Berlin, január 5.

(A Reggel tudósítójától.) Magas, karsu, szélesvállú fiatal ember, negyvenhároméves. Monsignore Kaas, a trieri püspök, a német centrum nemréa megválasztott új elnöke.

Stresemann presumpció utóda.

Mert Stresemann béleg, nagyon béleg s ki tudja, megbirkózik-e a súlyos betegséggel. Sokáig a szocialista Breitscheid szerepelt a közvélemény előtt külügyminiszterjelölt gyanánt, de két év óta egyre jobban és sürűben emlegetik Kaas nevéte s amióta a centrum elnökéne is megválasztotta, majdnem biztosra veszik, hogy több vagy több

e szelidszemű, okostekintű, mélyhangú, fluom és előkelő gondolkodású pap lesz a német külügyminiszter.

Pap, de diplomata is, mert a rajnaividéki flu, aki frank és latin ösűk véret hordozza ereiben, korán került a Vatikán iskolájába s a római évek kitűréteketeltem nyomonköt hagyaték szeltemén. Megvan benne az egyház nagy és széles horizontja, átfogó gondolatai, fölényes nyugalma és a türelmes, kissé kétkedő önénéte minden nemzeti föllángolás iránt. Nem mintha nem volna szíve minden véresöppével német. Sohase felejtém el, milyen földült arecal, némes haraggal rohant ki a Népszörcészet ternéből Briand kínos támadó beszéde után, az idén őszel. Nem annyira a beszéd tartalma háborította föl, mint inkább a vulgáris tónus s a esztang gesztusok, amelyekkel a francia miniszter a német kancellárt szinte a gombtyukánál fogva rángatta.

„Igy esmálnak itt békepolitikát?”

kérdéte kipirult arecal. De hamar megnyagódt és ekkor pattant le széles, de igen nyugodt vonalú ajkáról a híres mondás:

„Ez nem Briand, hanem Briandcaré beszéde volt!”

Az a beszéd viszont, amelyet az ösi békeszerződésnapon a genfi Notre Dame székesegyházban ő mondott, igazi békebeszéd volt, krisztusi szellemű, messze és magasra szárnyaló, okos és emberi, keresztény és alázatos, formában és stílusban fökötés francia beszéd. Nemesak pap és nemesak német a Centrum elnöke, hanem igazi keresztény is. Amikor első ízben beszéltem vele, Magyarországon már elfonnyadt és lehullott a kuzus mérges virága, de a külföldön még mindig friss emlékezetben volt a sok mérges gyümölcs, amelyet, sajnos, valóban termelt. „En öszintén nem értem a magyar katolikusok magatartását, mondotta nekem.

családja vitta meg helyette. Az egyetem rektora, aki annakidején Kmety dékánná választása ellen is szót emelt, arra hivatkozva, hogy az egyetem mai anyagi helyzete nem bírja el egy ünnepegy temetés költségeit.

nem akart engedélyt adni arra, hogy Kmety Károlyt, akit mindenki mint a jövővi rektor emlegeteti, az egyetem aulájából temessék.

Hosszas kapacitálás után abban állapodtak meg, hogy a temetés költségeit a család fogja viselni és így a közögnak 36 éven át volt professzora ma délelölit még egyszer visszatérhet a Pázmány Péter-Tudományegyetem aulájába. Kedden délután 3 órakor lesz a temetés. Bernát Pál

Az a féktelen antiszemizmus, ami a körülken tómbol, a gyűlöletnek ez a hangja különösen papok részéről meglepő, mert acesak nem keresztények, de még katolikus sem.

Az egyház nem ismer különbséceit ember és ember között! Hogy milyen pontosan ismeri a Vatikán belső körében uralkodó áramlatokat, arra jellemző, hogy 1927 gázen megjósolták, hogy Róma nem fog többé magyar pap politikust magas egyházi stallumba állítani.

A legutolsó magyar püspöki kinevezések információjának pontoságát bizonyították. Kaas prelátus képviseli Seipel kancellárral és a magyar heregeprimással együtt az új katolikus vezető típusát. Az Ambrosiana egykori igazgatója nem tür vezető helyen, csak finom, tudos és humánus elmét. S bár a Centrum politikailag a Vatikántól teljesen független, Kaas elnökéte választása bizonyára egyhangú helyesléssel találkozott az apostoli udvarban. Meg kell-e mondanunk, hogy

gondolkodása bátrán és öszintén liberális.

Ez a szó, amellyel olyan szűnyca visszaéteek, az ő ajkain frissen és igaznak hangzik. Liberális, mert nem ismer ember s ember között különbségeit, mert a béke s a szabadság barátja, s mert inkább, a harjait váratlanul, sem hogy gyűlöletes, diktatorikus törévnyt vagy vérendeletet valaha olátna. S a magyar politikához való viszonya? Nem érti. Így mondotta, szöröl szóra.

„Ich verstehe Euch nicht!”

Nem érti meg! (Br. P. E.)

Elfogatóparancsot adtak ki egy csaló és síkhasztó ügyvédjelölt ellen

(A Reggel tudósítójától.) Az Erdős Henrik el följelentést tett a rendőrségen dr. Pankó Kálmán ügyvédjelölt ellen, aki a cég ügynöke volt és a veréküzárségeket való becsatlás céljából nagyobb mennyiségű alpakka-észét erőlétsételet volt át. A cég többször fölszólította Pankóit, hogy szolgáltatassa vissza az el nem adott evőszéküzárségeket s amikor fölszólításai eredménytelenek maradtak, síkhasztás miatt följelentést tett ellene. A nyomozás során kiderült, hogy az ügyvédjelöltől tett ügynök védeken is a családok sorozatát követte el, mert főleg orvosoktól és gazdálkodóktól a megrendelés alkalmával fölvetéte az evőszéküzársételet árát és ezekkel az öszkecétekel sem számolt el a társaságnak. Miután Pankó megszökött, az ügyészség vasárnap elfogatóparancsot adott ki ellene.



Kérje a fűszerkereskedésben a most megjelent, 148 receptet tartalmazó színes képekkel illusztrált Dr. Oetker-féle receptkönyvet. Ára 30 fillér. Ha a fűszeresnél nincs, forduljon közvetlenül hozzánk: Dr. Oetker A. gyárhoz, Budapest VIII. Conti-utca 25. szám

HIREK

Egy ferencjózsefi kegyelmes zsörtölődései

Az én időmben, amikor tettekkel tényező valék, az ilyen Erdélyi-Forgács-bünyűget esküdtbírósg tárgyal; tizenkét polgárnak ott a tárgyaláson szerzett személyes benyomása, igazságosítone alapján hozta meg a bíró az ítéletet. Dehát nálunk az esküdtbírósgot is azaz a nyavalvas jelszóval rugják vissza, hogy: *ugrás a sötétbe.*

Ugrás a sötétbe. Mint például a *titkos választójog*, amelybe már az egész világ beleugrott, csak mi, örök okosak és óvatosak, állunk még mindig itt a parton. Beugrott legutóbbára itt mellettünk a szomszédában Románia közvetlen bolsevik szomszédságával és még el nem takarított közigazgatási rendszerével. S mi történt? A világ közvéleménye előtt azóta hátrahagyottan javult Románia politikai megítélése.

Azért sem lehet megérteni a titkos választójogtól való patológikus rettegést, mert még soha igazában kipróbálva nem volt és semmiféle politikai hiba, vagy szerencselenység bünbakjait oda nem állítható. Nem titkos választójog alapján állt össze az a parlament, amely a háborút elhatározta és végigvezette, a *titkos választás tehát nem felelős a háborúért. De nem felelős Októberért sem, mert Károlyi sem vette igénybe. Mégkevésbé felelős a bolsevizmusért, amely egy kis csoport gyilkos terrorja volt.* Tulajdonképen csak a „kurzus” parlamentje állt össze a *titkos választójog* alapján, az a kurzus, amely mélyen begyökeredezett és fölszívódott a mai kormányzatba is. Miért félnek hát tőle?

Babits Mihályt tehát, huszonöt éves költői multja után, féljelték végre s úgy látszik, be is fogják választani a Kisfaludy Társaságba. Babits Mihály nemcsak egyik legnagyobb élő költője a mai Magyarországnak és nemcsak egyik kimagasló vezére irodalmunk új korszakának, hanem *Létszéküél egyik legnagyobb tudósa a világliteratúrának.* Mint tudós és filológus, úgy magas szinten van, amelyről csak *nyelvtelenségi szemje* esodálatrámellóbb. Tudósa a görög nyelvnek, a latinak, az olasznak, a franciának, az angolnak, a németnek. Lefordította a teljes Dantét, istentien fordította Shakespeare-t („A vilhar”-t), Tennyson-t, a francia-neoklasszikusokat és dekadensket és elragadóan latin és görög költőket. *Olyan abszolút tudása van irodalmi és nyelvtelenségi dolgokban, amely minden országban kincset jelentene a nemzeti művelődés számára és ha egy ideális egyetem volna, ott csak Babits taníthatná az irodalmat.* Akárhonnan Babitsot kellene erre a helyre meghívni. *Nálunk megfosztották egyszerű tanári állásától és még sem reparálták ezt a hibát. Miért? Mert a rektornak háború alatt, amely Magyarországot érintette, néhány versében nem rajongott a háborúért. Nem idealizálta, nem diabolizálta. Nem baj. Most mégis féljelték a Kisfaludy Társaságba és örülni fogunk, ha beavasszák. Örömlenket csak két dolgot rontja: ha szemügyre vesszük, hogy kik vannak a Társaságban és kik nincsenek benne. Vannak, akik alig euelizták ki első versüköket és alig bocsáják utra prózai zseniöket és máris kisfaludyisták. Jelentéktelen neveket találunk ott, akiket nemcsak a nagy költőiség, de maguk az írók is alig ismernek. A tisztés közepesek s régi nagyok mellett végleg elkönyvelt önvalcurók, akikről nem tudni, hogy miként jutnak ilyen megtiszteltetéshez.*

De még szomorubb, ha azt nézzük, hogy kik nincsenek a Társaságban. Ragyogó írók egy élet munkájával dokumentálva művészetüket és magyarságukat. Edes elbeszélők a stílus olyan bájjával és zamatjával, amely főnn fog maradni és nyomatot fog hagyni irodalmunkban. *Krády Gyula* például. Erzekény költők, akik továbbvitték a nyelv szépségét és finomságát és mindig igazi költőknek fognak számítani. *Szép Ernő* például. De minek folytassuk a sorozatot, amelyből kiderülne, hogy nem mindig az érdem találta meg jutalmát és megtiszteltetését.

És ez nagyon szomorú. *Mert kevés helye van az emberi teltségnek és munkának, ahol oly pontosan le lehetne mérni az igazi értéket, mint az irodalomban.* És hiába tartoznak az írók látszat szerint egyik vagy másik csoporthoz, a konzervatívok épp oly pontosan tudják, hogy a modernnek közül ki az igazi teltségese, mint ahogy a modernnek tisztában vannak vele, hogy a régiek közül ki az igazi érték. Ha egy magas színvonalat veszünk, ami a Kisfaludy-Társaságra kötelező, *maiden hársdányi pontossággal meg lehetne állapítani, hogy kik azok, akiket ott hely illet meg és munka az irodalom tisztelőiben és apolásában.* De ha ilyen helyen sem csak a

tehetség és arravalóság számít, akkor hogy kívánjuk, hogy politikában és az élet más terein csak az foglalja el a helyet, aki arra érdemes.

Ad vocem: *Móricz Zsigmond* még mindig ki-vülről nézi a Társaság ügybuzgó működését?

Emlékeztek még Junius grózedelmén, diadalittas jelentéseire, hogy olyan természetű lesz, amilyen ötven év óta nem volt? Hogy lehet az, hogy ennek az isteni adománynak senki sem érzi az áldását? *Hát rojtnak már a jó Isten se tud segíteni?*

— A hőmérséklet süllyedése várható... A Meteorológiai Intézet vasárnap a következő prognózist adta ki: *A hőmérséklet süllyedése és a lecsapódások szűnése várható gyöngye ketli vagy éssakkéleti légáramlás kíséretében.*

— Kifosztottak a Muzem-köruton egy áruszállító motorbiciklit. *Tóth Odón* kelmestő a rendőrségen följelentett telt ismeretlen tettesek ellen, akik egy háromkerékű áruszállító motorkeréprárt teliescu kifosztották. A kelmestő *Nyul József* nevű tanuacával árukat szállított és amikor a tanone a Muzem-körut 15. számú ház előtt néhány percre magára hagyta a kocsit, ismeretlen egynék fölörték a lakatját és a benne talált holmit elcitték. A kár több mint ezer pengő.

— Debrecon határában vasárnap hajnalban meggyilkoltak egy gazdát. Debreconból jelenti *A Reggel* tudósítója: Debrecon határában vasárnap délelőtt az országuton egy magános szekert találtak, a szekér elől hiányoztak a lovak, alatta pedig a szekér gazdájának holtteste feküdt összezúzott koponyával. A holttest szebében nem találtak semmiféle írást és a szekere sem volt olyan jel, amelyből megállapíthatták volna, hogy ki volt a tulajdonos. A szekér alatt talált holttest fektete inuueplörühában volt, a lábán fekete eszima, fekete bőrkabátot és bárányszőrűvet viselt, a szekéren pedig ott maradt szerdása és bundája. A esendőség nyomozása közben *vágtatva a szekérhez érkezett egy elszabadult ló és megállt agyonvert gazdájának holtteste mellett.* Nem tartják kizártnak, hogy a ló fogja nyomra-vezetni a hatóságot.

— Halálozások. Vasárnap délben kísérték ki a rákoskereszúri temetőben a nagyszámban megjelent tisztelői, barátai és hozzátartozói a tragikusan elhunyt *Kozma Lajos* fővárosi kereskedőt. *Groszhous Károly*, az Újlaki Tégtagyár vezérigazgatója barátai nevében búcsúztatta az elhunytat. A gyászszertartáson megjelentek: dr. *Balkányi Kálmán*, dr. *Balassa József*, *Bakonyi Miksa* és még számosan. — *Ferecsi Lajosné*, született *Alszegey Maria*, a hévízfürdő szálloda tulajdonosának a felesége 34 éves korában elhunyt. Temetése ma lesz Keszthelyen. — Vasárnap délután temették a Kerepesi-temetőben *Kliss Lajos*, a Siketnémák Intézetének igazgatóját. A végisztelességen ott voltak tanítványai, az intézet tanárai, a vidéki siketnémaintézetek tanári karának képviselői. *Heródel Károly* a Tanügyesüllet, *Szabady Géza* a testvérintézetek, *Barbóty Sándor*, a vidéi siketnémaintézet ny. igazgatója a tanárok nevében voltak búcsút az elhunytól. *Kliss Lajos* holttestét Nyiregyháza, a családi sírboltban helyezték nyugalomra. — *Gyenes József*, a Polgári Serfőző elhunyt újpesti raktárnokát ma, hétfő délután temetik a rákoskereszúri temetőben.

— Házasságsszédelgés miatt letartóztattak egy magánisztviselőt. A rendőrségen *Braun Andor* magánisztviselő ellen följelentést tett egy uriaszony, aki följelentésében előadta, hogy *Braun éreken át udvarolt neki és házassági ígérettel kecsegtette a hozománygát.* A házasságot azonban egyre halogatta, sőt kiderült, hogy másnak is házasságot ígért. *Braun Andort* a rendőrség házasságsszédelgés címén előzetes letartóztatásba helyezte.

„*Quo Vadis, Domine Bethlen?*” címen báró *Madarassy-Béla Gyula* esőtörték este claudiat tart a Golden-Szövegségben.

— **Körkép.** A helyzet beteg, és nagypipájú, de kevésdohányu tanárszín *optimizmust* rendelnek számára. Rózsaszínű pápaszemek, valcermuzsikát, derős kedélyt, bizakodástól sugárgzó areokat és álmoskönyvet. A recept agaszító. Az optimizmus ugyanis a betegség bizonyos stádiumában már nem brösszer, hanem narkotikum. Fájdalomcsillapító, amíg a beteg szervezete meg nem szokja, aztán méreg. Eleryeszti a testet, megüli a lelket. Óvatosságot ajánlunk tehát a kábítószerek adagolásában, mert mihez fog a nagyméltóságú konzilium, ha a beteg gazdasági organizmus szálve egyszer csak fölmondja a szolgálatot? Főként olyan elképesztő dózistok ne írjanak elő, amelyek lázalmokat és lidérenymást okoznak. A beteg persze fantáziál, amikor azt nyüzörsi kinjában, hogy egy politikai párt érdeklársultta alakult át, nyitódos számadára való kötelezettség nélkül. A sátn beszél belőle! Meg, hogy amikor gyógyulással bizatjuk és az orvosai iránti alázatos tiszteletre buzdítjuk, kiábrándult gesztussal feleli: *Ki tud a vízbe lyukalt furni? Vagy még eírrabban fejezi ki magát önkívületi állapotban, azt mondja, hogy aszongya: Régi dolog, hogy laza szemétkben árkot ásnai nem lehet! P hamleti töprengések azt bizonyítják, hogy a professzoroknak most már operációra kell beöltözni és mit sem ér, ha az organizmus egyik tagján, a sajltó végezenk férftalanítási műtétet a — beteg helyett. A sajtó még a maínd is riadtabb hallgatása: részleges gutautés. Mi lesz az organizmus vérkeringésével, ha egyik szervében a vénák és az artériák összezsugorodnak? A törvényhatóságok önkormányzata után a gondolat önkormányzatára kerül a sor? Micsoda sarlatánosság és micsoda döreség volna! Hát nem tudják? Az erdőt nem lehet kivágni bisakkal!...*

— Vasárnap avatták föl a fascista vasárnapi iskolát, amelybe minden olasz gyermek köteles beiratkozni. Vasárnap avatták föl az olasz fasio helyiségekben a budapesti olasz kolónia vasárnapi iskoláját. A megnyitáson gróf *Darvini di Monza* olasz követ és herceg *Pignatelli*, a budapesti fasio vezetője is megjelent. *Paolo Calabro*, az iskola vezetője előadta, hogy minden Budapestre lakó olasz gyermek köteles a vasárnapi tanfolyámon résztvenni; az olasz követés viszont díjtalan elkezelt ugyan a gyermeknek. Az iskola megnyitásával kapcsolatban elhatározták az olasz-magyar kultúregyesület megnyitását is.

— **Pénzügyi fótanáesnek adta ki magát, becsapta a vendéglősöket egy rovfotmúltú szel-hámos.** A budapesti büntetőfőtörvényszék vasárnap elfogatóparancsot adott ki *Lindenfeld Ede* ellen, aki a múlt év végén *Berevics Tamás* vendéglős előtt mint pénzügyi fótanáesos mutatkozott be és azt ígerte neki, hogy nagyobb összeg lefizetése ellenében adómentes szeszt és cukrot fog kiutaltatni számára. A vendéglős át is adta az állítólagos fótanáesosnak a kívánt összeget, amikor azonban a küldemény hosszabb idő múlva sem érkezett meg, fölment a miniszteriumba és ott nagy esodálkozással vette tudomásul, hogy ilyen nevű pénzügyi fótanáesost nem ismernek. Berevics erre följelentést tett a rendőrségen *Lindenfeld* ellen, akiről a nyomozás során kiderült, hogy *Sándori Endre* néven is már többször akadt dolga a hatóságokkal.

— Nyilatkozat. *A Reggel* december 24. számában „*Vasárnapi eladók*” címmel a *Felkötéses Székelyország* című cikkkel kapcsolatban a *Székely Társaság* annak megállapítását kéri, hogy a cikkben közzétett esethez és az abban szereplő személyekhez nincs köze.

— Szolgálatot tesznek a közönségnek, ha figyelmeztetnek a hírvik *Widder* férfszabó (IV. Városház-utca 20) nál számunkban megjelent hírdetéséről: ritkán kínálkozó alkalom illik ösönj jó kabátokat vásárolni.

250 P

450 P

650 P

Ebbe a három árcsoportba osztottuk a nagy

BUNDAVÁSÁR

után még raktárunkon maradt bundák nagyrészét

Ezek mélyen leszállott és szigoruan szabott

leltári árak

6 havi hitel!

RÓZSA

szücsáruház, Váci-utca 6

— A „Nyírvidék” ötvenedik jubileumára... Engedd meg, *mélyen tisztelt Szerkesztő Barátom*, hogy a „Nyírvidék” című újságot ötvenedik évfolyama alkalmából figyelemre ajánljam mindazoknak, akik szeretik alaposan megismerni a dolgokat az *Utatatóból*. A „Nyírvidék” című napilap, amely ötvenévesztendőskorához érkezett, speciális újságra hazánkban, szolgálta jobban, rosszban a közvéleményt, meg politizált is, ha az idők így akarták; de voltaképpen a „Nyírvidék” mégse arra született, mégse azért élt ötven esztendeig, hogy az olvasóit összeveszítse egymással, hanem mindig azt a drágulatos békeséget pártolta, amely a nyírsegi urak, olvasók, vívtokozók között már csak annál is szükségesebb, mert hiszen a multban éppen elég fejet vertek be e fajon a véleménykülönbségek miatt. Egy bájos újság, amely esténként megjelenve: nem azt a célt szolgálja, hogy az olvasói bízalva, vademberrel vagy füllel álmodjanak, hanem arra ösztönöz, hogy mégis csak van valami értelme az életnek, ha az ember indulatosság nélkül tölti az életét. Böles, kedves, jótékony újság, mintha egy régi jóbarátot hallgatna az ember, aki a nyírsegi emlékeiről, gyerekekről, tanácra tett utazásról, névnapról, lakodalomról, temetésről és az élet örömső kirándulásairól szeret leginkább megemlékezni, *nem pedig a hajbakapásokról, cellalan vitalközvetésekről*. Boldog vagyok, hogy munkatársra lehetek e komoly, derék, becsületes, a régi magyar világ igazmondásához hasonlatos hangu vidéki újságnak. Nines baj a Nyírsegen, hazánkban, amíg a „Nyírvidék” megjelenik. *Krády Gyula*.

— Kedden temetik Csüngedy Gyulát. *Csüngedy Gyula* képviselőt kedden temetik Adonyban. *Vass* népjóléti miniszter, aki pályája kezdetén *Csüngedy* plébános mellett *Kaplanokodott*, nem utazhatik el a temetésre, mert *ügyesnek kedve* *húzó* *ki a városi varancsai kőház megajánlását*, amelyet az utolsó pillanatban most már nem lehet elhatalasítani. A népjóléti miniszter *Décs* államtitkárral együtt kedden reggel utazik el Győrbe és *Hudó Elemér* miniszteri tanácsost, a népjóléti miniszterium elnöki osztályának vezetőjét bízza meg azzal, hogy az *adomány temetésén képviselő és koszorúját Csüngedy sírjára helyezze*.

— Szabó Béla háborúskodása volt ügyvédjével. *A Reggel* tudósítást közölt arról, hogy *egy pesti fiatalembert a Dél-csúszat pályaudvarán fölörtöztattak és előállítottak a rendőrségre*. A cikkben szereplő Szabó Béla most nyilatkozatot juttatott hozzánk, amelyben elmondja, hogy *egy 180.000 pengős örökségi ügyéből kifolyólag elszámolási vita támadt köztük és volt ügyvédje között és ennek során fordult meg ellene a cikkben ismertetett följelentést*. Szabó Béla, akit kihallgatása után nyomomban alhoesátottak a rendőrségre, annak közlését kéri, hogy *följelentői ellen hatóság előtti rágalomzás miatt eljárást indít*.

— Házasság. Dr. *Mikó Lajos* esztergomi közigazgató leányát, *Ilodkát*, eljegyezte *Klinda Károly* főcserkészvezető tanár Esztergomban. — *Köln József* zeneszerző vasárnap tartotta esküvőjét *Klopper Baissel*. — *Reisinger Teréz* eljegyezte *Friedmann Sándor* kereskedő, törvényhatósági bizottsági tag (Hódmezővásárhely). — *Csonka László* főmérnök ma, hétfőn vette el a *Bereghyászán Miklós* főkapitány leányát, *Magdolnát*, a budavári koronás templomban. — *Kezler Iréne* és *Heller Pál* jegyesek.

Lis pesti notesk

1. Kis pesti édes bomegy egy belvárosi selyemboltba s kér 75 centiméter selymet — pizsamára. „Gyereknék lesz?” — kérdi a kereskedő. „Nem, a férjemnek” — feleli az édes. „Nagyságos asszony, kérem, nem lesz ez kecsés?” — kérdi a kereskedő. „Csak vigye le” — feleli az édes — „a férjem odahaza jlyen kicsi.”

2. Újév napján egy ismert pesti nőgyógyász operált a kórházi osztályon egy betegét. Operáció után vette észre, hogy a beteg izgatott hozzáértő, akik izgalomukban elfelejtették az operáció honoráriumát kifizetni, nyilván ugyanez az izgalomuk magukat vitték a penztárából is, amelyet a fehér operatorkabátjában fejtett.

3. *Teleky Pálné* grófné és a leánya betegek voltak. Most gyógyultak ki mind a kórház konyhájából, amely tudvalevőleg felnőtteknél magas tálal jár és meglehetősen veszélyes. A gyermek...

mekbeteget a grófné és a komtesz egy házbéli beteg kislánytól kapták el.

4. Híre terjedt Pesten, hogy a veszedelmes berlini influenzában *Birá Lajos is megbetegedett*. Amint erről vasárnap este örümel értesülünk, *Birá Lajos nem is volt beteg*, a családjában történtek ugyan megbetegedések, de ezek is könnyűen természetiek voltak s betegek — feleségo és egyik leánya — máris a teljes javulás útján vannak.

5. Egy fiatal pesti arisztokrata hat hétre leutazott Monte Carlóba, harmadnap azonban már újból Pesten láták. *Első este elcsesztette minden pénzét a kaszinóban*.

6. A Newyork lázibarátja természetesen *szenevályos kórház* is. *Es peches is természetesen*. A multkor valaki — akiért nem rajong túlságosan — ugratta kuszázás közben. „*Nem szeretlek önmagamat és utámlom (pár és umpár!) játszani*” — mondotta könyveden — „*am tudnám ugyanis az utámlom elnyerai öntől, kedvesem*”...

(e.z.)

— Délafrikai diákok érkeztek vasárnap Budapestre. Vasárnap délután érdekes külföldi diákosport érkezett Budapestre. Tizenhét délafrikai diákny és hat diák jött *prof. Kirby* capetowni zeneakadémiái tanár vezetésével Magyarországra. A délafrikai diákok, akik Európa fővárosai közül Budapest előtt csak Londont és Párisát látogatták meg, angol és holland származásúak és megérkezésükkor nagy indígonnal fogadták azt a kérdést, hogy *nem hozták-e magukat benszüült néger diáktársaikat is*. Kirby professzor kijelentette, hogy *négerekkel nem illeik le egy asztalhoz és aggodalmasan az iránt érdeklődött, hogy hogy áll Magyarországon a fekete-kérdés*. A capetowni diáklányokat az a kérdés, ugylát-szik, kevésbé izgatta: *ők elsősorban arra voltak kíváncsiak, hogy lehet-e Budapesten is táncolni*. Párisal ebből a szempontból nagyon meg voltak elégedve.

— Három vasárnapi öngyilkosság. A Csanády-utca 11. számú ház lakói *erős gúszagot éreztek*, amely *Bhannenthal Lajos* kereskedő lakasából tudott ki. Behatoltak a lakásba és a esedésközben eszméletlen állapotban találtak *Székely Zsuzsanna* és *Székely Mihály* családtagokat, akik *gázdijuk bűvölésében faszénal meggyázták a tüzelőt, a esedéket kivették és így akartak öngyilkosságát elkövetni*. A két testvér életveszélyes állapotban a *Bokus-kórházba szállították*. — *Hirtis Károlyné* 40 éves háztartásbeli asszony a szombatról vasárnapra virradó éjjel *Ráday-utca 25. szám alatti lakásán öngyilkossági szándékból mariononnal megmérgezte magát*. Tetét csak éjjel után fedezték föl és ekkor a mentők *súlyos állapotban* a *Rókus-kórházba szállították*.

— Amerika küldte, Berlin kapta, Bécs retteg tőle. Dollárjait nem szerja lássá úgy Amerika, mint az influenzajárvány bacillusait, Berlin már jó adagot kapott belőlük, Bécs gondos óvintézkedéseket tesz. Ne feledjük, hogy a közlekedéstechnika századában a bacillusok is gyorsabban közlekednek. Védekezzünk *Lysosforminnal*.

— Tex Richárd vasárnap reggel meghalt. A floridai Miamiából táviratozzák *A Reggel*-nek, hogy *Tex Richárd*, a világ leghíresebb boxmenedzsera vasárnap reggel nyolc óraker meghalt. A tehénpásztorból lett dollármilliomos *Szilveszterkor vakkéloperációt végezték* és bár a halálhíret költötték, állapota romamosan javult. *Vasárnapj halála a sportköröket váratlanul érte*.

— Végh Béla, a Kiszos főtűkára lábát törte a korcsolyapályán. Vasárnap délben a városligeti jégpályán súlyos baleset történt. *Végh Béla*, a Kiszos főtűkára menegasszonyával *Eoresolyázott*. Háttürol gyerekek szaladtak beléjük. *Végh Béla elvágódott*. Dr. *Béniárd Agoston* főorvos részesítette első segélyben, *ballabársrésontörést állapított meg és rögtön gipszbe tette a sérült lábát*.

— A vasárnapi filharmonikus matiné. A negyedik vasárnapi filharmonikus hangverseny műsorát *König Péternek*, a szegedi városi zeneiskola igazgatójának *D-moll szimfóniája* vezette be *Dohányi Ernő* vezényletével. *König Péter* már régen elismert és kedvelt komponista, aki, ha nem is keres új utakat, mindig izlésesen követi a tradíciókat. A most előadott szimfónia *egy régi magyar népdalt dolgoz föl*. A szerzemény annyira tetszett a közönségnek, hogy a *jelentősen szerző is sokszor kihívták a dobogóra*. A program közpörsé száma *Schubert „Moments Musicaux”-ja* volt *Dohányi Ernő* stílusos, finom hangszereleében. Ezt a művet mutatták be Operaházunk *Schubert-ünnepei* alkalmából „*A muzsa csókja*” címmel, mint pantomimzmet. *Liszt Esz-dur zongoraversenye* fejezte be a matiné. A szólistának, *Kezler Lajosnak* szenzációs sikert hozott ez a szereplése. Nagyszerű fiatal pianistának valóban *bűvözött*.

— Elfogták egy kirakatfosztogatót magántisztviselőt. A rendőrségnek hosszas nyomozás után sikerült elfogni *Radványi Béla* 27 éves rovtomultu volt magántisztviselőt, aki az utóbbi időben *tizenhat esetben követelt el kirakalfolytatást*. Radványit előzetes letartóztatásba helyezték.

14 napos séli
Cowin-vásár
szombaton, január 12-én
reggel 8 órakor
kezdődik

Ujabb fagyok és hóviharak egész Európában

„A sarkvidékek közelében sokkal enyhébb a hőmérséklet, mint Közép-Európában” — mondja a Meteorológiai Intézet

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap egész Európából

ujabb fagyokról és hóviharakról

érkeztek jelentések. Magyarországon a hőmérséklet vasárnapra virradó éjjel —5 fokra szállt le és csak reggel engedett fölfelé annyira az idő, hogy a hőmérő fölszökött a fagypontra. Németország nagyvárosaiban, Berlinben, Drezdában, Hamburgban 6 fokos hideget mértek. Zürichben —8 fokos volt a hideg és még Párisban és Londonban is, amelyet a fagy rendszeren el szokott kerülni. —1, —2 fokra szállt le a hőmérséklet. Csodálatosképen

ban két pásztor éjjeli szálláshelyén megfagyott. A hiszaboni obszervatórium jelentése szerint Spanyolországban 1870 óta nem volt ilyen hideg. Az egész Európán végigvonuló időlejtőről dr. *Árnyaszy László*, a Meteorológiai Intézet adjunktusa a következő fővilágosítást adta *A Reggelenk*: A jelenlegi időjárás helyzetében az a legérdekesebb, hogy

a magas északon, közel a sarkvidékekhez sokkal enyhébb a hőmérséklet, mint Közép-Európában. Izland szigetén vasárnap reggel három fokkal melegebb volt, mint Budapesten,

Ingöben +5 fok, Andennesben +6 fok volt a vasárnap reggeli hőmérséklet. Ennek a jelenségnek az a magyarázata, hogy *Lengyelországot olyan levegőtömegek borították el, amelyek Skandinávia hótakarói fölélt cölöleg nagyon lehűttek. Északon pára viszont enyhé, párák, óceáni levegőt kapott, amelyek jelenlegénen magasabb a hőmérséklet. Így válik érthetővé, hogy nálunk havazott, míg távol északon szó szívesen fagyról, sőt sokhelyütt esik az eső.*

Spanyolországból érkeznek a legzordabb időjárású jelentések; a hőmérő helyenként —18 fokot mutat.

Barcelona és Valencia fölött súlyos hóviharak vonulnak el. A hó több helyen négy méter magas. Számos közleg elvesztette minden összeköttetését a külvilággal, ugy, hogy

éhínség fenyegeti őket.

A falvakba betörő farkascordának már több emberéletet esett áldozatul. Viktoria-tartomány-

A Kellogg-paktumot e héten ratifikálja az amerikai szenátus

Newyork, január 6.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Minden jel arra mutat, hogy most már a demokráciát is a Kellogg-paktum ratifikálása mellett fogadják szavazni. Swanson szenátor, a demokráciák egyik, külpolitikai kérdésekben legmérgezőbb vezetője, a szenátusban beszédet mondott, amelyben a Kellogg-paktum föltétel nélküli ratifikálása mellett foglalt állást. Az egyezmény a béke melódijának egy akkordja és ezért, akármilyen rossz is különben, nem szabad elnyomni. Mac Lean republikánus szenátor ezzel ellentétben kijelentette, hogy nem fogadhatja el az egyezményt, ha nem vesznek föl szövetségbe olyan fontartást, amely a Monroe-elvet biztosítja. A szenátus az egyezményt valószínűleg a jövő héten ratifikálja. A képviselőház külügyi bizottsága tegnap elhatározta, hogy január 15-ig nem kívánja a Kellogg-egyezmény ratifikálásának kérdését tárgyalni.

— Vasárnap vette át Tóth Gyula dr. a főkapitány-ság intellektuális osztályának vezetését. Tóth Gyula dr. rendőrtanácsos vasárnap vette át hivatalosan a főkapitány-ság intellektuális osztályának vezetését, amelyet négy héten át ideiglenesen Bede József dr. tanácsos látott el. Tóth Gyula dr. néhány évvel ez előtt mint referens működött az intellektuális osztályon, amelynek élére most kinevezték. A főkapitány-ság vasárnap napirendjében közzölte a kitűnő képességű rendőrtanácsos hivatalbaitatását.

— Letartóztatták két fiatalokru betörőt. Vasárnap délelőtt előlították a főkapitány-ságára egy 17 éves és egy 15 éves kislányt, akik néhány nappal ez előtt betörték a Bors-utca 13. szám alatt lévő rádióüzletbe és onnan több száz pengő értékű árut loptak.

Ford munkásai föllázadtak az alacsony bérek miatt a braziliai gumiültvényeken

Newyork, január 6.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A Ford autómobilgyár braziliai amúltélcégyén a munkások között lázadás tört ki. Ezen a hatalmas területen, amelyet Ford a braziliai kormánytól bérel és amely autonóm állami-ként szerepel, Ford gondoskodik a readóri teendők ellátásáról. A munkások forradalmát az alacsony bérek okozták. A fenyegetett vidékre löszert és fegyvert indítottak utánk.

— Hétfő hajnalban még folyik a Lipótvárosi Casino bridgeversenye. Második napja csapatának Budapest bridgematadorjai a Lipótvárosi Casino termében. Szóhatvan hölgy és ny ült starthoz szombaton délután, vasárnap este a versenyek száma tízhatra oldadt. Kivált a küzdők sorából *Ferenci György*, aki legutóbb a Lipótvárosi Társaskör bridgeversenyén győzött nagyon nehéz konkurenciában, dr. *Gombos Sándor*, aki pedig majdnem olyan félelmetes bridgező, mint kardvívó, *Kiesek az amerikaiak: Gina Linkz és Gabi Szeriecky*, kiesett dr. *Bessenyi Zsó* képviselő és *Szabó Nándor* miniszteri tanácsos. Viszont a tizenhatos döntőbe került dr. *Rozgonyi György* törvívóháznak, *Tuinszky Aladár* ny. őrnagy-pilóta, a híres przemysli röpülő, *Szepes László*, dr. *Párkány Sándor*, dr. *Martos József*, dr. *Lang László*, dr. *Jób Vilmos*, *Hollán Oszkár*, *Forster Kálmán*, *Kann Lejos*, dr. *Szokocsi Imre*, *Hajduska Ernő*, *Schwarz Sándor* és két hölgy, *Hann Jenny* és *Braun Flóra*, aki a legszebb eredménnyel, öt roherrel jutott a döntőbe. A verseny hajnalban még tart...

— Tizen sebesültek meg vasárnap rödlizés és sielés közben. Vasárnap már korán reggel megindultak a télisportok hívei a budai hegyek közé. A nagy fölvonulásra a mentők is fölkészültek, reggel a különböző pontokon mentőállomásokot rendeztek be és a következő balaceteknél nyújtottak első segítséget: A Marcsibányi-téren *Blum Már* 51 éves kereskedő rödlizt ugratta, s ugratás közben hanyatt esett és esigolyatörést szenvedett. Kérésére az Új Szent János-kórházba szállították. — *Hemics Albert* 23 éves asztalos a budai hegyekben rödlizött, közben elesett és azott sérülést szenvedett. — *Hegrád Adél* 21 éves tisztviselő nő rödlizés közben az orrárt összezsuzta. — *Winkler József* 22 éves joghallgató sielés közben elesett és baltáján megsebesült. — *Mezey Ferenc* 21 éves hivatalnok sielés közben megsérült és testét több helyen összezsuzta. — *Boda András* 24 éves motorszerelő sielés közben megütötte magát, horzsoló sebeket szenvedett. — *Balotai Levente* 18 éves egyetemi hallgató sível nekiszaladt egy bokornak, s könyvében megsebesült. — A Kuruclesi-úton *Szabó Margit* 19 éves nevelő nő rödlizál nekiszaladt egy villamospóznának. Aggrázókóddással az Új Szent János-kórházba szállították.

— Autóval gázoltatta el magát egy fiatal öngyilkos. Vasárnap délelőtt 12 órakor a Váci-ut 159. számú ház előtt a Bp. 27—302. rendszámú gépkocsi, amelyet *Kovács Sándor* 23 éves sofőr vezetett, elhittét egy 25—28 évesnek látszó férfit, aki nyilván öngyilkosságot szándékozott követni az autó elé ugrott. A szedőben nem találtak semmitféle iratot és előzetesen a kórházba szállították. A szedő sofőrt elbűntették a rendőrségre, de a tanúk vallomásától kiderült, hogy nem terheli felelősség a gázolást és ezért elbocsátották.

— Hat gyermekét és a feleségét meggyilkolta egy francia gazda. Párisból jeltenti *A Reggel* tudósítója: *Tregoumer* (Cote de Nord-megy) közelében egy majior tulajdonosa boralmos módon italtta ki családját. A gazda felesége rövid idővel ez előtt meghalt, miután holtan hozott ikreket a világra. A esendőrségre névtelen följelentések érkeztek, amelyek szerint a férj meggyilkolta feleségét. A nyomozás kiderítette, hogy a férj brutális bánálatmacta másállapotban lévő feleségét és ezáltal az asszony és az újszülöttek halálát idézte elő. A gyilkos beismerte, hogy már előbb öt vagy hat újszülött gyermekét közvetlenül megsebesítette után megölte és a kis holttesteket kertjében elásta.

— A KUT kiállítása a Nemzeti Szalonban vasárnap nyílt meg. A télelvezésűdi visszanyuló erjedés elérte letafelőt s egyszer száz alakban mutatkozik meg a keresést, az áhított új forma. Maga a korzselmen alakította ki. Visszavonatlannul itt van az új forma, amely hihetetlenül egyszerű, világos, értelmes, lényegre szorítkozó, tér-dimenziós és essen-cidálisan szelvétkes... Es nem kell érte Párisba, vagy Berlinbe menni, a KUT kiállítása fölrismer-hetetlenül mutatja. Művészek, akik pár éve ellentétes utakon létszóttak járnak, itt már egészen közel jutottak egymáshoz. Mert egyre határozottabban kijelöltek a for kristályosodó művészi szelvétké-hoz, amely szükségzerűen egyszeres, közös szempontú alakult. Innen van, hogy az egész kiállítás harmónikus. Az a látszólagos diszharmonia, amit az ugynevezett absztrakt irányzatok fölvonulása egyesekben támasztott, azonnal eltűnik abban a megismerésben, hogy ezek az irányok egy szerves lépcsőfokot jelentenek az újabb művészet fejlődésében. Ezt a kiállítást, ahogy van, ki lehetne vinni bármely külföldre, mint reprezentatív kiállítást az új magyar művészetnek. És a legérdekesebb, hogy olyan nevek mellett, mint: *Rippel-Rónai* (akiknek emléket, idetartozását utolsó önénekébe képviseli), *Korostak, Marffy, Egri, Berényi, Knott, Gyenes Gitta* két meglepő tussrajával, *Bor-demissza, Perleth Csaba, Derlincs, Szobotta, Bernáth, Bor*, továbbá a Párisban élők közül: *Coebel, Blattaer, Koyda, Lohner, Diener*, aztán még egyes ismeret és jellemzésre már nem szoruló név mellett egész kitűnő fiatal vonult föl ezen a kiállításon, hogy csak a legértékesebb *Medveczkyné, Novotny, Szentöl, Halapny János* és a szepindulási *Einzinger* említsem. A gazdag szobrászati anyagban: *Csorba, Medgyessy, Ferenczy Béni* és Cser mellett a fiatalok közül kiváltképen *Székessy, Mészáros* és *Fürös* érdemelnek figyelmet és két nő: a rendkívül érdekes és tehetséges *Földes Lenke* és *Varga Julia*. Az építészlet *Kozma, Liget, Pál* és az egész modern *Molnar Pál*ok reprezentálja. Végül, de külön hangsúllyal két meglekélkezi *Perenyey Noémi* esőlétszóp gobelin-terveiről. (Cselényi *Walteshausen Zsigmond*.)

Gyopár-bál. A Gyopár Turista Egyesület Január 12-én a Vasút és Hajdúsi Klubban Zsitvay Tibor és neje fővándorlással bált rendez. Mezők és jegyek *Wohl Béla* főrendezőnél 993—31. telefonszámon igényelhetők.

— Babos Evi a János vitéz-ben. A Terézkerthi Színház gyermekszínháza az erdelt „János vitéz” előadását készült. A bemutatóléadás jövő vasárnap, január 13-án lesz. A címszerepét Babos Evi, a gyermekprimadonna látssza, akinek ruháit az utolsó gombig Fedák Sári eredeti jelmezei után készülték.

FISKPNEU

AUTOFOLTSZERELÉSEK
CITROEN- ES FORD-
ALKATRESZEK

TELEFON:
221-97, 285-53

NAGY JOZSEF
VI. ANDRÁSSY-UT 43

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

mit muzsikál ma reggel?

— A műsor egyszerű, de nagyszerű. Városunk úgy zajlik az új esztendőben, akár a jég a Dunán...

— Úgy szép az élet, ha zajlik... És minék a Jégjében zajlik, ha nem vagyok indiszkrét?

— Elsősorban a nagy tárgyalás és az ezzel kapcsolatos „coco” (vulgo: cocain, becézőnéven: „coco”) jégjében természetesen. Ez a kérdés ráigítja legtágabban a tárgyalóterem mondani hallgatóságának orrcimpáit: a villanásokból fölcillanó zúst- és emáilszelencék fehér pora, amely a „szekta” tajnáinak egy tükös jelére, némely villanyfényes pesti helyiség karmazsin-póholyosainak kiszolgáló személyzetétől is „prompt” kapható! Az átlagos fiatal ember vagy erényed hölgy néhány pillanatra eltűnik, hogy időmire és csillogó szemekkel térjen vissza... Nem volna érdektelen olvasmány a „fehér szenvedély” pesti rabjainak listája, annyi bizonyos. Néhány ismerős név akadna közöttük. A csempészekről és az árusokról nem is beszéltek!

— Ne ijesszessen, az istenért! Gyorsronati sebességgel el, tovább, a „fehér” témától...

— Jó. Amíg a gyorsronatok az új esztendő hófúvásában nem tartóznak a XX. század legnagyobb közlekedési eszközei köré... (Még Nizsában is métermagasan áll a plage-on a hó, amint erről egy napfénytől ragyogó szomorú képszerlapon értesülök.) Montiban pedig újból a tánc a divat, — nem a kártya! Set-Moritz-ból azonban, — ahonnan vonat számra utaznak vissza az élet legkülönbözőbb nemzetiségű milliói, mert egész Set-Moritz-ban talpalatnyi hely nincs, ahol Berber-kufferjeiket elhelyezhetnék, ugyanazt a hazat boldogan jelentik. Set-Moritz pedig úgy próbál segíteni magán, hogy január elseje óta az összes áratok 100%-kal fűlemelte. Azóta van egy kis kisser-lődési folytatás...

— Oh, boldog, gazdag citáj — odakint! No és idchaza?

— Idchaza csak a legnagyobb politikában van kieserlődési folytatás. No meg a stallumokban. Annyi leszakadt gombhoz kell vadonatúj kabátokat varrni, hogy eszde, hogy az állam főszabászai bírják a munkát. No, de így van ez rendjén. A hálás nemzet csak becsülje meg a nagyjait...

— Van még miből?

— Nevetéses kérdés. S ha majd nem lesz, hát — fájnak maguknak, nagyszerű!... Nincs olyan statisztikai hivatal, amelynek meg ne lehetne nagyobbítani, ha az élen egy bukott nagyságot okvetlenül el kell helyezni. No de hagyjuk a politikát. Besszortunk mégis inkább a színművészet és a társadalom...

— A: előbbi téren?

— Elsőrendű esemény a Beledrosi Színház új bemutatója! „Wo die Noi am grässen...”

— Igazán olyan komoly siker?

— Szégyenszármalok: új „Nászszokás”! Mondhatom, régen éreztem magam színházban ilyen remekül, mint ennek az elragadó darabnak friss és valóban egészen kitűnő előadásán. Héldsícek: Red Top, — ha ezt a márkát szereti. Edes, de nem annyira, hogy a második felvonó már ne tudná elfogyasztani... Verronitlenek egyetlen darabja nem tetszett még így terjedésében sem, amit ahogy ez a Mr. Beer társaságában írott, nélcso csész Pestnek is tetszeni fog. A maradéktól színházi élvezet, amely, mint egy vacuum cleaner, mindent kiszív az emberből, amit magától hozott, hogy eszodullig megtöltsem mindenképp habzó és csillogó vidámsággal, józansággal, mosollyal! Elsősorban gyalogló szőlőből a szerzőknek keresztül a színháznak.

— A második?

— Honthj Romanának. Akiről, berallgom, el nem tudtam lépni, hogy a maga inkább józanságával, mint — cannes-i szépségében és előkelőségében hogyan fogja eljátszani az első felvonás hercegnőjét. (A második felvonás bellé kísasszonjál szinte láttam lelki szemem előtt!) Ez a gyönyör elképesztően tehetséges és gusztlusos, modorában és megjelenésében oly disztingált magyar színésznő ezáltal is meglepett színpadi idegrendszerének azal a példatlan alkalmazkodásával, állingyülési képességeinek azokkal a bűvészműtattalgyokkal, amelyek a hercegnő fiom, lázítlan pikáns és parfümös figuráját az előadás köszönheti. Ez a fájdalom, mesterségesen lesorányított, volt operettszínésznő, aki operetti báját (típusossá, székeségét, táncszámokkal való keverkedését) annyi szerencsével tudta egy új műfaj számára alkalmazni, a magyar színpadunk egyik legújabb, legrokonszenvesebb jelensége. Vics van bene szellem és temperamentum, s ami „juss” korunkban oly meglepő és jóleső: a művésznő meggyőző és hódolatra készítő caráza. Ami ez esetben is a siker egyik feltételezője. Mellette Gázon érdemli a díszítő jelzőknek egész Niagara-zuhatója. A „Rice” karikatúráival való elképesztő hasonlatossága, bármely francia színpadon, a legfranciasabb gyűjtésből sem itne ki. Kimondhatatlanul kedves. Igaz jó alakítás a Dollyé. Talán azért tetszik helyenként kissé egyenletlennek, mert az amonyozó díszölt melettszerek ez a datás szobra végeredményben mégsem jellegző karakter szerepel eljátszására való. Félretek lehetőséget díszít, hogy a fanát el tudta látni. Szívből örvendünk Berky Liliának, aki szerepének vilá-

goshék bürsöngyfoglatán drága és nemes ékszerként ragyog. Es esmosan tündöklő két fűlvandson keresztül a rég nem látott Körössy Angéla-Angyal is (képzeltjék, milyen angyal lehet, ha a malicciák bírodalmában nevezik így), továbbá néhány remek színnel Várnyag, eleganciájával Sugár s két karaktereszenben a mindenképpen hírhírosas Bilicsi s a verpeléti: izű Hajnal, — Jolovecsky „Alphons” ur társaságában... Egyszóval: a „Ma soeur et moi” egész személyzete. Jó a II. felvonás díszlete s Rékosi rendezése is friss, perdülő: kifogástalan. Prognózis: 75 előadás!

— Hűh, a terembarájd! Nagy szó!

— Tessék kontrollálni! Start!

— „Start!” Ez a Royal Orfeum új revüje, ugyebár?

— Csakis. Békoffy László, Márkus Alfréd — s ne egyékek rosszúción, szíriatenc: a „Kis” Rott munkája is. A „Moulin”, vagy az „Apollo”, vagy a „Falter” revük műsorán a színpadnak legelőkelőbb helyén a revü szcenikusai, dekoratőrjei, tánc- és balettmeisterei és a rendezői állnak. Fontosak a szerepek is természetesen, de nem annyira, hogy miattuk a revü tulajdonképeni tehéneke, a táncok szerzőinek és betanítottjainak nevék egyszerűen kifejezést. A kis Rott külföldön igen nagy rangon szerepel nemcsak színpadi számok tanításával, de saját szereplésével is... Az orfeum revüjei egyébként és egyelőre egy a már lezáródtak: itt és egészen előszörnyu artíztársaságoktól megspékelt, folyamatos színpadi képből áll. Két óráig kereszül percy ez a kép, Békoffy László rendezésű ötletes újmutatásai szerint s Márkus Alfréd brilliáns zenéje, Nina Payne, az édes Adaleny-gürlik, a nagyszerű Gergely és Lysia szereplésével egy kitűnően megépített és színes revüfűtő fele, amelynek attrakciói közülől ott pistókál egy a greenwichi ószereplőrium által most följedezett új esillaguská is: Lerántó Ho, Béke vclünk, a kislány szép és fiatal, hangja nincs, éppen ezért (világhírű példák mutatják) lehet némi belőle valami...

— Just a moment! Mit jelent a Royal Orfeum igazgatójának debreceni utazása Városi Színházbeli volt utódjának s egy belársulási hajlandóságairól ismert pesti ur társaságában?

— Hát talán valami változást Debrecenben. Esetleg azonban Budapestben. Mint ahogy tudok is egy új színházalapítási tervről, amely első körletl rendszer alapján kísérletet meg a küzdelmet a községység kegyéért... Most pedig néhány hír — első forrásból természetesen...

— A Beledrosiban a színház saxon közelkő udonságában vendégszerelőni fog Tilkos Hana, Molnár Ferenc új darab írásába kezdett Berlinben, ez a darab megállapodás értelmében a Fügyszínház, amely egyébként márciusra készíti elő a Molnár-ciklus harmadik darabját, a „Liliom”-ot. Julikát Varsányi Irén fogja játszani. Liliom szereplőjében meg nem történt megállapodás. Két egészen fiatal színész neve került kombinációba. Végül: a nürnbergi magyar héten, amelyet a magyar kultúra propagálására rendeznek, az ünnepi program-

Miss Amerika

Szilágyi—Eisemann nagy operettje a Fővárosi Operettszínházban

Péchy Erzsí Fejes Teri Szokolay Olly
Kabos Gyula Kertész Dezső Radó Sándor Vendrey Ferenc

Bemutató: szombai, január 12

Pénteken

Móricz Zsigmond

dramája

az Andrássy-úti Színházban

Zsufolt házak a Terézkörúti Színpadon!

Kezdeté 1/9 Telefon: 265-54

Világvárosi revü

a Royal Orfeumban

Kezdeté 8 órakor

Telefon: J. 421—68

ba a Vigszínház jövő heti szerzőjének, Harsányi Zoltánnak „Háry János” című operáját vetették föl, mint amely magyar motívumokkal legjellegzetesebben ékes... Végül teljesen kétszen áll a „Miss Amerika” előadásra, amely rendezésben, díszletekben, kosztümökben a „Halló, Amerika” revü pompájára és — sikerére számít...

— Vedremo!

— Ami pedig a desszertlet illeti, paranesoljon, két szilveszteri história. Az egyik dunaparti hotel éttermében az egyik sarokasztalnál hármán ültek: a férj, a feleség és valaki, akit meghívtak. Az éjjeli sötétben nagy esőközlődés közben kívántak egymásnak boldog újévet s a hölgy az egyik urat meg is csókolta. Nem a férjet. „Nem teredél a sötétben, anygylóm?” — kérdezte a férj, aki a csupasz lerészeltetesen hallotta a sötétben is. „Nem!” — vult a nyugodt feletet. — A másik. Egy házaspár, a férj ismert, közszereplő pesti személyiség, a nő vidám és jukker pesti szépség, úgy

óra tájban már befejezték a szilveszteri humboldst és hazatérnek. Ottban a férj fúradsgára való kíváncziasan csakhamar elbúcsuzott feleségétől és visszavonult a szobájába. Néhány perc múlva az asszony kérdézní akart valamit, férje szobájából azonban senki sem jeltett. Férjaram eljeltett valakinek boldog újévet kívánni s e célból búcsu nélkül eltávozott hazulról... De azért állítólag mégsem lesz rálopör a dologból...

* Döntő skert aratott a Tabarin műsora. Világjáróak voltak a műsornál is jobban nyírt. Január eleke óta a Tabarin Tabarin programja. Valószágtal szerzője Bea és Henry Violente, a párisi Olympia művészeinek három száma. Az első, tökéletesen szép és banulatos művésztikus tánc. A második, marafánul színes hajú braziliai tánc, a harmadik a korcsolya áradata, a farsangi farska a becsüszárat. Először szerepelt a műsorbán Herzy Ivanoff & Co. nyaktűző, bravuroz akrobata mutatványok. Los Tany művészi táncokkal, azután Gilly Ravello, a banulatosan szép nő, és Lis Thiraborg óán revüszár. Amíg és Frank Bony mondán kérés és Jola Lortziska. A nagy-szerző táncszámok között lévöl a Tabarin vendégművészei, Sander Sien, aki három vidám, dezt és jókedvet felkeltő, slazernek számú énekével elragadja a közönséget.

A Reggel értesülése szerint a múzeum a félbalakot ábrázoló Munkácsy-képet 210 millió koronáért vásárolta a Glückselig-ankción. E művészeti események kapcsán megenlítjük, hogy az elmúlt év műkereskedelmében jelentős magyar esemény csak báro csetli Herzog Mária „Monet”-jének előadása volt, amelyért egy német műkereskedő 40.000 márkát fizetett. Egy londoni aukción az elmúlt évben cserelt gazdát Monet főműve, a „Folie Berger”, amelyet három évvel ezelőtt egy magyar báro adott el 36.000 dollárért és amely az idén 120.000 dollárért cserélt gazdát.

MOZI

„Nősüljön meg, földnaggy ur!”

ez a címe a Corria jövő heti újdonságának. Főszereplő Dina Gralla, a bájos és elegáns ifjú művésznő, Albert Paullig és Werner Fuchter. A „Nősüljön meg, földnaggy ur!” hatonai vígjáték, a háború előtti Bécs kedélyes, szamlis, „Heurige”-rel és „Süsses Mühl”-szerelemmel fűszerezett világából. Erdékes, hogy ezek a hatonai vígjátékok milyen nagy sikert arattak érel-érel Pesten, milyen nagy szeretettel fogadja a közönség az ilyen tárgyú filmeket — mintha bizony minden egyes avany-essillag magát az ádótt bércévilágot s mind-annakban újúságát hozná vissza! Az ifjú hatonaitól filmek a néhai kedélyes Bécsből, Budapestről s a magyar vidékről a legbájosabb főzönségsikerre számíthatnak — mert egy órára mindenki szeme felfogony, mindenki álla mosolygva fölök. A Corria-mozgósztáb másik nagy filmje esztőlőtől „Az úllarc”, amely Jack London állóvilágát elevezteti meg. Hűse kutya, Ranger, aki a vadonban szabaddan él, párt keres magának, talál is s a filmet már a kutya „józsasságának” fölértékelte mutatja be. Ez a vadonban készült film a lebravuroszabb fölértékeléssel lép meg az embert. Ranger filmje biztos siker elé meg Budapestre...

Dolores del Rio

A budapesti közönség szénséges kedvence példátlan sikert arat a Corriában és Kamarában. Dolores del Rio, akinek minden mozdulata tánc, akkor is, ha nem táncol és nem alkli táncosnő! — elképzelhetetlenül jó és illuziót keltő „A moszkoi táncosnő” címszereplőben. Forró temperamentuma minden esábitást, simulekony és nőies lénye minden varázstól látjuk ezen a arámiál filmen, amelynek valamenyű bonvadalma Dolores gyönyörű figurája köré fonódik. De ennel a legszebb nőnél az is nevezetes, hogy mennyire fölértékel — szénszó. Minden egyes szerepében bravuroz alakítással lép meg, úgy, hogy minden egyes szerepében meg kell őt néznünk. Epp úgy meg kell őt néznünk külön az alakításáért, mind például Jamingsot, ami egy szép és fiatal film-művésznő elképzelhető legnagyobb értékelése. A pesti közönség ma is emlegeti Dolores del Rio tavalyi és tavalyelőtti alakításait (ez az ifjú filmsztár 1927-ben tűnt föl a „Drágadobozossal” látja viszont a Corria és Kamará most látó slágerében... A moszkoi táncosnő-ben. Ha egy film-sztárnak is lehetne párnát, virágot, báberágot közvetlen közelből küldeni, úgy, mint a sztáropad hódító primadonnáinak és továbból sikerét esmláló művésznőnek, akkor Dolores del Rio budapesti fölözöje olyan volna, mint Sírász vagy Granada legszebb virágos kertje...

Két Munkácsy, négy Benczur, egy Szinyei Merse és egy Ferenczy-képpel gazdagodott 1928-ban a Szépművészeti Múzeum

Petrovits igazgató nyilatkozata az új szerzeményekről.

(A Reggel tudósítójától.) A Szépművészeti Múzeum, amely az állam és a társadalom áldozatkészségéből Európa egyik legértékesebb kulturintézményévé fejlődött, az elmúlt évben is több értékes alkotással gazdagodott. Erről a gyarapodásról Petrovits Elek, a Szépművészeti Múzeum igazgatója a következőket mondotta munkatársainknak:

— A Szépművészeti Múzeum múltévi szerzeményeiből kimagaslók Munkácsy Mihály két új képe. Az egyik egy pompás tanulmány, amely azonban így is teljesen befejezett alkotás. A „Zalogházak” című 1874-ben készült híres képének egyik alakjához festette studiumképen a mester, akinek szokása volt, hogy nagyobb kompozícióinak alakjait egyenként is megfestette. A mi képnünk egy hosszabbabatos férfit ábrázol, amint egy fal mellett áll.

Ez a kép Munkácsy-sorozatunknak egyik legszebb darabja.

A másik Munkácsy-kép a mester feleségének arcképe. Ez a kép Munkácsynak szintén korniperódusából származik, valószínűleg 1872-ből. Zsenialis könnyűséggel van festve és színesnek komoly, mély harmóniája elragadó. A kép a budapesti műkereskedelemből került a múzeumba. Az elmúlt évben

Benczur Gyula négy képe került a múzeumba.

mégpedig öröksekképen. A művész nemrég elhalt özvegye hagyta reánk nagylelkűen. A mester

két híres képe, a „Bundl” és a „Kedven-cím” szintén ezek között van.

Ki kell emelnem még az év szerzeményeiből Szinyei Merse Pál „Padon” című nagyon bájos, lecsúsz kis képét 1872-ből. Ezt báro Hartony Ferenc ajándékozta a múzeumnak. Jelentős gyarapodás

Ferenczy Károly „Füredő fiuk” című nagy képe is.

amely a mester java éveiből, a nagybányai korszakból való. A régi képek közül legörvendesebb gyarapodás Mányoki Adám két portréja, amelyek báro Podmaniczky Jánost és feleségét ábrázolják magyar viseletben. Ezeket báro Podmaniczky Géza hagyta örökseggül a múzeumnak. Megemlítem még két XVIII. századbeli festőnek képeit, amelyeknek témája a keresztrefeszítés. Ezek a festők ugyan osztrákok voltak, de Magyarországon is sokat dolgoztak. Az egyik Maulpersch, a másik Kreuzer Schmidt, aki egyebek között a váci székesegyház főoltárának képét festette. A rajzgyűjtemény is gyarapodott: megvásároltuk Szinyei Merse Pál összes vázlatkönyvét.

A „János vitéz” óta a legnagyobb színházi siker

Tüzek az éjszakában

Földes Imre szenzációs színműve az Új Színházban

VI, Révay-utca 18. Telefon: Aut. 214-22

100-ik előadás január 15-én

BELVÁROSI SZÍNHÁZ

BERR ÉS VERNEUIL VIGJÁTÉKA

ÉN ÉS A HUGOM

HONTHY HANNA

Vigszínház

Péntek, szombat, vasárnap és hétfőn

1929 január 11, 12, 13 és 14

MARIA ORSKA

vendégjátéka

legragyogóbb szerepeiben

KISSLING CSILLÁROK



legelőbb és legjobb kivitelben

VI. kerület, Podmaniczky-utca 31. szám

Zongorák, pianinók

legjobbak legelőbbak legkőnyebb feltételekkel

Reményinél

Budapest VI, Király-utca 58-60. szám



Butor

é legzserőbbtől a legelőbb kivitelig, garanti-
turák, nagy választékban a legelőbb díszítési fel-
tétel mellett kaphatók

BLAU GEZA
Podmaniczky-utca 31. szám.

KÖZGAZDASÁG

A magyar gazdaságpolitika válsága

Súlyos elvi ellentétek a pénzügyminiszter és kollegái között

(A Reggel tudósítójától.) Nagyon erőies formában cáfolták meg a Magyar miniszter, Szabóky államtitkár s a legutóbbi napokban Popovics Sándor távozásáról szóló híreket. Ez a cáfolat azonban egyáltalán nem jelenti azt, mintha a kabinet tagjai között kitört elvi ellentétekről szóló hírek nem felelőnek meg a valóságnak. Tény az, hogy

a szanálási akció megindította óta ilyen erős harc még nem folyt a kulisszák mögött.

merl ezáltal nem csupán presztizskérdésről van szó, hanem a mai rendszer alapjáról, arról az állampénzügyi és gazdaságpolitikai korzsról, amely ismert külső okokon túl, jórészt jelölös az ország mai gazdasági helyzetéről. Ki marad a győztes, ma még nem tudni. Wekerle Sándor egyelőre még keményen állja a harcot. A Reggel már hetekkel ezelőtti jelentésébe, hogy a pénzügyminiszter a szakminiszteriumoktól az évi költségvetésirányzat leszállítását követelte s e célból a költségvetési tervezeteket az egyes miniszteriumoknak visszaküldötte. Ez a visszaküldés nagyon erős jelölölást tükrözött az egyes miniszteriumokban, ahol Wekerle emlékeztetés hivatali beköszöntőjét egyáltalán nem vették komolyan, mert

az előirányzat csökkentése nemcsak a rendelkezésre álló összegek korlátozását, hanem egyáltalán azt is jelentené, hogy a pénzügyminiszter nem hajlandó tovább tűrni új hivatalok krealását, új állami vállalatok létesítését, a magántőke munkakörének újabb szükítését s ezzel az állam létalapjának, az adóalanyok fizetési készségének a gyöngítését.

Röviden a pénzügyminiszter fölhívását új gazdaságpolitikai irányzat beköszöntésének tekintették: s a válaszok erre a kísérletre az volt, hogy

sem személyi, sem tárgyi redukciónak nem tűnnek s a költségvetési előirányzatukat csökkenteni nem hajlandók.

Ugyanezektől elég meglehető elvi ellentét keletkezett a pénzügyminiszter és Bud gazdasági miniszter között. Az ellentét állampénzügyi természetű volt. Bud ragaszkodik eddigi politikájához, amelynek lényege az, hogy az adófelülegből gyűjtött összegekkel sürgősen végrehajtassa azokat a beruházásokat, amelyek a termelés fokozása, különösen azonban a kivitel emelése érdekében szükségesnek tart. Bud a gazdasági élet vezetését s egységes elvek szerint való irányítást magának éindökölta, míg Wekerle aztal, hogy a költségvetés megállapítása és a pénzügyi politika alapelveinek megszabása az ő hatáskörébe tartozik, az erős emelvény révén, egyedül akarja irányítani tárgaja ügyeit. Röviden:

Bud folytatni kívánja az eddigi adópolitikát, tartalékokat akar gyűjteni, beruházásokat létesíteni, Wekerle lehetetlennek tartja az adók eddigi színvonalon főtartását.

csökkenteni akarja az állami beavatkozást, fokozni a belső feltekeződést, végsőrendben leépíteni a bürokratikus mindentudóságot, megszüntetni a főhivatalnokai összetérhetlenségeket

s mérsékelni az adókat. A meg lehetősön kielezett és ezáltal már elvi természetű vitát elkezte Popovics Sándor újvvi cikke s az elkeseredett bürokraták bizalmas telektaí összekegyesítést láttak a Nemzeti Bank elnökeinek állásfoglalása és az új pénzügyminiszter törekvései között. Popovics a maga óvatos és finom nyelven nem mondott kevesebbet, mint azt, hogy a dolgok így nem folgathatók tovább, hogy a kormány gazdasági politikája el van hátréva, a háborúból megmaradt költöl gazdaságoknak elég kell válni, a hivatalok omnipotenciáját meg kell szüntetni s följára meg kell reformálni azt az adótervezőphozást, amely a belső telekeződést megakadályozza. Úgy látszik, azokból a körökbel tudult ki az a híresztelés, hogy Popovics Sándor állásáról lemond, akiket az újvvi cikk szíventalált. Nagyon jó forrásból arról értesültünk, hogy Popovics távozásra egy pillanatra se került szóba. Politikai súlyán kívül a Nemzeti Bank elnöke messze kimagasslik nemcsak a magyar, hanem a közép-európai pénzügyi szakemberek közül és az ország hitelére elegendő esapást jelentene, ha helyéről eltávolozék.

De Popovics Sándor nem elégedett meg

azzal, hogy intő szavát egy újság hasábjain fölemelje, elő szóval is figyelmeztette a kabinet politikájáért felelős miniszterelnöket az eddig követett gazdasági politika veszedelméire.

Ugy látszik, Popovics intő szava hatást tett a miniszterelnökre. Budapesti gazdasági körökben ennek az ellenkezőjét várták s úgy vélték, hogy még Bethlen sem elég erős arra, hogy a bürokrácia hálóját szétéjtse. De úgy látszik, a miniszterelnök ezáltal megértette Popovics intelmének súlyát és följásmerte

Enrichissez vous, Messieurs! Gazdagodjatok meg, uraim!

(A Reggel tudósítójától.) Amikor a forradalmak és a napoleoni kalandozok kora beköszönuitt, akkor adta ki Louis Fölből, a polgárkirály ezt a jelszót. S hogy a jó tanácsot a francia polgárság és a vagyonvesztett nemesség milyen jól megfogadta, azt legjobban a „Comedie humaine”-ben. Balzac nagy regéysorozatában lehet elolvasni. Milyen ravaszkodásokkal, kegyetlen marakodással igyekeztek az emberek fizenyvole éven keresztül, amíg az új forradalom el nem söpörte őket, vagyont, kisebb-nagyobb pénzeket szerzett.

A magyar forradalmi idöszak sok pusztítást végzett, de sokkal rövidebb ideig tartott, semhogy olyan nagyszabású étvágyra, amilyen a magyar közeletben manapság mutatkozik, magyarázatul szolgálhatna.

Cöszterű és okos beosztással minden fölérté juttatnak a magyar közönségnek valami új meglepetést, minden öt-hat hónapban történik valami, amire az emberek egyáltalán nem számítottak s az ilyen meglepetésnek a magya az, hogy ez vagy amaz a kegyelmes ur, ez vagy amaz a kormányfőmozató politikus kitűnik és dus állásba kerül.

Mindenütt ezen a kerék világon magasállású államférfi vagy politikus akkor szokott visszavonulni akár a politikai áletől, akár a hivatalos munkától, amikor vagy a munkaképessége csökken meg, vagy elmaradt a gyorsan rohanó világtól, nem tud többé a megújuló gondolatokhoz alkalmazkodni, megőregedett — lemaradt! Bus jelenség ez mindenütt a világon s

az ilyen visszavonulás mindig és mindenütt nyugdíjjal, jövedelemcsökkenéssel és anyagi áldozattal jelent.

Mindenhol ez az élet rendje, az öregek visszavonulnak és helyükbe a fiatalok lépnek, csak éppen nálunk áll másképen a helyzet, csak éppen ezen a szegény Magyarországon ismétlődik meg megdöbbentő rendszerességgel, hogy minden politikus és minden miniszter fölfelé bukik, fölfelé megy nyugdíjba és igen jelentős mértékben javít anyagi helyzetét. A csodálatos pedig az, hogy az ilyen helyzetjavulás többé-kövésbé az államot tüzeg össze, az állami költségvetéssel, adóbevételekkel.

Mi okozta és ki felelős a buzakrachért?

(A Reggel tudósítójától.) Újra napján még 25 pengő fölötti jegyzetek az októberi buzát a budapesti fözsdén, ma pedig 24¹/₂ pengőre. Ezzel az 1928. évi buzár hatpengős visszaesést mutat. Eltekintve attól, hogy ez az árhaianyatlás

hatalmas veszteséget jelent a magyar gazdaságnak.

a fölhalmozott bazarománységek, amelyekel ötmillió, mások szerint nyolcmillió mátermázsára kell becsülni, teljesen éretté tették azt a kérdést, rajjon a buzacékesítés körül nem történtek-e olyan súlyos mulasztások és hibák, amelyek

megtorlást

követelnek. A szezon elején, amikor sem az argentinai, sem az ausztráliai termés eredményeit még nem ismertük, jó reményekkel néztünk a jövő elé; a mennyiségleg is, minőség dolgában is kitűnő termés följogosított érc,

szavainak az igazságát, nyilván tudatára ébredt annak, hogy

a Nemzeti Bank elnöke ezáltal nem csak a saját nevében szólott hozzá, hanem az egész magyar gazdasági közvélemény nevében is.

Ez a közvélemény tisztában van azzal a veszedelemmel, amely felé a magyar gazdasági élet sodródik. Egyfelöl a polgári szabadság minden nyomától elukarítják e földröl a szocializmus, egy éppen a bolsevizmus elleni védekezés örcé alatt, másfelöl egy

torz államszocializmust építenek föl öltetszerűen és rendszertelenül s ezzel az egészesek kapitalista termelést tükrözteszik. Ez volt Popovics cikkének a lényege s az ország csak hálás lehet Popovics Sándornak, hogy az igaz szót végre-valahára bátran kimondta.

szubveniöökkel és koncessziókkal. Valahányszor egy magasállású ur eddigi helyét elhagyja, azomban fölröppen a hír, hogy ennek az úrnak az újvvi szerződés hivatalok egy intézménynek az élére került.

Új hivatal és új intézmény pedig új kiadást, új tisztviselőket, az állami költségvetésnek új megterhelést jelent.

pedig az állami tisztviselök joggal panaszkodnak, hogy kébebeli fizetésük még mindig elmarad a békeparitás mögött és hogy családok ember abból, amit fizetés fejében az állampénztárból minden hó elcséjen fölvesz, nem tud megélni.

Így fest, kedves barátaim, a hivataloktól lefölköz, költségeket csökkentöl bürokráciával hadakozó, mindenképp megnagyvátó új pénzügyi politika a valóságban. Közben a személyes kiadások koeficiense a költségvetésben egyre nő, évenkénti átlagban egy százalékkal s ma már 53%-ra emelkedett, vagyis másszóval.

összes állami bevételeink ötvenhárom százaléka fizetésekre és nyugdíjakra megy el.

a múltvvi zárszámadás szerint az adóátváltások az óriási fölöslegek dacára, 160 millió pengőre emelkedtek, s ez az összeg az ideai költségvetési év első felében a fölöslegek harmincmillió pengőtetek ki.

A valóságos föbblet azonban, amit az adóbevételek produkáltak, nem harminc, hanem nyolcvanhetmillió pengőtet tett ki, mert emelvények emelkedtek az 1928. év második felében a teuléges állami kiadások az 1927. év második felének kiadásaihoz képest. S a jövöví költségvetési évben még nagyobb kiadásokra kell számítanunk.

Hiába tiltakozik a felsöház, hiába emeli föl szavát a magyar gazdasági élet legnagyobb tekintélyű, s külföldön is általánosan elismert alakja — aincs erő, amely ezzel az étvággal megbirközök.

Szegény néhai királyunk, I. Ferenc József azt írta egy diplomata jelentésére: Wer zahlt die Kohlen? — Vajjon most mit írva az urak számvetéscsire?

jöllehet Bulgáriát, Romániát, és Jugoszláviát is kitűnő természeti föltalmozta a természet.

Az intézőkörök azonban a Balkán-államok kedvezö helyzetét nem vették számba.

nem ügyeltek föleg arra a körülményre, hogy Jugoszláviában helyenként meg a parasztföldöken is, ahol tehát mintárgyalt egyáltalán nem használtak, 15—20 métermázsás átlagtermes mel holdanként. Ha már e versenyfársunk kedvezö természetmennyéit is figyelembe kellett volna venni, még inkább követelte a mi részünkröl az óvatosság az a körülmény, hogy

Jugoszlávia minden áldozatot meghozott exportja érdekében.

4—5%-kal olesöbben jelent meg föleg az osztrák és cseh piacokon, amelyek pedig a mi legnagyobb veröink voltak. A jugoszláv buza nagy erőfijetésre amújl is inkább figyelnünk kellett volna, mert Csehország is, Ausz-

A vámhatóságok a traktorimportőröket följelentették a kincstár megkárosítása miatt

(A Reggel tudósítójától.) A pénzügyi hatóságokat néhány nap óta érdekes följelentés foglalkoztatja, amelyet a vámhatóságok tettek a traktorimportőrök ellen.

mert állítólag a traktorok elvámolása körül súlyosan megkárosították a kincstárt.

A vámtarifa 37. szakasza szerint a mezőgazdasági gépek és készülékek még abban az esetben is a teljes gépekre és készülékekre érvenyes 75 koronás vámtelek alá tartoznak, ha szétszedve hozták és be őket s ha akár egyjében, akár pedig folytatódólagosan jutnak át a csekmén. A följelentés szerint, az importőr cégek

szétszedve hozzák be a traktorokat, mégpedig úgy, hogy lehetőleg 15 néfermánya súlynál ne legyen több a szállítmánya,

hogy így 30 aranykoros vám mellett lehessen elvámolni, holott a vám 75 aranykorona lett volna. Az importőrök a traktorokról a kipuffogót, a légtérzárókat, féket, szájitásokat, vonóhorogot, sárhányót és védőburkolat szerelték le s állítólag így károsították meg a kincstárt, amelynek kára nem volna jelentéktelen, ha számbavesszük, hogy

mintegy ötezer traktor részecskéi elvámolásról van szó.

A följelentés alapján megindult vizsgálat lesz hivataly kideríteni, hogy a vámtarifa értelmezése körül félreértésekkel, acagy büntetőbíró manipulációkról van-e szó s ezért főleg azt vizsgálják, hogy az egyes esetekben milyen ványtétel alatt vámtolták el az alkatrészeket. A szakértők véleménye szerint a leszereléssel nem lehetett olyan magas súlydifferenciát előidézni, mint amekkora más, alacsonyabb ványtétel alkalmazását tette volna indokoltá. A kincstár 19 néfermánya súlyú traktorát, amely után 75 aranykorona vám mellett 125 aranykorona illette volna, a leszerelés folytán jellelt 30 koronás vámtalpon

855 aranykorona kár érte traktorunként.

A följelentésnek és az annak alapján megindult vizsgálatnak a dolog büntügyi részén kívül gazdasági jelentősége is van, mert ez az ügy újból fölviszárta kérdéseiben a mezőgazdasági és ipari érdekeltek közt van. A gazdasági teljes vámtalponosság köréteknek, az ipariek a vámok fűntartását, Kereskedők körökben most azt hiszik, hogy éppen a följelentés folytán,

megállapodás jön végre létre

az érdekeltek közt, amely mindenféle traktor és alkatrészt rányújt harminc aranykoronában fogja fixirozni.

tria is jó termésük folytán, nem voltak annyira rávalóak a keverési célokra szükséges magyar búzára, mint más években. A németek is a beviteli jegy-rendszer és ugyanez a jó termésük folytán, bírtelen rávetették magukat Északkelet-Európa és a mi áruvártól lényegesen olcsóbb búzavál árasztották el a piacokat. Mindezek a jelenségek nem keltették föl a mi intézőkőreink figyelmét s még akkor sem iparkodtak a magyar buzaexport lehetőségeit megteremteni.

amikor időközben az argentiniai és ausztráliai terméskilátások kedvező voltáról jöttek a hírek.

Időközönként sikerült ugyan kisebb mennyiségeket exportálnunk Lengyelországba, majd Németországba, Svábjába és Olaszországba, de részben a magas fuvardíjak, főleg pedig a magas árak miatt igazi kiterítési lehetőségek nem álltak elő. Ha igazságosan akarjuk a helyzetet megítélni, ugy azt kell mondanunk, hogy elsősorban világgazdasági okok döntöttek el buzaexportünk sorsát, de ezen az okon kívül

késérői és komoly szemrehányások illetik azokat, akik a magyar gazdaságadalmat a jelenségek láttára sem intétek arra, hogy buzáját mielőbb vigye a piacra,

hanem ellenkezően, arra buzdították, hogy

árujával spekuláljon,

várjon, hámozza föl a készleteket. Az utóbbi években ugyanis divattá vált, hogy a gazdák a Futura révén távolított buzájukat, arra elegendő vettek föl azzal, hogy az átvételi árfeletyemot az év folyamán állapítják meg. A fölveti előlegért 8-9%-os kamatot és 2-3% jutalék és árolási díjat fizettek.

Ezt a rendszert a legnagyobb mértékben propagálták a gazdaságszadalm egyez vézereimberei.

a földművelésügyi miniszterium, amelyek egyik vezető embere szinte szállóigévé tette, azt mondván, hogy

„ami a kereskedőnek megéri, nekünk is megeri”.

Ródon és sürgönyök útján buzdították a gazdákat, hogy ne adják el buzájukat és így

egyenesen spekulációra biztatták őket.

Jóllehet ennek a spekulációnak a gazdák már a nullt évi kampányban is megadták az árát, az agitáció hevessegenek engedve, nem vették figyelembe sem a világgazdasági helyzetet, sem a környező államok versenyét. Tárolták és várták, ugy, hogy azokért a károkkért, amelyek most érik őket.

a felelőségek nagymértékben terheli azoknak a lelkiismeretét, akik a kereskedelem elleni gyűlölségükben abba a helyzetbe kergettek őket, amelyben most vannak.

Most százával mennek a sürgönyök, amelyekben a gazdától eladott gabonájukra fölvezetést kérnek a valók, ami a fölveti előlegre kanatával és a jutalékokkal nagyon tekintélyes összegekre eng. Ha az exportra szolgáló fölveselést 10 millióban vesszük föl 25 millióssal mellett, körülbelül három millió néfermánya az, ami export útján már végében eladható lett volna s így az ezután előálló árfolyamkülönbséget folytán

a veszteséget körülbelül 25 millióra kell becsülni.

A magyar gazdaság anyagis rossz helyzetében még ilyen differenciaveszteséget is szenved rossz társaságot által! Nagy mulasztás terheli a földművelésügyi kormányt azért is, mert a fuvardíjak leszállítására iránuló sürgetséket, az érdeklőpénzesetek* folytonos késerei egyáltalán nem vette tekintetbe s csak

nagy késlekedéssel

adott végre olyan apró-eserő kedvezményeket, amelyek eltérőülnek az okozati árcsökkentés járó csökkentések mellett. Ha az állami köröknek meglétt volna az érdekük a gabonakereskedelem komoly munkássága iránt, késégetlen, hogy korábban, kedvező körülmények közt adhattak volna el külföldre buzáukat a mi Mayer miniszter ur nem a külföldi vásárlás-sarnokokban végezte volna exporttanulmányait, hanem egy jól szervezett budapesti gabonakereskedőtől kért volna információkat,

mindezt hónapokkal ezeltől kitűnően megtanulhatta volna.

A gazdák most megérthetik, hogy soha a magyar gazda és a magyar kereskedő nem voltak annyira egyenlőre, mint éppu most. Egy értesülünk egyebkent, hogy a Mezőgazdasági Kamara, amelynek igazgatója, Kóss Mihály már régóta szöszlőgés ennek a józan föl fogásnak, holnapra sürgős megbeszélésre hívta egybe

a kereskedelem és mezőgazdasági exponezeit.

Az érdekeltektől az egész közvélemény egyet mindenesetre remél. Ha már a bajon nem is lehet bírtelen segíteni, de legalább egy lépéssel közelebb jutunk ahhoz a megértéshez, amelyek gazda és kereskedő közt lennie kell.

Amiről mindenki beszél

Végre egy intézmény, amelynek nem lesz díjazott elnöke! A Magyar Kivételi Intézet ez, amelynek megadapítása immár befejezett dolog, mert a bankok az elmúlt héten Scitovszky Tibor elnökele által tartott értekezletükön végzőnyesen elhatározták, hogy az új intézet megalapításába belemeunek. Ezt az elhatározást hosszu tárgyalások előzték meg, amelyekel a bankok nevében a Kereskedelmi Bank folytatott le a kereskedelmi miniszteriummal. A bankokak ugyan is volt a kívánása, hogy a miniszterium az új intézet ügyviteli költségeire semmi befolyást ne gyakorolhasson, vagyis, hogy ne legyen lehetséges sine cura-állások létesítésével megterhelni az új intézetünk regisztrálóját, hanem, hogy az az évi 300,000 P.-szabványú, amelyet a kormány az új intézetek újul, teljes egészében az export előmozdítását szolgáló organizáció létesítésére legyen fordítva. Ehhez képest az intézetnek nem is lesz külön dotált elnöki állása, hanem valóságos a bankok egyikének képviselője fogja díjaztatni az elnöki tisztet is betölteni. A kereskedelmi miniszter hozzájárult a bankok kívánásához és így a megalakulásnak most már ninesen semmi akadály. Az új intézet 1 millió pengő alaptőkével alakul meg, amelyből a Kereskedelmi Bank, a Hitelbank és a Hazai Takarékpénztár a Hazai Bankkal együtt, kétfős kvótát, a többi intézetek, a Leszámlolóbank, az Angol-Magyar Bank, a Központri Takarékpénztár, a Magyar-Olasz Bank, az Általános Takarékpénztár egyszerű kvótákat vállalnak. Örvendetesnek tartjuk, hogy így az új intézet létesítése biztosítva van és csak az volna kívánatos, ha miközöcsét minél előbb és minél élénkebb ütemben venné föl, hogy végre az export fellendítése körül valóban történjenek is valami komoly lépés.

A Ganz-részvények minapi áresése kapcsán érdekes kérdés merült föl a tőzsdén. Egyik budapesti pénzintézet megbízást adott az egyik tőzsdéigényző cégnek Ganz-részvények vásárlására. A tétel 135-ös árfolyamon kezdődött s aztán 159-ig jutott föl az árfolyam, január 1-én pedig 148-on vásárolt a megbízott ügynök, aki szokás szerint fölkereste megbízó bankját, hogy aznap vételeiről beszámoljon. A bankban kontrolálni akarták vételeit, amin a tőzsdéigényző annyira megsértődött s olyan bizalmatlanságnak fogta föl, hogy elhagyta a bankot és otthagya a piactól is. A kontrolium fölhasználva a gazdátlan helyzetet, percek alatt két pengővel kifizette az arát, ugy, hogy minde a bank másik megbízottja a piactól érkezett, már nem tudta fölírni az áradatot. Így történt, hogy 4-én már a Ganz 134 alá süllyedt. A tőzsdét élénken foglalkoztatta ez az eset, mert, amint mondják, a dolgot folytatása lesz. El akarják dönteni, vajjon az ügynöknek joga van-e elhagyni a piactól, amíg helyettes meg nem jelenik.

Az olasz bankkamrábat, amint az olasz hivatalos lap casarunapi számában közöztelt kormányrendelet közli, január 7-től kezdve a Banca D'Italia az eddigi 3.5%-ról 6%-ra emeli föl.

Aranyos derű, fölény és kedély jellemzi azt a földművelésügyi leiratot, amelyet a miniszter a magyar borkereskedők panaszára adott. A borkereskedők tudniillik keservesen panaszkodtak azért, hogy az

állami borpinegazdaság által létesített Borértékesítő Részvénytársaság illetéktelen versenyt támaszt ellenük. Ez a részvénytársaság, amelynek helyiségei a földművelésügyi miniszteriumban vannak és amely ezenkívül még alkalmazottak fizetésével sinec merte volna, a pinceszemeri tanfolyam növendékeinek szolgáltatást veszi igénybe, nemcsak állami termelési borkat, de most már a magántermelés üveit is arába bocsátja. Sőt még tovább is megy, mert a részvénytársaság cékelt a magántermelés is állami elnökkel hozza forgalomba föltűzők, ami aztán azt a föltételezt érli ki a piacokon, hogy minden más magyar bor nem valódi. A kereskedelem által forgalomba hozott borknak ez a diszkreditálása odavetett már, hogy egy ismert elnök, egy borkereskedő egyeteme volt arról értesített hiteltel, hogy az állami konkurencia miatt kénytelen beszüntetni a tevéseit. Ezek miatt a dolgok miatt panaszkodtak a magyar borkereskedők, remélve, hogy az a adójukból föntartott állami részvénytársaság beszüntíti ezt a márkázási eljárás. A földművelésügyi miniszter a keserves panaszra így felelt: „Nem érdemes panaszkodni, mert ez az állami verseny szára sem érdekes...” A borkereskedelmi szervezetek most a közgazdasági és kereskedelmi miniszterhez fordultak orvoslásért.

A keyes szó és a sok tett embere vagyok. — mondta ma A Reggel munkatársának a földművelésügyi miniszterium exportintézetének kizemelt új vezetője, amikor azt kérták tőle, hogy tekintettel arra a nagy érdeklődésre, amely a közönség körében a mezőgazdasági kivétel lesújtó visszafordulás miatt uralkodik, jelölje meg azokat az irányelveket, amelyek csodaként fontos missziója teljesítésében ezekben fogják. A Reggel munkatársá örömmel közölte ezt a rövid, de önévetses választ az érdeklőzőknek s csak a dolognak ama titokzatos rosszakarátával, amit a francia l'intrigue des chosesnak, vagyis a tárgyak intrikájának nevez, magyarázza, hogy a véletlen ugyancsak irrasztalunkra sodort egy statisztikai följegyzést, amely a következők tartalmazza: 1928 első félve hónapjában 15 millióval kevesebb értékű vágyadattal exportáltak, mint tavaly, amikor a kivitt érték 70 millió pengőnél több volt, míg az idén csak 56 millió. A gazdák ezt a visszesszet katasztrófálisnak tartják s okát abban lelke, hogy nem rendezték az állatforgalmi adó kérdését s bár megígérték, hogy az exportra kerülő állatok forgalmi adóját visszatérítik s az adólerovás technikáját megkönylik, nem tették meg. Kérték a szénára adott szállítási kedvezménynek az abrakaktarmányfélre való kiterjesztését, a hízalásra beállított való belső szállítási tarifájának mérséklését is, amit szintén nem tették meg. Kérték az exportra kerülő vágyadattal irvadójának leszállítását a belöldi vasúti forgalomban, mert a román marha olcsóbban jut Kurtiesből Béshe, mint a magyar marha Budapestről, nem tették meg. Kérték a buszfogyasztási adó és vásári illetékek leszállítását, nem tették meg. De ha megkértek volna — így folytatódik a följegyzés —, az sem segített volna, mert mélyrehatóbb intézkedések lettek volna szükségesek a buldvágya termelés javítására és tehát a baj egyszerű képtelenségünkben van. A földművelésügyi miniszteriumnak a termelés kérdéseivel kellene foglalkoznia, ha már az érdekesítő megkönnyítésére nem tett semmit. A búskés mondas igazolva van: kerés szó és sok tett

Ért csak fényves tudja!

FENYVES-VKSKR

kezdődik ma, hétfőn, január 7-én

| | | | | | | | | |
|--|-------|--|-------|---|--------------|--|------|-----|
| Selymek | | Női ruhák | | Keménygallér | | Férfizokni | | |
| Japán-selyem 90 cm széles | 2.50 | Szövetruha tiszta gyapjú eoliumkelméből, oriasívalásztékban | 18.— | Hálógang dupla, minden divat- kittinó fazon | —65 | Cérna flórzokni meleg téli minőség | —70 | |
| Foulard-selyem divatmintákkal | 3.90 | Női ruha tiszta gyapjú kelméből, a legújabb fazonokban | 19.50 | Rövid alsónadrág kettős színes fehér csíkos és kockás cernarúcból | 3.90 1.50 | Gyermek-patentharisnya minőség redükivül kedvező ár, amíg a készlet tart: | 1.38 | |
| Crepe de chine rendi minőség | 6.40 | Crepe de chine-ruha fehér minőség, az országos divatszínkekben, elegáns kivitelben | 24.— | Hosszu köpper-nadrág elsőrendű megválasztott minőség | 2.20 3.50 | 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 sz. -35 -40 -50 -60 -65 -70 -75 -80 -85 -90 -95 1.-P | | |
| Crepe georgette tiszta selyem minőség | 6.90 | Kimonó kettős cord-bársonyból | 14.80 | Flanell-pizsama kettős minőség kivitelben | 9.50 | Zsebkendők | | |
| Crepe satin kettős ruhanyag | 11.— | Kimonó legújabb mintás matlássból | 14.80 | Házikabát kettős gyapjúvelővel kelméből, selyem szín- rosszal | 26.— | Női batiztisztekbendők kicsi szel- velővel | —12 | |
| Cord-bársony elsőrendű minőség, gyönyörű színek és minták, hullatlan olcsón | 2.90 | Kimonó kettős mosó-flanellből | 11.80 | Fürdőköpeny elsőrendű frörit- kelméből | 26.— | Férfisztekbendők minőség, fehér és színes, dus választékban | —50 | |
| Női ruhakelmék | | Gyermekruhák | | Női fehérnemű | | Aszurok férfisztekbendők fehér és csíkos | | —55 |
| Női ruhakelme sima színűben, 100 cm széles | 1.90 | Fiuöltönyök kettős anyagból, 4-5 évesig | 9.— | Wadrágkombiné különböző színes anyagból, szép húzóval | 1.60 | Mosókelmék | | |
| Fémszálas jumper-kelme oriasí választékban | 1.95 | Fiu-nadrág gyapjuszövetből, 3-6 évesek | 3.50 | Különböző színes anyagból, szép húzóval, gyönyörű húzó- zással | 2.10 3.30 | Crepe szelvény, kettős minőség | —79 | |
| Kasha cara tiszta gyapjúminőség, színes divatszínkekben | 3.50 | Leánykaruhák gyapjuszövetből, gyapjuszövetből | 6.50 | Szoknyakombiné különböző színes anyagból, szép húzóval | 2.20 | Spartanell kettős mosható | —79 | |
| Női ruhakelme tiszta gyapjúminőség, sima és kockás kivitelben | 3.50 | Boy-kabátok kelméből, végig be- lőve, aranygombbal | 4.30 | Női ing vagy nadrág hímézve | 1.10 | Mosódelain szűrtartó, jó minőség, dus választékban | —79 | |
| Női kabátosztó, tiszta gyapjúminőség felárig leszállítva | | Gyermek Krümmer-kabátok végig és szürké színűben | 17.— | Női hálógang kettős minőség, vagy színes nanszón- kelméből, gyönyörű húzózással | 2.60 | Marocainok és pizsamaitanellak legújabb divatmintákkal oriasí választékban | —98 | |
| Férfi öltönykelmék | | Táncruhák kettős anyagból, csipkedéssel elsőrendű gyapjú- gallérral | 17.— | Női ing vagy nadrág hímézve | 1.10 | Matláss oriasí választékban, ki- tünően és pongróldár leg- alkalmasabb anyag | 2.50 | |
| Igen tartós minőségben | 4.80 | Bakfis-kabátok szövetből, prém- gallérral | 26.— | Női hálógang kettős minőség, vagy színes nanszón- kelméből, gyönyörű húzózással | 2.60 | Gyapjúdelain eredeti francia minőség, dus választékban | 2.20 | |
| Tiszta gyapjú minőség, rendkívül jutányos ára, 140- 150 cm széles | 7.60 | Játszóöltönyök jól mosható bordúr- rú kaskelméből | 3.50 | Női fürdőköpeny elsőrendű frörit- kelméből | 23.— | Műselyem minőség, egyzár- tattok és divatos mintá- zatok | 1.65 | |
| Dival-sportkelme minőség | 9.50 | Gyermek-barchetruhák 1-3 évesig | 3.— | Selyemszálak | | | | |
| Finom kamgarn tiszta gyapjú, leg- tünőbb minőség | 16.80 | Gyermek-bársonyruhák 1-3 évesig | 6.50 | Crepe de chine-sál különböző színekben | 5.— | Vászonosztály | | |
| Télikabát- és nadrágkelmék felárig leszállítva | | Béby-ruhák jól mosható anyagból | —80 | Crepe de chine-kendő minőség, gyémántos négyzet | 7.50 | Mosott sifon óngúni jól bevált minőség | —68 | |
| Kész férfiruhák | | Női kalapok | | Kötött selyemsál szelvényben | 1.90 | Madapátán-sifon fehéreműre igen alkalmas | —98 | |
| Újsterek legújabb dobos szövet- ekből | 68.— | Kloss és fálthajtott filckalapok a legújabb minőségben, minden színekben | 4.— | Fehér trikéselyemsál | 1.70 | Paizulváson a legtartósabb gy- pnyanyag | 1.10 | |
| Sacco-bítlányok kelméből, modern szabás, finom kivitel | 56.— | Genitálkalapok grogroin szalagdi- szítéssel, különböző színárnyalat- ban | 7.30 | Nadrágtartók barnaszegő gombból, bőrre szelvéssel | 1.65 | Köpper-grallit kelme | 2.— | |
| Golf-nadrágok legújabb divat- szövetekből | 22.— | Pán-bársonykalapok különböző fazonokban | 4.40 | Kötöttáruk | | | | |
| Golf-nadrágok kettős minőség, kelméből | 15.— | Filc-gyermekkalapok minden szí- nekben | 2.50 | 2000 darab gyermekmellény és pullover 3 éves gyermek részére, színezett olcsón, számonként 30 filler emelkedéssel | 3.90 | Lepedűkülönlegesség 15 cm szé- les, bőreső | 2.20 | |
| Csíkos nadrágok színes és csíkos árú | 28.— | Csibész-filckalap reszes fellet, matroszalaggal, belsővel, kél- lőző színekben | 2.70 | Női mellény kis gyári hibával | 3.50 | Paplanlepedűváson 15 cm széles, elsőrendű anyag | 3.20 | |
| Gumi-esőkabátok ócska árú | 28.— | Fiu-csibészkalap hór alsó széllet, keráminálva bor szalagdíszítéssel, belőve | 2.80 | Női galléros pullover oriasí va- lasztékban | 10.80 | Inlet (töltők) garantált vízhatlan minőség | —95 | |
| Nyakkendők | | Motorsapkák minden színben | —80 | Női esőruha kettős minőség, színes | 9.80 | Asztalmenték, törölk | | |
| Horgolt szép új mintákkal | —35 | Svájci sapkák minden színben és nagyságban | 3.70 | Női kötött sapka kettős minőség, dus választékban | 1.75 | Étkészlet fehér damasztból 140 cm, abrossz és 8 szalvétára, 60 cm, nagyságú | 9.50 | |
| Divatmintás reklám-önköntő | —40 | Férfikalapok | | Reform kötött nadrágok igen tartós minőségben | 1.45 | Nyakkendő színes damasztból | 5.— | |
| Selyem-csokorkötő | —50 | Gyapjúkalap fekete színben leg- újabb formákban | 5.80 | Női smokinkabát mit a készlet tartja | 5.50 | Kávéskészlet hatszemélyes | —32 | |
| Idéai-csokor oriasí választék | —50 | Gyapjúkalap divatszínben és for- mában | 5.80 | Női galléros pullover oriasí va- lasztékban | 10.80 | Törölköző szelvény piros beszóvtó, csíkos | —88 | |
| Műselyemből legújabb mintákban | 1.10 | Bolyhos kalap divatszínben | 9.80 | Női esőruha kettős minőség, színes | 9.80 | Jaquard-törölköző hófehér, igen tartós | 1.— | |
| Tiszta selyem-önköntő minőség leg- újabb mintákban | 4.80 | Nyulszörkalap (eredeti ita-napka) legújabb divat- színekben | 19.— | Női kötött nadrágok igen tartós minőségben | 1.45 | Frattirtörölköző elsőrendű minőség, csíkos | 1.50 | |
| Kesztyűk | | Kemény kalap kettős minőség | 8.50 | Női kötött nadrágok igen tartós minőségben | 1.45 | Edénytörő és portörő vagy kék kockákkal | —55 | |
| Női bélelt nappa-kesztyű beléssel | 6.50 | Sportsapka elsőrendű kivitelben | 1.90 | Női háztartási | | | | |
| Női mosóbőr-kesztyű fehér és színes | 5.90 | Férfi fehérnemű | | Igen tartós 30 minőség minden színekben | —75 | Ágytömlők | | |
| Női antilop-kesztyű fekete és fehér | 4.90 | Sifóning fehér raze, csíkos és kockás mellét, 2 külön gallérral | 2.95 | Kittinó mosható műselyemből | 1.20 | Kispárna 40/58 cm. nagyság | 3.45 | |
| Női svéd kesztyű divatkezelővel | 2.20 | Férfiing egyzárú drapp anyagból, 2 külön gallérral | 3.90 | Flórharisnya igen tartós minőség | 1.58 | Nagypárna 76/96 cm. | 5.50 | |
| Férfi mosóbőr- és antilop-kesztyű | 5.90 | Angol zefiring végig egy anyagból, 2 külön gallérral | 4.90 | Selyemlány mouslinharisnya színes, tiszta színes | 2.75 | Paplanhuzal hímzés nélkül | 8.50 | |
| Férfi bélelt kesztyű csomos és csatlós | 7.90 | Fehér razing csíkos és kockás min- tákkal | 6.90 | Bambor-selyemharisnya újabb divatszínben | 3.75 | Paplan 40/58 cm. nagyság | 18.— | |
| Női kabátok | | Színes popelineing lak, elsőrendű minőség, 2 külön gallérral | 8.80 | Férfi harisnyák, zoknik | | | | |
| Köpeny fekete posztóbel végig be- lőve, fekete szál bunda- gallér, kezelővel | 35.— | Női fehérnemű | | Férfi sportharisnya divatminták ban | 1.90 | Kittinó férfi flórharisnya minőség zokniban | 2.80 | |
| Köpeny fekete posztóbel végig be- lőve, fekete szál bunda- gallér, kezelővel | 40.— | Sifóning fehér raze, csíkos és kockás mellét, 2 külön gallérral | 2.95 | Kittinó férfi flórharisnya minőség zokniban | 2.80 | Cipő-osztály | | |
| Köpeny kettős minőségű posztóbel, dusán színezve | 66.— | Férfiing egyzárú drapp anyagból, 2 külön gallérral | 3.90 | több színben, bortálpappal és sarkokkal | | | | |
| Köpeny kettős minőségű posztóbel, dusán színezve | 66.— | Angol zefiring végig egy anyagból, 2 külön gallérral | 4.90 | Női fekete „Bergsteiger“-cipő elsőrendű minőség, fekete fekete | 18.— | Gyermek hox fűzős cipő és barna színekben, 22-25-ig | 8.50 | |
| Köpeny kettős minőségű posztóbel, dusán színezve | 70.— | Fehér razing csíkos és kockás min- tákkal | 6.90 | | | | | |
| Köpeny kettős minőségű posztóbel, dusán színezve | 80.— | Színes popelineing lak, elsőrendű minőség, 2 külön gallérral | 8.80 | | | | | |

Calvin-tér 7, Károly-körút 10, Andrássy-út 4

AUTÓ ÉS MOTOR

Ötvenegy induló közül harmincnyeg ért célba a KMAC téli megbízhatósági motorkerékpárversenyén

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap rendezte meg a Királyi Magyar Automobil Club az egyetlen között motorkerékpárversenyt, a **téli megbízhatósági versenyt**, amely — tudvalevően — hóhoz van kötve. A regóta várt havazás a múlt hét keddjén indult meg és a KMAC sportbizottsága sietett kitézni a verseny dátumát, mielőtt a hó elolvadna. A verseny előkészítésére

mindössze három nap állott rendelkezésre, ennek ellenére 52 versenyző adta be nevét.

és — ami magyar versenyeken ritkaság — **51 valóban starthoz állott.** A Pilátórigát kápolnája mellett pontosan 10 órakor állott start-hoz az első motorkerékpáros, hogy nekivágjon az előírt Luppamajor—Pomáz—Csobánka—Pilisvörösvár—Pillisszentiván—Hidegkút utvonalon, megküzdjön a nehéz Delmár-keserővel, innen pedig a Szép Juhászén és Jánoshegyi szertepfincken keresztül a Erber-vendéglő mellett levő célhoz érjen. Az 50 kilométeres utvonaltól 1 óra 10 perc — 1 óra 45 percen belül kellett letfutni. Ez az időtávlat 42—48 kilométer-átlagnak felel meg. **A befagyott, csuszós utakon**

az 51 induló közül az előírt átlagidőn belül mindössze harmincnyegen jutottak célba.

Sokan buktak, többen nem tudtak megküzdeni a Delmár-keserő és a Jánoshegy meredekével, szerencsére komolyabb baleset nem fordult elő és a buktakot is megvizsgálták — a sürgősmutatónyokban. Tizenegy óra után érkezett célba az **első oldalkocsis**, nyeregben **Harzer Oszkár** (Harley Davidson), közvetlenül utána **ifj. Tima Horváth István** (Super X), **Vicenty László** (D. Rad), **Rostás István** (Douglas), **Meggyesy Zoltán** (Velocette), **Pajor Imre** (A. J. S.), majd nagy ovációk mellett az első szolomotorkerékpárosok, **Zamcsebnik Gyula** (Motosacoche), **Hóra Nándor** (James), **Roll Oszkár** (A. J. S.). Ámbár a turant értékelésére az elért időeredmény nem volt befolyással, mert mindazok, akik az előírt időn befutottak, helyezést nyertek, **megis kiemelendő Hóra Nándor** (James) **teljesítménye**, aki 175 kem.-es, tehát legkisebb hengerűrtartalmu géppel a legrövidebb idő alatt abszolválta a nehéz utvonalt. Említésre méltó **Zamcsebnik Gyula** (Motosacoche) teljesítménye, aki több bukás és gumidefekt ellenére is megküzdött a nehéz uttal és ugyancsak az első között ért be. **Harzer Oszkár** hatalmas Harley Davidson-turagépével **játszi könnyedséggel jutott föl a legmeredekebb jéges szakaszokon** is, míg **Meggyesy Zoltán** (Velocette) és **Pajor Imre** (A. J. S.) „száraz” gyorsasági versenyen kiegészítették magukat, a merész fordulóvételek legálábbis erre vallottak. **Zamcsebnik Tivadar** (Motosacoche) bukott, bukása azonban csak gépének okozott balesetet. **Rostás István** (Douglas) 350 kem.-es géppel könnyen jutott föl a nehéz hegyi terepeken, **Sabrnák Oszkár**

(Velocette), **Lukavetz Ferenc** (Rex Acme), **Wéber Oszkár** (Méryay), **Roll Oszkár** (A. J. S.), **Kiss Béla** (A. K. D.) szülőgéppel indultak a nehéz túrara, valamennyien átlagidőn belül értek be, **teljesítményük tehát elsőrangú.** Az oldalkocsis motorkerékpárok közül **Deli Lajos** (Ariel) a lehetséges gyorsasági versenyő abszolválta legrövidebb idő alatt az ötven kilométeres utat. A benevezett csapatok közül csak a **Magyar Atletikai Club** csapatosa (Harzer—Vigyázó—Roll) futott be, illetőleg nyert helyezést. A kitünően sikerült turant **dr. Székely Blétnak**, a KMAC főtitkárnak, **Delmár Tódornak** és dr. **Schmidt Gyulának** rendezői kvalitásait dicséri. (U. B.)

A turant részletes eredményei:

Szülő motorkerékpárok:

Ifj. Hóra Nándor (175 James) 1 óra 10 p. 15 mp., Sabrnák Oszkár (350 Velocette) 1 ó. 14 p. 35 mp., Zamcsebnik Gyula (350 Motosacoche) 1 ó. 16 p. 32 mp., Lukavetz Ferenc (175 Rex Acme) 1 ó. 19 p. 46 mp., Kiss László (175 Puch) 1 ó. 20 p. 45 mp., Kovács Emil (500 Motosacoche) 1 ó. 27 p. 37 mp., Bálya János (500 F. N.) 1 ó. 28 p. 11 mp., Schuster Rezső (350 Douglas) 1 ó. 29 p. 15 mp., Wéber Oszkár (500 Méryay) 1 ó. 35 p. 52 mp., Roll Oszkár (350 A.J.S.) 1 ó. 38 p. 28 mp., Winkler József (350 Méryay) 1 ó. 39 p. 47 mp., Kiss Béla (175 AKD) 1 ó. 41 p. 59 mp.

Oldalkocsis motorkerékpárok:

Deli Lajos (500 Ariel) 1 ó. 11 p. 56 mp., Krizsanovits László (500 D Rad) 1 ó. 12 p. 04 mp., Pápai István (500 Radeo) 1 ó. 13 p. 22 mp., Vicenty László (500 D Rad) 1 ó. 13 p. 34 mp., Tima Horváth István (750 Super X) 1 ó. 14 p. 35 mp., Magyar Sándor (350 Velocette) 1 ó. 16 p. 04 mp., Meggyesy Zoltán (350 Velocette) 1 ó. 16 p. 27 mp., Harzer Oszkár (1200 Harley Davidson) 1 ó. 16 p. 41 mp., Rostás István (400 Douglas) 1 ó. 19 p. 16 mp., Stumiesz László (500 Gnome-Rhone) 1 ó. 20 p. 11 mp., Pajor Imre (500 A.J.S.) 1 ó. 21 p. 32 mp., Szőke Imre (350 Sarolea) 1 ó. 21 p. 57 mp., Vigyázó Miklós (500 BMW) 1 ó. 24 p. 01 mp., Hujber Géza (493 BSA) 1 ó. 24 p. 25 mp., Gárdonyi Pál (350 Douglas) 1 ó. 24 p. 30 mp., Szántó László (550 Chater Lea) 1 ó. 28 p. 30 mp., Jansek Ödön (550 Royal Rub) 1 ó. 33 p. 04 mp., Gutwillig Imre (600 Douglas) 1 ó. 33 p. 17 mp., Braud János (500 Rudge) 1 ó. 34 p. 02 mp., Gessler János (500 James) 1 ó. 38 p. 18 mp., Zalaucz József (500 BMW) 1 ó. 43 p. 22 mp.

Az autómobilok száma rövid néhány órány alatt 100%-kal emelkedett, ez indokolja az aikatkereskedőknél nagy felbuzdulást is. Ebből a nagy felbuzdulásból szolomotorkerékpárok közzemert, közel 25 éve fennálló és jól megalapozott Automobil és Pneumatik Ipari és Kereskedelmi Rt. Budapest, VI. Jókai-ter 5 (Telefon: 288-36, 292-34) is kivette a részét. A cég közléseiben eléri a 25 éves jubileumát és ez a jubileumát előkészítő, üzlet- és rakományhelyiségek újabb megújítása és berendezése március végéig befejezést nyernek, úgy, hogy a tavaszra újabb ezer és ezer alkalmat és felszerelési cikkek állanak a motoros és autósok rendelkezésére. Az Automobil és Pneumatik Rt. régi életét követve, a jövőben a legjobbat tartja raktáron és minden tekintetben rendelkezésére áll vevőikre nagy seregének.

Minden szónál hangosabban beszélnek a tények. A kereskedelemügyi minisztérium által kiírt budapesti—bécsi és budapest—sófoki utépítési munkálatokra **tegnap tartották meg a versenytárgyalást.** A munkára 281 ajánlat érkezett be és bár nincs olyan statisztika, amely számot adna arról, hogy eddig melyik közmunkára volt a legtöbb pályázó, majdnem bizonyos, hogy **egy munkára emiatt vállalkozó még soha sem jelentkezett.** Jellemző, hogy a beadott ajánlatok főbbontására olyan nagyszámú érdeklődő jelent meg, hogy a **rendőrség kiérteklődést kellett kérni a rendfőnöktől.** A rendet példásan sikerült is főtartani, de kérdés, vajjon sikerül-e főtartani azt a gazdasági rendszert is, amelyről ez a nagy versengés minden panasz nélkül keserűbben beszél. Milyen **teftvény, munkakészség, keresetdíj** lehet itt vállalkozók, mérnökök és egyéb műszaki emberek, tehát a polgári társadalom legjobbjai között, ha egy versenytárgyaláson a rendőrségnek kell megjelennie, hogy az érdekeltek tolongó tömegében főtartás a rendet! Az utépítési versenytárgyalásnál az, ami elsősorban érdekes. A versenytárgyalás eredménye jelentőség dolgában szinte eltörpül mellette.

Nagy kíváncsiság előzi meg azt az érdekes pört, amely ma, hétfőn kerül a tőzsdébiróság elé és amelyet két szegedi kereskedő indított a megszűnt Szegedi Belvárosi Bank ellen. A pör egy százezre pengős kölcsöntartozás körül folyik és a banknak majdnem ezer kős részvényese és apró hitelezője fog felvonulni a tőzsde választottbírósága elé, hogy beleszóljon a balott bank és a két eleven kereskedő vitájába. A Szegedi Belvárosi Bank, amelyet röviden Król-banknak neveztek, két évvel ezelőtt kötött kényszervezetést, az egyezségi hűnyadot azonban már nem ízhette ki részvényeseinek és volt ügyfeleinek, mert az egyik hitelező, akinek követelése jelzálogjogilag volt biztosítva, a **teleküzveti hatóság a tőzsdébiróság elé utasította és a részvényesek között szétosztandó pénzt a pör eldőltség bírói letébe helyezték.** A kős részvényesek megdöbbonással látták az ügynek ezt a fordulót, mert nyilvánvaló volt, hogyha a bíróság helyet ad a százezerpengős keresetnek, elesnek attól a kielégítési alaptól, amelyet a kényszervezetés meghagyott számukra. Mind az ezer kishitelező elhatározta, hogy a mai napra kitűzött tárgyaláson képviselteti magát a tőzsdébiróság előtt, amelyet erre az alkalomra **Fleischy Sándor**, a tőzsde alelnökéből, **Kocs Zoltán** és **Politzer Sándor** tőzsdetanácsosokból állították össze. Ennek a „körös-bíróság”-nak összejáratásából is arra következtetnek a tőzsdén, hogy a **tárgyalás nem fog szűkülődni** érdekes és izgalmas fordulatokban.

Az Annuitás részvenytársaság amerikai kölcsönre vonatkozólag arról értesített bennünket, hogy a kölcsön megszűzése ugyan **nem történt meg az amerikai piacon, de az amerikai pénzesoporttal a szerződés perfektulva van, a pénzt januárban megkapják s a hitelek folyósítását is megkezdik.**

K. M. A. C. téli megbízhatósági versenye

Hóra Nándor 175 kem-es

JAMES

motorkerékpáron még a hőversenyben is fölényesen

GYŐZ

A limitált idők között leggyorsabb a

JAMES

Vezérképvislet:

Bruck Nándor és Fiai

Budapest VI, Jókai-utca 21

A magyar olajgyártás újabb diadala!

Lardoline Ricit motorolaj

a K. M. A. C. téli megbízhatósági versenyén újabb győzelmi sorozatot ér el!

Ifj. Hóra Nándor (James) a verseny leggyorsabb motorkerékpárosa

Sabrnák Oszkár (Velocette)
Lukavetz Ferenc (Rex Acme)
Roll Oszkár (A. J. S.)

győztes szolomotorkerékpárosok

Vicenty László (D. Rad)
ifj. Tima Horváth István (Super X)
Meggyesy Zoltán (Velocette),
Harzer Oszkár (Harley Davidson)
Pajor Imre (A. J. S.)
Szőke Imre (Sarolea)
Gárdonyi Pál (Douglas)
Gutwillig Imre (Douglas)
Gessler János (James)

győztes oldalkocsis motorkerékpárosok, valamennyien a

LARDOLINE RICIT

speciális téli (80) motorolajával g y ő z t e k!
Kapható mindenütt!

VASÁRNAPI SPORT

A magyar csapatok mentették meg a középeurópai futballsport becsületét a téli turamérkőzéseken

Hét országban huszonkét győzelmet arattak a magyar csapatok, nyolcszor eldöntetlenül mérköztek, tízszer kikaptak. — A turázó osztrák és cseh csapatokat sorozatos kudarc érte. A Hungária Egyiptomban, a Sabária Mexikóban folytatja turáját

A Bocskay 3:2-re győzte le Athénben az Enossist

(A Reggel tudósítójától.) Kilenc magyar csapat ment karácsony előtt téli turára. Hét már befejezte misszióját. Csak a Hungária és a Sabária folytatja „földközi” útját, amennyiben a kék-fehérek most hajóznak át Egyiptomba, a szombathelyiek pedig Délamerikába igéretföldjére: Mexikóba. A turameccsek eredményeit ezúttal nemcsak a sportársadalom, hanem az egész kontinens sportközvéleménye kísérte nagy érdeklődéssel, miután a magyar csapatokkal egyidőben a bécsi és a prágai csapatok elutaztak is turára ment.

Középeurópa futballhatalmasságai tehát valósággal versenyre keltek, melyik szerez nagyobb díszeséget országának?

Az összehasonlítást bátran kiálljuk, mert az eddig lejátszott 40 mérkőzés közül huszonkettőt megnyertünk, nyolc eldöntetlenül végződött és tízet elvesztettünk. A záróstatistika mindegyikében

a magyar futballsport felsőbbiségét bizonyítja, amennyiben az osztrák és a cseh csapatok legjobbjait, a magyar sikerekkel ellentétben, váratlanul súlyos kudarcok érték.

A „Mitropaeup-finalista” Rapid három vereséget Franciaországban, a kétszeres osztrák ligabajnok Admira súlyos kudarcát Olaszországban, a WSC és a WAC győztes eredményű olasz földön és a prágai Sparta győztes szereplése nem a legjobb bizonyítványok a középeurópai futball mellett, amelynek

becsületét a magyar futballsport képviselői mentették meg.

A magyar futball tehát az új esztendőben a legkedvezőbb auspiciumok mellett startolt és reméljük, hogy a későbbi keményebb erőpróbaikon is díszesüléssel fogja a helyét megállni. Most kezdődik az Európa Kupa finis, a dél-amerikai csapatok is سراogódtak jinnék a kontinensre, hogy Európa hegemoniáját lefőrjék. Nehez földadatok előtt állnak tehát a magyar csapatok mind kifelé, mind befelé, mert a szép játékkal elkényeztetett magyar közönséget csak klasszikus, lelkes futballal lehet a sport számára a régi arányokban visszahódítani.

Most a pihenés hetei következnek és amire

Hűtőtakaró szab. angol
Katalyt-kályha
Hóláncok patent zárral

Fagymentes folyadék „gefíronett”
Fejvédő sapkák, kesztyűk
Új típusú „Michelin”-pneumatik

Automobil és Pneumatik Rt
Budapest VI, Jókai-tér 5. Tel.: 288—36, 202—34

Fehérbutorok Konyhák, Étkezők, Különléges leányosztók, Fehér hálozók

Magyarország elsőrangú minőségben HAVAS asztalosmesternél Semmelweis-u. 9 és Rózsa-u. 20. Tel. J. 379-11. Fizetési kedvezmény

PIRELLI PNEU- ÉS TÖMÖRGUMI Autó- és Kamionk. Rt. Budapest, Hálvány-u. 12

Dr. KAJDACS szakorvos, rendel: 10-4 és 7-8-ig VIII, József-körút 2. szám 20-4 és női betegnek

február közepén újra megindulnak a bajnoki küzdelmek.

meglátjuk, melyik csapat gazdálkodott „javával” a legszerencsésebben és nyugodtan megállapíthatjuk-e majd, hogy nemcsak Középcurópában, hanem az egész kontinensen Magyarország legjobbjaitól. A téli turák eddigi eredményeit — vesztett pontszámok alapján — az alábbi táblázat szemlélteti:

| | | | | | | | |
|-----------------|------------|-----------|-----------|----------|-----------|---------------|---|
| Hungária | --- | 4 | 4 | 0 | 0 | 20:6 | 0 |
| Boeskey | --- | 7 | 5 | 1 | 1 | 29:16 | 3 |
| Újpest | --- | 5 | 3 | 1 | 1 | 21:12 | 3 |
| Ferencváros | --- | 4 | 2 | 1 | 1 | 15:7 | 3 |
| Budai 33-as | --- | 5 | 2 | 2 | 1 | 14:8 | 4 |
| Somogy | --- | 3 | 1 | 0 | 2 | 10:15 | 4 |
| Sabária | --- | 4 | 1 | 2 | 1 | 10:3 | 4 |
| Nemzeti | --- | 4 | 1 | 1 | 2 | 9:13 | 5 |
| BSE | --- | 4 | 3 | 0 | 1 | 25:11 | 1 |
| Összesen | --- | 40 | 22 | 8 | 10 | 149:96 | |

Bocskay—Enossis 3:2 (2:2)

Athén, január 6.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A kitűnő debreceni csapat, amely két előző athéni mérkőzésen a Panathinikost 5:3-ra, az Olympiacost pedig 7:2-re verte, vasárnap a bajnokság második helyezettjével, a magyar Sehweng trenirozta Enossis-szal került szembe. A szombati meccset még a lábaiiban érezte, de

bravuros finis után egy gól különbséggel mégis megszerezte a győzelmet.

Az Enossis az első félidőben egyenlő erejű

ellenfele volt a Boeskeynek, amely Vincze és Keviczky révén kétszer is megszerezte a vezetést, de a görögök mind a kétszer egyenlítették.

Szünet után a görög csapat erősíti a tempót, a debreceniek azonban bírják az iramot, sőt

Semler góljával a maguk javára döntik el a mérkőzés sorsát.

A meccset a Boeskey egyik kísérője, Tamassy László debreceni újságról vezette. A Boeskey hétfőn Athén város válogatottjaival szemből játssza le a utolsó turamérkőzését.

Az osztrák válogatott csapat katasztrofális vereséget szenvedett Nürnbergben

Délnémetország—Ausztria 5:0 (0:0)

Nürnberg, január 6.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Ausztria futballsportját az ujesztendő első válogatott mérkőzésén katasztrofális vereség érte. Ez a kudarc annál szenzációsabb, mivel az amsterdami olimpiai futballtornán levezetett németek ellen majdnem biztos győzelemre ment az osztrák csapat.

Németországot Ausztriával szemben a déli kerület, sőt mindösszes két városának: Nürnbergnek és Fürtheinek válogatottjai képviselték.

Amíg Ausztria, Alsóausztria áruvény, futball-sportjának legjavát szerepeltette, a Rapid-játékosok hiánya ugyanis csak följavította a bécsi csapatot.

A délnémet csapat győzelmén annál nagyobb figyelmet érdemel, mivel nem kapott helyett a csapatban egyetlen müncheni játékos sem, márpedig a legutóbbi délnémet bajnokságban a müncheniek mellett a nürnbergiek és a fürtheiek nem jutottak komoly szerephez. Igaz viszont, hogy Németországban a délnek játszó csapat a legjobb futballt és a németbirodalmi bajnokságot eddig legtöbbször az IFC Nürnberg nyerte. Ha egyáltalán menteni lehet az osztrákok vereségét, az egyetlen mentő körülmény, hogy a batoldati hátvédnek kizemelt Janda (Ausztria) váratlanul eszerbenhagyta a csapatot és helyén

a csatártartaléknak kijelölt Nausecht (WAC) kellett szerepeltetni.

A délnémet csapat briliáns formát játszott lé, amely óriási kondícióbeli fölény mellett bizonyult.

25.000 főnyi közönség előtt a két csapat az alábbi összeállításban állt starthoz:

Délnémetország: Stuhlfaul (Nürnberg) — Hagen (Fürth), Kugler (Nürnberg) — Geiger (N), Kalb (N), Leuberg (F) — Reimann (N), Hornauer (N), Schmidt (N), Frank (F), Kiessling (F).

Fölhívom a VI. Teréz körút 44. sz. a. „WESTEND”-kávéház, Bronner és König-eg, Bronner Miksa és Kőné Jónó üzleti hitelezőt, hogy üzletvétel előtt, legkésőbb folyó hó 12-ig bejárólag követeléseiket nálam bejelentés, a mert későbbi jelentkezéseket ügyelenbe nem vehetem.

Dr. Klein János VII, Thököly-ut 65. sz. 20

Ausztria: Hiden (WAC) — Rainer (Vienna), Nausech (WAC) — Schreiber (WSC), Kurz (Ausztria), Jani (WAC) — Danis (WSC), Sindelar (Ausztria), Gschweidl (Vienna), Schilling (WSC), Pillwein (WSC).

A honi pályán a délnémetek otthonosabban mozognak, az osztrákok technikai fölény azonban szemmel látható. Kimondott fölény egyik csapat részéről sem alakult ki. A két kapus ismétellen fényes bravúrral ment.

Szünet után a délnémet csapat erősíti. Az osztrák halvesor nem bírja az iramot, ezzel szemben

a délnémetek csatársorát Kalb nagyszereiben dobja frontba

és Hornauer a 11. percben a vezető gólt rúgja, sőt egy perccel belül a másodikat. Az osztrák védelem kissé megzavarodik, Gschweidl hamarosan összefogja a csatársort, veszelés támasdai azonban a német védelem energikusan veri vissza. Az utolsó husz percben

egészen elkészül erejével az osztrák csapat és Frank a 24., 31. és 43. percben három menthetetlen gólt lő.

Járványos időkben

Lysiform

nélkülözhetetlen!

Lengyelország jéghekkibajnoka 3:1-re legyőzte a magyar válogatott csapatot

SC Akademicki Varsó—BKE 3:1 (1:1, 1:0, 1:0)

Krynica, január 6.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A lengyelországi Krynicaén megtartott nemzetközi jéghekk-i torna, amelyen a lengyel bajnok Akademicki, a lembergi Pogon, a varsói Legia, egy lengyel kombinált csapat, Bécs válogatott csapata s a BKE reprezentatív együttese vett részt, négynapos küzdelem után vasárnap eljutott a döntőig. A hat csapatot két csoportban játszották le az előmérkőzéseket és a döntőbe a BKE (győzött) a Pogon ellen 1:0-ra, a Legia ellen 3:0-ra) és az Akademicki (győzött) a lengyel kombináltak ellen 10:0-ra, a bécsi válogatottak ellen 2:0-ra) került. A döntő küzdelemre a magyar csapat leggyorsabb emberével, Minderrrel megerősödé állt starthoz, aki a mezőny legjobb embere volt, de a BKE nem állta végig a tempót és kénytelen volt a győzelmet a lengyel bajnok-

nak átengedni, amely olyan briliáns játékokat produkált, hogy Európa jéghekkibajnoksádnak egyik favoritjává lépett elő.

A mérkőzés elejétől végig bővelkedett izgalmas jelenetekben.

A vezető gólt az első harmadban a BKE érte el Weiner révén, de a lengyelek rövidesen kiegyenlítettek.

A második harmadban a magyar csapat tetszetős akciókkal, de eredménytelenül támad, míg az Akademicki Adamovszky a vezető górhoz jutatta. A harmadik harmadban

Krieger végleg behítoztatta a lengyel csapatot győzelmét.

Bíró: Dietrichstein (Bécs). A második helyért a Pogon és Bécs válogatott csapata mérkőzött, a küzdelem azonban 2:2 (0:2, 0:0, 2:0) arányban eldöntetlenül végződött. Bíró: Bauer (BKE).

A favorit Szepes Béla harmadik helyre szorult a sí-ugrásban

A futóverseny legjobb idejét ugyancsak nagy meglepetésre a második osztályú Csekey érte el

(A Reggel tudósítójától.) A kedvező hóviszonyok hosszas várakozás után vasárnap végre lehetővé tették a Siszövcstés első idei versenyt, amelyre sokszerező voltak kíváncsiak. A Svábhegy és a Jánoshegy között elterülő futóterepszakaszt, különösen pedig a jánoshegyi nagy ugrásúrné környékét szinte elrejtették a ródokkal, sítalakkal felszerelt nézők.

A futóversenyek abszolút legjobb időeredményét nagy meglepetésre a II. osztályú versenyzők között indult Csekey Gyula (BBTE) érte el.

aki a mintegy 15 km-es távot 1 óra 12 p. 20 mp. alatt futotta meg. Az ugróverseny meglepetése

egyetlen elsőklasszisú ugrónk, Szepes Béla harmadik helyezése.

Szepes 22 méteres első ugrása az abszolút legjobb állougrás, második és harmadik ugrása 21½ méter volt, de ez utóbbitól bukott. Versenymű kívül volt egy 23 méteres ugrása is. Kellemes föltűnést kellett a győztes Szepes

Gyula (MAC) és a második helyezett, Ványa Pál (TTE) egyenletes, 18—19 méteres formája, míg a többi krekkek közül Némethy György (MAC) első ugráskor oly szerencsétlenül bukott, hogy síje összekötött és a verseny folytatására kényszerült. A pulha, tapadós hó mind az ugró-, mind a futószámok eredményeit károsan befolyásolta.

Eredmények: I. oszt. futóverseny (táv 15 km.). 1. Szendy András (M. Síklub) 1 ó. 18 p. 43 mp. — II. oszt. futóverseny (15 km.). 1. Csekey Gyula (BBTE) 1:12:20 mp. — Jásosbék (18—12 cív) osztálya. 1. Némethy Ferenc (TTE) 1:24 p. — Jásosbék bízostálya (12 éven fölül). 1. Makray Pál (BBTE) 1:36:25 mp. — Fialtorkorak (18—19) verseny (40 km.). 1. Gerő Zoltán (Toldy főreál) 1:08:18 mp. — Fink oszt. (16—17 é. 5 km.) verseny. 1. Gerő Pál (Toldy főreál) 35:12 mp. — Hölgyek verseny (5 km.). 1. oszt. 1. Vitéz Stadler István (MSK) 40:32 mp. II. oszt. Kedvessy Hilda (BBTE) 52:32 mp. — Ugróverseny. I. oszt. 1. Szepes Gyula (MAC) 16:07 p. (18, 19, 19). 2. Ványa Pál (TTE) 15:30 p. (18, 18, 18). 3. Szepes Béla (MAC) 13:40 p. (22, 21,3, 21,5; bukott). — II. oszt. 1. Kozma László (BTC) 15:50 p. (18, 14, 19). — Fialtorkorak. 1. Varga László (BBTE) 10:55.

Csak két sulycsoportban fejezték be az ifjusági bir-közóbajnokságokat

Próka UTE győzött a pehelysúlyban és Fehér Máv a könnyűsúlyban. — A második és harmadik helyet mindkét sulycsoportban vidéki birkozók foglalták el

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap a késő délutáni órákig folytak az ifjusági birkozóbajnokság mérkőzései, a küzdelmeket mégis csak két sulycsoportban tudták befejezni, oly nagy volt az indulók száma. Sulycsoportonként harmike nevezés futott be és ez a rekord-nevezés örvéndetes biztosította birkozószportunk egészséges fejlődésének. A versenyzők nagy-szerű képességeiknek adták tanúbizonyságát és a verseny nagyszámú nézője rendkívül izgalmas és változatos küzdelemeknek volt tanu-ja.

A verseny hősei ezúttal a vidéki birkozók voltak, akik az eddig befejezett két sulycsoportban a második és harmadik helyen végeztek

és csak a rutinhány miatt kellett a bajnoki címet átengedniük. Különösen a Debreceni Torna Egylet két fiatal birkozója, Szőke és Weisz dolgoztak kitűnően, pedig ezeknek a fiuknak meg trénerük sinés és mindössze öt hónap óta birkoznak, kizárólag — egymással.

Pehelysúly: 1. Próka István (UTE), 2. Weisz Imre (DTE), 3. Zsamberger Béla (Ceglédi Mvce). — Könnyűsúly: 1. Fehér Mihály (MAV.), 2. Szőke József (DTE), 3. Balázs (Testvőriség).

Hámory megelőzte Nagy Ernőt a junior kardversenyben

(A Reggel tudósítójától.) Váratlanul pompás-gárda vett részt az FTC junior kardversenyén. Közel hetven erősen fölkészült ifju küzdött egymással a győzelemért.

A győztes Hámory Gaszton (LASE)

tiszta pengevezetésével, korrektt lábmu-kájával és vesélyes parádizosztáival érte el szép eredményeit. A versenybe szállt ifjak melő utódai lesznek nagybajnokak.

Részletes eredmények: Junior karddöntőben. 1. Hámory Gaszton (LASE) 8 győzelemmel, 2. Nagy Ernő (MAC) 7 gy., 3. Szilassy Pál (BEAC) 6 gy., 4. Richter János (Szegedi "Kihartás" EACSA) 6 gy., 5. Dingfelder Imre (BAC) 5 gy., 6. Klein Miklós (HVC) 3 gy., 7. Szende Oskár (RVCC) 3 gy., 8—9. dr. Vigh Viktor (FTC) és Liebermann Pál (RVCC) 3 gy. és Pély Miklós (BSE) 1 gy.

A bécsi Floridsdorfi 5:0-ra verte a Herthát, Bécsből telefonálják A Reggel-nek, hogy a vasárnap ligabajnoki mérkőzésen a Floridsdorfi 5:0-ra (2:0) győzött a Hertha ellen. Az Austria barátságos mérkőzést játszott a Wacker-al és 3:2-re (2:1) győzött. — Prága: Sparta—Teplitzer FC 5:3 (2:1). — A prágai Rapid az afrikai Rabatban 6:0-ra (3:0) vert meg egy néger futbalcsapatot.

Vasárnap összejelöltötták a német ping-pongcsapatot, Berlinből jelentik A Reggel-nek, hogy a budapesti előbajnokságra utazó úncel előgató ping-pongcsapatot részben állították össze. A felfutapott tagjai: Haensch (Dresden), Lindenstaett (Berlin), Caro (Berlin), Tartalok: Meyer (Berlin). A női csapat tagjai: Metzger, Rusterne és Carnatz. A csapatokat Starke vezeti.

Gombos Sándort és Petchauer Attilát a francia vívószövetségre keresztül meghívták Montcaulobán és Cannesba, ahol január végén nemzetközi versenyen és Akadémian külföldi ellenfelekkel szemben fog-nak szerepelni.

Lósport

Vasárnapi úgétversenyek eredményei:

- I. futam: 1. Butterfly, 2. Walburga, 3. Rádya, Tot.: 10:47, 14, 17, 23; olasz 28.
- II. futam: 1. Benedikt Junior, 2. Dante, Tot.: 10:19, 11, 14; olasz 30.
- III. futam: 1. Pattanyus, 2. Johar, 3. Clayton, Tot.: 10:20, 12, 20, 18; olasz 33.
- IV. futam: 1. Miss Franciska, 2. Gökös, Tot.: 10:42, 22, 27; olasz 30.
- V. futam: 1. Paria, 2. Melba, 3. Kocogó, Tot.: 10:16, 13, 13; olasz 31.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII, Coalit-utca 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.

Ne keressen fel mindaddig, míg megbiz-
dott ismerőseink, akik nálunk már vásároltak.
Keletiszonyyek, antik butorok, virin-műtárgyak
míg a készlet tart — olebőbön mint bármikor — kaphatók.
Értékesítési irodánk végleg felosztatjuk.
ANTI-KART RT. (Sternberg Z. J.)
VII. Doh. és Károly-utca 10. sz. 10. emelet

A Horthy Miklós-uton már tavasszal megkezdik a földt uszoda építését

Sípőcz polgármester e hétre hívja össze a fővárosi telek kijelöléséről döntő bizottságot

(A Reggel tudósítójától.) A földt uszodát meg-indult és sokáig reménytelennek látszó küzdelemben e héten végre döntő fordulat történt. Sípőcz pol-gármester elhatározta, hogy néhány napon belül bí-zottságot hív össze, amelynek feladata lesz, hogy minél előbb

előkészítse a fővárosi földt uszodának a Gellért-fürdő közelében, a Horthy Miklós-uti fővárosi telken való megépülését.

Erről az örvéndetes fordulatról Honnony Tivadár, a Magyar Úszó Szövetség elnöke a következőket mondotta A Reggel-nek:

— A polgármester ur közölte velünk, hogy a földt uszoda kérdésének mifelőbb megoldása céljából

bürokratikus aktázás helyett szűkebbkörű, de döntő hatáskörrel fölruházott bizottsá-got hív össze,

amelynek elnökségét ő maga vállalja el. A bizottság tagjai lesznek: Karafíth Jenő, az OTT elnöke, Felicidés Román miniszteri taná-csos, a kultuszminiszterium képviselője, a fő-város egyik főtisztviselője, Dinich Vidor fő-városi bizottsági tag, Bánlaky Géza, a Gellért-fürdő igazgatója, továbbá jogamag, mint a MUSZ elnöke, valamint Kiss Géza ügyvezető alelnök és Komjádi Béla vízpólkapitány, mint sportbeli szakértők. Ertesülésem szerint a bizottság még e héten össze fog ülni és meg-vagyok győződve arról, hogy immár minden kétséget kizáróan ki is fogja mondani, hogy a MUSZ által már két ötvízid óta szorgalmazott sportmértű földt uszodát már csak a hóforrás kétsége miatt is a Horthy Miklós-uti városi telken kell fölépíteni. A kérdésnek másik, nem kevésbé fontos része az uszoda fölépítéséhez szükséges anyagi földtét kérdésé.

értésülésem szerint ugyancsak megoldottnak tekinthető. Klebelsberg kultuszminiszter ugyanis egymillió pengőt vett föl a kultuszterea 1928—29. évi költségvetésbe

és legjobb értesülésem szerint személyesen jár el a pénzügyminiszternél, hogy ez az egymillió pengő a földt uszoda építés céljára tényleg meg is szavazassék. Így azután

az uszodaépítési pályázatot a legrövidebb idő alatt kiírják és az építkezést megelőző földmunkálatok már a tavasz elején meg-kezdődnek.

Az uszoda melő otthona lesz a magyar uszó-sportnak és Bánlaky Géza igazgató szakértő vezlése mellett a főváros házagpólló egész-ségügyi intézménye.

Lemaradtak a favoritok a junior gyorskorcsolyázó versenyen

(A Reggel tudósítójától.) A BBTE elmaradt országos gyorskorcsolyázó versenyé helyett 1000 méteres távon házivereny rendezett a BKE, amelyen a juniorgárda teljes számmal vett részt. Huszonegyen álltak starthoz, a rossz élményosztás folytán azonban

a legjobb időt elért versenyzők helyezet-lenül végeztek.

- 1. Marx I p. 38:8 mp. (16,5 mp. e.), 2. Leviczky I p. 39:1 mp. (28 mp. e.), 3. Szentgyörgyi I p. 40:6 mp. (33 mp. e.), 4. Fekete I p. 41:5 mp. (43 mp. e.), 5. Mol-nár I p. 42:2 mp. (46 mp. e.), 6. Feledy I p. 44:2 mp. (20 mp. e.), 7. Sándor I p. 44:5 mp. (40 mp. e.).

Schaeffer Károly nyerte az osztrák műkoreso-lyázó-bajnokságot. Az osztrák műkoresolyázó-baj-nokság vasárnap került előntésre a stockeraui fővárosban. A műkoresolyázó-bajnokságot ezúttal Schaeffer Károly (Engelmann-műjégpálya) vitte el 301:35 ponttal Wrede Lajos (Bécsi Koresolyázó Egylet) elől (278,70 ponttal). 3. Zeitlmann (Bruck an der Muhr). A hölgy-műkoresolyázó-bajnokságot Hornung kasszony nyerte (Bécsi K. E.) Weiller k. a. ellen (Engelmann-műjégpálya).

Leendő anyák, vigyázzát!
Gyermekocsi csak gyógyászati-gyal MARS védjeggyel elpusztíthatatlan
BRUCK VI, Andrássy-ut 58. sz.
a Párisi Arubázst szemben
Képes árjegyzék 50 fillér bélyeg ellenében